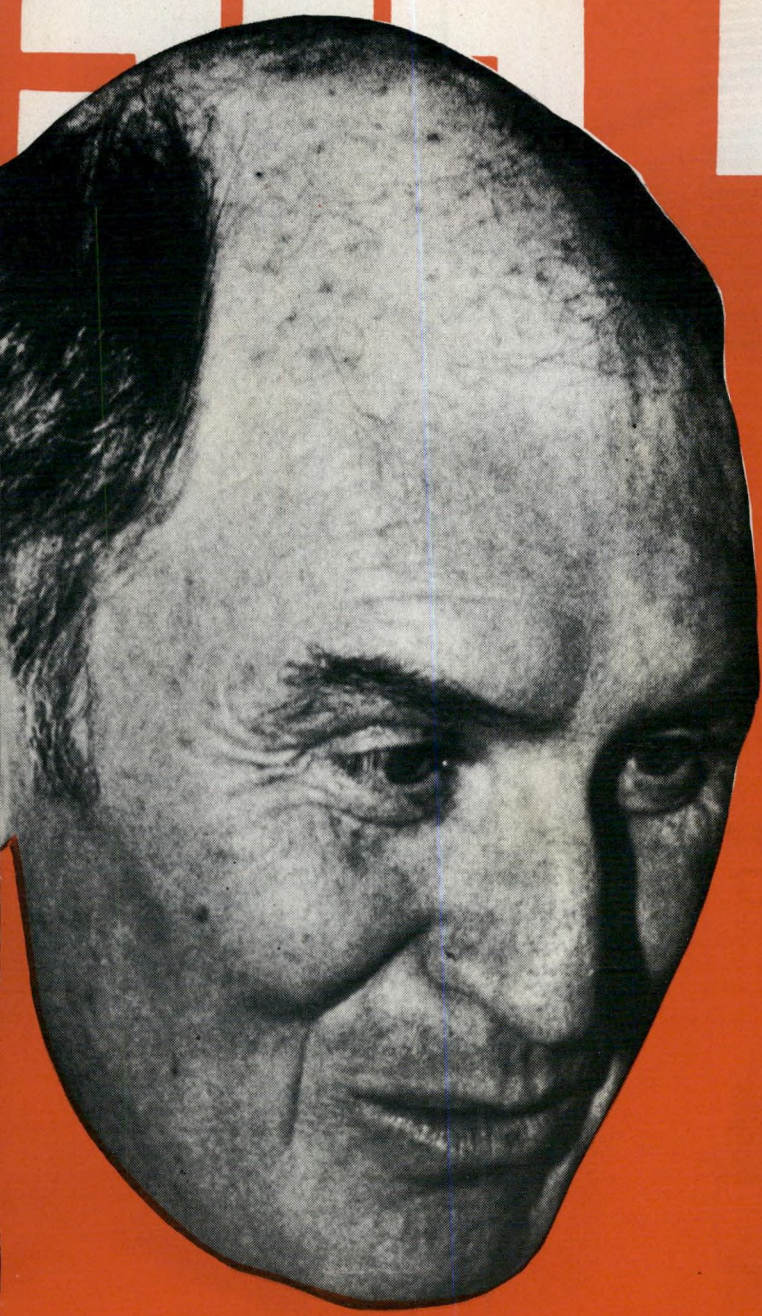

העולם

זמיר

וראש

השב"כ

שרתון חזקה

תערובת וירג'יניה מעולה

אזהרה — משרד הבריאות קובע כי העישון מזיק לבריאות

אדווין

מכתבים

כל מה שרצית לדעת

על הראיון עם אילן הלוי, איש ש' רות' החוף של אש"ף בפאריס (העולם הזה 21.5.86).

הראיון עם אילן הלוי, איש אש"ף בפאריס, לא היה סתם ראיון, בנוסח המקובל בחיילים הזה. זה היה מרדכי קצר לעמדות: היסוד של אש"ף בלשון מינה: כל מה שרצית לדעת על אש"ף ולא ידעת את מי לשאול.

עכשיו אני יודע. עכשיו אני גם מבין יותר מאיפועם. איזה בעיה יש לנו. שאול ויינר, תל-אביב

שאילן הלוי יואיל לא לכלכל את המוח. הוא יכול להעמיד פנים שהוא בן האומה הפלסטינית, אבל המוח שלו עובד כמו מוח של בן האומה היהודית.

כל הפיטפוטים האלה על פיתרון אסטרטגי — שהפלסטינים יקימו מדינה בגדה המערבית וזהו זה — זה מה שקוראים בפלסטין "בטיח אצפר" (אבטיח צהוב, ו"א רקוב).

זה לא עוזה תחילה (כפי ששימעון פרס משלה את עצמו, גם כן) אלא זה שכס תחילה וחברון תחילה ואחר כך רמלה ונצרת ויפו (תל-אביב).

יוסף מרגלית, ראשון-לציון

אלוף שום ואלוף בצלות

על הונקת דרגות היוצג בצה"ל, בסיטונות.

קצין, די זוטא אומנם, אבל עם הרבה שנות ותק בצה"ל, יש לי הרבה מה לומר, ולא רווק באורח חיובי, על רוזוולד, אבל זה לא העניין המטריר אתי.

מה שמטריר אותי זה שפיתאום התגלה לי עולם חדש בצה"ל — עולם דרגות-הייצוג הבכורות, לקח לי 17 שנים טובות להגיע לדרגת הסרן שלי (ועכשיו אני מספא בכיר בגדוד חי"ר), קורסים והשתלמויות ומילואים אינסוף, והנה מתברר שאפשר להיות אלוף-מישנה צ'יקצ'אק, בלי קורס קצינים, בלי קורס מספאים, בלי קורס מג"דים, ממש כמו אצל חיים נחמן ביאליק — אלוף שום ואלוף בצלות.

קודם זה היה מפקד הרדיו הצבאי, גלי צה"ל, שקיבל דרגת אלוף-מישנה בן לילה; לפני שבועיים התגלה כי מספיק לסיים את בית-הספר למנהל-עסקים כדי לקבל אלוף-מישנה (עמנואל ולדן; והשבוע אף התבשרנו כי רס"ר בגולני הועלה לדרגת אלוף-מישנה).

עזרא כהן, תל-אביב

כל אחד והחשוד שלו

על אי-פירסום שמותיהם של חשודים.

רוחביהלב בו נוהגים שופטים כמתן צו לאי-פירסום שמותיהם של החשודים המובאים לפנייהם די מדהים. במשך השבועות האחרונים שמעתי, כתוצאה מכך, אינסוף רכילויות על זהותו של האנס האתלטי, כל מיני שמות, בהסתמך על הרמיזים שפורסמו בכלי-התיקשורת — מקציני צה"ל בכירים עד אנשי-עסקים ידועים.

ולבסוף התגלה כי האנס הוא בסך הכל כדורסל די אלמוני, מן הפסל האחורי. האם לא היה רצוי שייקבעו קריטריונים חדש משמיעים מתי באמת מן הראוי לאסור פירסום שמו של חשוד, אולי במיקרה שהמדובר בפגיעה אפשרית בביטחון המדינה, למשל.

אבא הרין, תל-אביב

שיקולים של טיב

על סיפורו של דויד גרוסמן, עיני ערד: "אהבה" (העולם הזה 22.4.86).

תמהתי לראות כי שמעון צמרת סוכר כי רק הסתייגותי מסימן קריאה הניעה אותי להסתייג מסיפורו החדש של דויד גרוסמן. האמת היא פשוטה הרבה יותר: לדעתי הפרקים על ברונז שולץ ועל השואה בספר הג'ל הם בפשטות גרועים — רבה בהם החקיינות, השפה הנמלצת איננה מתאימה לנושא הנורא, וכיוצא בכך. אגב, שיבחי בעבר ספרים אחרים שיצאו לאור בסימן קריאה (למשל, יצירות של יעקב שבתאי), ד"ר גבריאל מוקד, תל-אביב

היכן קבור הכלב

על הופעת התדירה של משוררים מסויימים במוספים סיפורתיים של גליונות החגים (העולם הזה 7.5.86). (המשך בעמוד 4)

לוחם יקר

אורי אבנרי פונה במכתב גלוי אל החייל הקרבי, מבין את כעסו על הגזבניקים ומנתח את תשובת הרמטכ"ל לכל אותם לוחמים המרגישים כמו פרייאר בשדה-קוצים.

11

לינץ' יצחקי

עוד לפני שנפתחה ועידת-הייסוד של מיפלגת המרכז הליברלי, כבר סבל הח"כ לשעבר יצחק יצחקי מהפתה פרועה נגדו. "זהו, אני ב' חוקי", הוא אומר, "אני יוצא!"

8

עוזה כמוות

דייגי עוזה בטוחים שהמימשל הצבאי החליט להנחית מבתי-מוות על פרנסתם: מן שמפליג רחוק מדי ללביום מאבד את סירתו ומשלם קנס בגובה המחיר של ביתו. לא לחיות ולא למות — זהו עוזה אחר הצדדים של המציאות שאותה כינה הוויכוחניק ישיטי, מתחת לגן הביטחה

16

ביקור גברת המתכת

מדרגת "גברת הברזל" תאצר הקשיחה בנימוס ליצחק שמיר וחבריו, שנאמו ב"גנות הטוריסטים הפלסטיניים. אולי השבחו "ראו מי שמדבר!"

10

זכרונות בלי מאפריקה

מה קורה לספר מצויין כשעושים ממנו סרט קופתי, ואיך מתגלגלת נפשה הפיוטית של סופרת מוכשרת בגובה המצולם היטב של שחקנית אמריקאית? ראה ניתוח במדור "רף חדש"

30

אהבה בפרדס

איך לגוון חייה-אהבה שנקלעו לשיגרה משעממת? כדאי לתת לפנטזיות לומר את שלהן, לצאת לחוף-הים או לפרדס, וגם להשתמש בידית-ההילוכים במכונית.

34

רחל המרחלת

מדווחת:

החולצות של ירחן לוינסקי (בתצלום) חתונת הבלש מאיר פלכסקי לקיבוץ-נתיב. נטע רימון, ההצלחה של אילן אקסלרוד, מכל הגירושים של בימאי-ישראל בתיא בנדיקט ובעלה יצאו מהצרות, בת הקונסול, מנכ"ל בנק אמריקה ורדיה של עשרות חדרים, הבן המאומץ מברזיל חור לאנא-מא קלרה ועמוס אהרונ, שברחו בלעדיו לחו"ל.

40

המדורים הקבועים:

- 3 מיכתבים - הבשורה על פי שמיר
- 4 איגרת-העורך - אין נביא בעירו
- 5 תשקף - מתח גבוה בבנק
- 6 במדינה - פקיד כמו לולב
- 11 הנדון - צליל בצה"ל
- 12 אנשים - זה דיבר בלדינו
- 12 זה השיב בספרדית
- 12 מה הם אומרים - גוללות אנס
- 18 ואשכוליות להריזה - זה בולשיטי
- 21 יומן אישי - כעבור 32 שנה
- 21 העובדות!
- 21 לילות-ישראל - חמור, כבשים
- 22 ותרגולות במסיבה

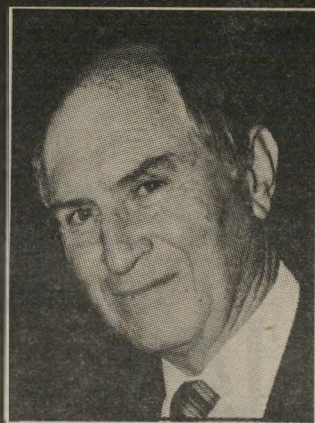
כתבת השער הקודמי:

שב"כ שלום

שמות הצופן "הפקיד הבכיר" ומנגנון ממשלתי מסויים כמעט שהחזירו השבוע את המדינה לאווירת ימי דויד בן-גוריון. למרבה המזל, התערבה העיתונות הזרה וחשפה את העובדות: ראש השב"כ, אברהם שלום, חשוד בעבירות חמורות ביותר, חקירתו, על-פי דרישת יצחק זמיר (בתצלום), עשויה להסיר סוף-סוף את הצל הכבד, הרודף את האלוף יצחק מרדכי.

מאז רצח שני השבויים חוטמי האוטובוס בקו 300 לאשקלון.

6

כתבת השער האחורי:

שובה של שושנה

האם תצליח שושנה וינר להחזיר אליה את חיים שיף (שוניהם בתצלום). אחרי שבילתה שלושה ימים קריטיים עם הבנקאי ארנסט יפת, בזמן שהיה זקוק לתמיכה אהבתית בינתיים היא כבר חזרה להתי גורר בוילה המפוארת, המשוו תפת לשיף ולה בלב רמת-גן.

36

התפוח, המסלול והעץ

שש מהדוגמנות המפורסמות והיפות ביותר בארץ עלו למסלול יחה עם אמהותיהן. הרעיון, שהצליח מעל למשוער: התפוח איננו נופל רחוק מהעץ!

38

אוהל ענקי בלי קירקס באילת

רקדנית-הבטן היתה האטרקציה היחידה במועדון החדש שנפתח באילת, בתוך אוהל קירקס ענקי, כשהמאוויר רים אינם מועילים נגד החום.

22

שתרגישי כמוני!

לא התכוונתי להרוג אותה! הכריז בבית המישפט הבעל הנכה, היושב בכיסא גלגלים, הנאשם ברצח אשתו: רק ירתי תי לה בגב, שתהיה משותקת כמוני ותדע מה אני מרגיש!

32

הגוויה השלישית

גוויית נהג-המונית, שאותו הרג במהלך שוד, הכניסה את נתן ל-10 שנות מאסר. אחרי שיצא, פגע בתאונת-דרכים ב"ילדה, ואחר-כך הרג מתוך עצבים את חברו לעבודה. האם ה"גווייה השלישית תביא עליו עונש של מאסר-עולם?

20

תחת הכיפה

מעמדם של הכהאים באיראן — מולדת דתם — הוא כאוייבים שרמם מותר, בארץ, לעומת זאת, איש אינו מתנכל להם. בני דת אחת, מכל ה"אומות, חוסים תחת כיפת-הזהב בחיפה — כתנאי שלא ישכנעו כאן יהודים להמיר את דתם.

15

תכשיטומניה

אשת-עסקים, שהבהינה בכישרונם של שני הצעירים התל-אביבים, שלחה אותם לאפריקה להשתלם בעיצוב תכשיטים. התוצאה: חגיגה משוגעת של ענקים, טבעות, ועגילי מתכת.

24

כאן קאז

מדוע הזיע סידני פולאק מפחד כשעלה על הבימה להכריז מי הם הזוכים בפריס לא היוקרתיים של פסטיבל קאז? מדוע לא הצליח הצמד גולד-גולד לכתוב לקטוף אפילו פרס קטן אחד לרפואה?

35

פרס מרגיז את הסיעה

בסיעת המערך בכנסת התעורר השבוע זעם רב על שמעון פרס. בגלל עמדתו הרופפת במשבר סביב מעמדו של היועץ המישפטי לממשלה והקירתו של ראש השב"כ, אברהם שלום. כמעט כל החברים המרכזיים בסיעה מאוהדים בדעה, כי עמדה נחרצת שלו היתה יכולה לשמש עילה מכובדת להשתחרר מכבלי הסכסוך הרוטציה. אחרי המשברים סביב ההתבטאויות של שרון ושל מודעי, זו ההודמנות השלישית במשך שנה שאותה החמיץ פרס. יצחק רבין הבין מייד את התועלת שיכולה לצמוח לו מאווירה זו בסיעה ולכן הודרו לצאת בנאום הגנה נלהב על היועץ המישפטי.

המייסדים סוערים

אחרי כישלון ועידת הייסוד של המרכז הליברלי, כינס השבוע אריה רולצין את חברי המייסדים לשיבה פנימית, שהסתיימה בטונים גבוהים. את הסערה חולל יצחק ברמן, שהאשים את חבריו בהתנהגות בלתי-דמוקרטית. הדבר היחיד שעליו הצליחו להחליט המשתתפים: לא להדליף לעיתונות פרטים על הדיונים בה ולשמור בסוד את עצם קיומה.

מכונת הרפוס עוקבת אחרי בדש

מכונת הרפוס שבה השתמשה בנופית זייפני הדולארים של הנקניק משה בדש הגיעה לאחרונה לכלא מעשיהו, שם יר שבת החבורה. המכונה החרמה בזמן המישפט, בהויר תה "ראיה פילולית", ולגמרי במיקרה הוק צתה למעשיהו על ידי מחלקת הציוד של שרות בתי-הסוהר.

תאצד הסתייגה משרון

בקבלת פנים שערכה מרגרט תאצד לאישיר ציבור ישראליים, ניגש השיר אריאל שרון אל המארחת ופתח בדיבורי-נימוסין. תאצד ענתה באותה נימה, אך הוסיפה: "מזבן שאיננו תמימי דעים בעניינים שונים..."

פרס התעלם ממודעי

בארוחת-הערב החגיגית, שבה אירח שמעון פרס את מרגרט תאצד בכנסת, ביום הראשון השבוע, לא הוזמן השיר יצחק מודעי. הדבר דוסבר בכך שלא כל השירים וחברי הכנסת הוזמנו. לעומת זאת הומינה השגרירות הבריטית את מודעי לקבלת-הפנים שערכה תאצד למחרת היום. במלון המלך דויד בירושלים.

הוועידה לבית-המישפט

במחנהו של דויד לוי שוקלים בריצינות לפנות לבית-המישפט מחוזי, בבקשה שיצווה לכנס את

המושב השני של הוועידה, לבחירת מרכז חדש למפלגה

רעיון זה נשקל בגלל ההערכה, שמגוי וגמור עם יצחק שמיר ואנשיו להתחמק מכינוס המושב, וללא התערבות מיישפטית הוא לא יכנס לעולם.

מתמודדים במחנה רבין

תחרות עזה מתחוללת במחנה-רבין על עשרת המקומות של חברי המרכז שהובטחו למחנה, מתוך 50 המקומות שטרם אוישו. יצחק רבין הוא שצריך לנקוב בשמות.

בין המתחרים על ליבו של רבין יש שלושה שהיו עד כה חברי-מרכז, והפעם טרם הוכרע גורלם: מנחם שרמן, פקיד בכיר במישרד-הביטחון ולשעבר ראש המועצה של רמת-השרון, חיים ליפשיץ, דובר האגודה למען החייל, וגרעון לב, המייסדה למנכ"ל מרכז השילטון המקומי.

שרון יטפל בבנים

אריאל שרון מציע רעיון חדש לטיפול בכעיית הבנים של חברי המושבים: לכל קבוצה של חמישה עד עשרה מושבים תוקצה קרקע ליישוב חדש, שייבנה בשיטת בנה ביתך. את הרעיון הוא הציע בפגישה עם משה חזן, ראש המועצה האזורית שער-הנגב, והבטיח את תמיכת מישרדו בעניין. פעילים בתנועת המושבים הביעו פליאה על כך ששרון לא הבטיח דברים כרוח זו בעבר, כאשר שימש כשר-החקלאות.

יחסים פולניים

הפעם - שחמת

עוד מסומני ההפשרה ביחסים עם פולין: איגוד השחמת הפולני הזמין את אלוף ישראל, אלון גרינפלד, להשתתף בטורניר שייערך בוורשה בחודש אוגוסט. מיברקיה-הזמנה הגיע השבוע למשה זילברמן, ממלא-מקום ראש-יעיריית באר-שבע, שהוע עסקן שח ותיק. אם עד הטורניר יתפטר אליהו נאווי מתפקידו, וזילברמן ישמש כראש-היעיריה בסועל ולא יוכל ללוות את גרינפלד, ייסע במקומו אליהו לבנט, ראש מועדון השח הבארי-שבעי. לבנט, שהוא עולה מברית-המוי עצית, היה בעבר חבר הנהלת איגוד השחי מת הסובייטי.

"צים" לוחמת באיגוד

סיכסוך עומד לפרוץ בין איגוד קציני-הים לבין חברת "צים", בשל דרישתה של החברה מר-21 המפקחים הימיים, העובדים אצלה, לעזוב את האיגוד ולעבור לוועדה-עובדים של "צים". המפקחים מתנגדים לדרישה, האיגוד - שהוא חוק הרנה יותר מהוועד - התייצב מאחוריהם, ומזכיר האיגוד, אפרים מרקוביץ, הודיע שאם לא יוסר הלחץ הוא לא ירצע אפילו מהשבת כל ציה-הסוחר.

אלמוגי חוזר לסוכנות

יוסף אלמוגי הקשיש, שהיה בעבר יו"ר הנהלת הסוכנות, קיבל באחרונה תפקיד ציבורי כנשיא ברית-ראשונים, שהיא אגודה סוכנותית של פעילים ציוניים ותיקים. לרשותו הועמדו בתל-אביב מישרד ומזכירה, והוא מגיע למישרד מביתו בחיפה לפחות שלוש פעמים בשבוע.

רחל ריין נעלבה

לפני טקס קריאת דרך-הנצחון בתל-אביב על שמו של משה דיין, התעוררה בעיה את מי להזמין להסיר את הלוט - את אלמנתו רחל או את גרושתו רות? לבסוף נפתרה הבעיה בכך שהוזמנו הנכדים בלבד, שלוו בידי אמו, יעל ריין-שיאון. רחל, שישבה בשורת המכובדים, נפגעה מאוד.

ציץ לא נכנע לחרות

גוברת המתיחות בעניין מינוי חברים נוספים להנהלת עידיית תל-אביב, ראש סיעת חרות בעירייה, אריה קרמר, דרש משלמה להט לצרף להנהלה לא רק את חיים טסה,

איש חרות שמקומו עדיין פנוי, אלא גם את ראובן ויטלה, איש-הליברלים.

ציץ אינו מוכן להתחייב למינוי הנציג הליברלי, בשל יחסיו המעורערים עם חברי-השעבר במפלגה הליברלית, והסיגנון התקוף של הדרישה רק הקטין את הסיכויים ליישוב הבעיה.

מתח גבוה בביל"ל

ביום השלישי שעבר פרץ סיכסוך-עבו דה בבנק-לאומי, שבמהלכו ניתקו העובדים את זרם החשמל ואת מרכזיית הטלפון נים בקומות השלישית והרביעית בבניין ההנהלה המרכזית בתל-אביב. סיבתיה סיכסוך: הודעה חד-צדדית של ההנהלה כי היא עומדת להקטין את השתתפותה באחי זקת-הרכב של העובדים, בשל הירידה במי הירי הרלק.

ההנהלה הזמינה חשמלאים פרטיים, בנסיון לחדש את זרם החשמל, וסביב די מפסקים פרץ מאבק. המפסק מספק הזרם למרכזיית הטלפונים אכן נכבש, אך הש-ליטה על מקור הזרם לתאורה נותרה בידי העובדים במשך כמה שעות.

ביקורת על הידדים

דוח מכקר עידיית תל-אביב, שהכנתו הושלמה בימים אלה, ממליץ להעביר מתפקידה את מנהלת אגודת ידדי כתי החולים העירוניים, בשל היותה בלתי-מתאימה לנהל את המערכת הכספית של האגודה.

קלטות לווהטות מכדורגל

קלטות וידיאו ריקות הפכו השבוע להיות להיש מבוקש, והיכאנים מגבירים את הזמנותיהם, כדי לענות על הביקוש. הסיבה לביקוש הפיתאומי: בעלי מכשירי ההקלטה רוצים להנציח את מישהו גביע העולם בכדורגל, שישודרו בטלוויזיה הישראלית ובטלוויזיה הירדנית.

בריזוהר לאילת?

פעילים בסניף מפלגת העבודה באילת, הרוצים שיהיה להם נציג בכנסת בקדנציה הבאה, החליטו לנסות לייבא מועמד כזה מן הצפון. האיש שאילו סנו האילתים הוא מיכאל בריזוהר התל-אביבי, המחזיק ברידה באילת ואוהב מאוד את העיר. הוא עשוי לקבל את הרעיון ולעבור להתגורר באופן קבוע שם, כי בסניפו בתל-אביב אספו סיבוייו להתקדם.

שינויים ביטוחיים

שינויים פרסונאליים צפויים בבניין-הביטוח שבשרות-רוטשילד בתל-אביב, שבו פועלות, בין השאר, הנהגות של איגוד חברות-הביטוח ושל התאחדות החברות לביטוח חיים.

קרע בין הקבלנים

על רקע החלטת הממשלה להעניק 80 מיליון דולר סיוע לחברות כניה, צפוי קרע בין מרכז הקבלנים והבונים, שבו מאוגרים בעיקר הקבלנים הקטנים, לבין חברות-הכניה הציבוריות וקבלני הציוד לעבודות-עפר. הבעיה היא לכאורה סביב עניינים של יוקרה, אבל למעשה חוששים הקטנים שהחברות הגדולות יבלעו את כל העוגה.

19 שנה מאז יוני

בשבוע הבא תתקיים אסיפה של תנועת אלטרנטיבה, לציון 19 שנים למלחמת ששת-הימים ולכיבוש השטחים. תנועת חילי-המילואים יש גבול תערוך כאותו עניין עצרת בכיכר דיזנגוף בתל-אביב, בשנת בעור שבוע, וקבוצת המחאה הלאה הכיבוש תקיים מיישמרת-מחאה בגבול ירושלים המזרחית, כ-5 ביני עצמו. בשטחים הכבושים צפויה, כמדי שנה, שביתה כללית.

שני ימים

שני ימים (שפירא) סירב להיענות לדרישת בן-גוריון שלא להי עמיד את בארי לדין.

מעשיו ותעלוליו של "איסר הקטן", בימים שבהם שלט ככיפה, משמשים עד היום נושא לוויכוחים ולמחקרים. השייבית שלו עמד מחוץ לחוק, ונהנה מחסותם המוחלטת של בן-גוריון ופרס. הוא היווה מכשיר מיפלגתי מובהק, ריגל אחרי יריביו הפוליטיים של בן-גוריון, שתל מכשיריהאזנה במיש רדים של מיפלגות, רדף את "השבועון המסויים", ועוד ועוד. כל שאר עיתוני המדינה חיפו עליו. "איסר הקטן" יכול היה להשתיק כל עניין מבלי להורק לצנזורה. די היה בפניה שלו ל"ועדת העורכים" של העיתונות היומית.

החשאיות של המנגנון והשתקת עצם קיומו שימשו כמובן גם תירוץ למחרל מיש פטי המטיל את צילו גם על פרשת השבוע: אי חקיקת חוק להסדרת פעולתם של שרותי הביטחון.

כניגוד למדינה מתוקנת כמו ארצות-הברית, שם קיים חוק הקובע כמרויך כמה רשאים שרותי-הביטחון לעסוק, והמטיל עליהם פיקוח פרל-מנטרי קפדני ביותר. אין בישראל שום חוק. כל שרותי-הביטחון של ישראל עומדים מחוץ לחוק עד עצם היום הזה. איסר הקטן סולק עלידי דויד בן-גוריון עצמו, כאשר הגריש את הסאה ופתח במערכה פרטית נגד "המרענים הגרמניים" במצרים. הראל יום או מסע של היסטריה מפוברקת, כאילו מייצרים מרענים אלה, "פצצות קובאלט" להשמדת ישראל. בן-גוריון, שפלירטט או עם קונראד אדנאור, ראש ממשלת-גרמניה, התרגו והדיח את הראל.

כעבור כמה חודשים הורח גם בן-גוריון עצמו מן השלטון, והיה נדמה שהחלה תקופה חדשה בכל הנוגע לשרותי-הביטחון. הצמרת התחלפה בהדרגה, הוכנסו נוהלי-עבודה אחרים. היה נדמה שהשב"כ שינה את עורו

פרשת-השבוע לפרשות כימי בן-גוריון. גם תוכן הפרשה עצמה היתה דומה מאוד.

אחד מסימני-ההיכר של תקופת בן-גוריון היה מעמדם של שרותי-הביטחון.

שרותי-הביטחון, ובעיקר שרותי-הביטחון הכללי (שכונה אז "שייבית", בעוד שכיום הוא מעדיף את ראשי-התיבות שב"כ), עמדו מחוץ לחוק ומעל לחוק.

איש לא העז למתוח עליהם ביקורת — הן בשל חרדת הקודש והילת-הביטחון שבהן זכו בימי הפולחן הבן-גוריוני, הן בשל האיסור החמור להזכיר את עצם קיומם.

העולם הזה (השבועון המסויים), לפי הצופן של הימים ההם) היה אז כלי-התיקשורת היחיד שהעז לרבר על גופים אלה, כשהוא משתמש גם הוא בשבצופו, שהומצא על-ידי: "מנגנון-החושך".

בראש המערכת הזאת עמד איסר הראל, שנשא בתואר הרישמי (אך הסודי) "הממונה על שרותי-הביטחון". הראל, שהיה תחילה ראש השב"כ, עלה לדרגת הממונה וראשי-המוסד, והשאיר את השייבית עצמו בידי אחד מנאמדי ניו, עמוס מנור. הציבור הרחב לא ידע כלל על קיומו.

כחוגים מצומצמים של יודעי-דבר כונה בשם "איסר הקטן" — הן בשל קומתו הקצרה, הן כדי להבדיל בינו ובין "איסר הגדול" — איסר בארי, ראש שרותי-הדיעות של ההגנה, שהיה גבהיקומה. איסר בארי, שנפטר בשנים הראשונות של המדינה, היה האישי שפקד להוציא להורג את המהנדס הירושלמי טוביאנסקי, בחשד של ריגול לטובת הבריטים, אחרי "מישי פטישרה" בלתי-חוקי.

גם שמו של בארי הועלה השבוע שוב, כי גם במיקרה שלו התלקחה מחלוקת בין היר עניי-המישפטי לממשלה וראשי הממשלה. היועץ (יעקב-שימי

אנשי שב"כ וחילום (מימין): תתיאלוף מרדכי, מחזיק באקדחו ומוביל את החוטף) * חזרה לימי בן-גוריון

רצח בלי רוצחים

טרה והצבא. כל החומר שנאסף הועבר לפרקליטות-המדינה, כדי שזו תחליט אם יש מקום להעמיד מישו לדין על מות שני החוטפים — ואם כן, את מי.

בפרקליטות הוקמה ועדת-חקירה חדשה, בראשותו של פרקליט-המדינה יונה בלסמן. חקירה זו התמשכה חודשיים ארוכים.

בשלב מסויים של החקירה, כשלא נראה סופה באופק, כתב מרדכי מיכתב ארוך ליועץ המישפטי לממשלה, כי מיכתבו פירט את כל מהלך-האירועים של אותו לילה, עד הבוקר, שבו חילץ את הנוסעים הפצועים והמבוהלים מירי החוטפים.

הוא הודה במיכתבו, בן 10 העמודים, שהיכה את החוטפים כדי להוציא מפייהם אינפורמציה שנראתה בעיניו באתו רגע רבת-חשיבות להצלחת חייו אדם. הוא הסביר שזה היה תפקידו לברר אם יש מיטען באוטובוס, וזו היתה, לרבויו, הדרך היחידה באותו רגע. אחרי שקיבל את התשובות שביקש, מסר את השניים לידי אנשי השב"כ.

בעקבות הודאתו זו של מרדכי, הוא הועמד לדין מישמעתי, לפני דן יחיד, האלוף חיים נדל, על כך שהיכה את השבויים. אחרי דיון קצר, בן כמה דקות, הוא יצא זכאי.

ביטחון, כשמרדכי מחזיק בידו באקדח כמו במכשיר-הכאה, החשד העיקרי נפל עליו, החקירה בעניינו נמשכה, הקריירה הצבאית שלו עוכבה כמשך זמן רב.

העיתונאים ידעו שתתיאלוף (או) יצחק מרדכי היה אחראי על החקירה, והיה אחד מאותם שחקרו את החוטפים השבויים לפני מותם. היה זה רק טיכעי שקשרו את שמו במותם של החוטפים, במהלך החקירה או אחריה. גם שמו נאסר כמשך זמן רב לפירסום עליידי הצנזורה.

מכות בראש

בגלל הרעש בארץ ובעולם, מינה הרמטכ"ל ועדת-חקירה צבאית, בראשותו של אלוף (מיל') מאיר זורע, הוועדה סיימה את חקירתה אחרי שישה שבועות. המסקנה שלה: לא ניתן לקבוע בוודאות מי הרג את שני הצעירים. הם מתו, כך נאמר ברוח, ממכות שספגו בין שלב ההשתלטות על האוטובוס לבין שלב החקירה.

מסקנות ועדת-זורע לא טיפקו, כי עלה מתן ריח חזק של טיחה, והחומר הועבר לבדיקה מחודשת של המישפטי

לכאורה זה נראה כמוזר. לפני ואחרי תקרית זו קרו הרבה דברים אכזריים במדינה וסביבה, נמשכה מילחמת-הלבנון על הקטל וההרס שלה, פיגועים ומעשי-ניקם. אך דווקא תקרית זו ממשיכה להסעיר את המדינה.

יש לכך כמה סיבות:
● הדבר נעשה לעיני המדינה כולה. שני שבויים חיים נהרגו. כל העקרונות הכרוכים בטוהר-הדשק, כי יחס לשבויים ובערבי-היטוד של המדינה והצבא הועמדו במבחן גלוי.

● במקום נכחו כל המיזמי של מערכת-הביטחון — שרה-ביטחון משה ארנס, הרמטכ"ל של שיק קצ"ר יצחק מרדכי, ראש שרותי-הביטחון-הכללי, המישטרה ועוד.

● ההודעות הראשונות של צה"ל היו מבולבלות. סותרות וכמעט שיק ריות (מ...מתו בדרך לבית-החולים... נהרגו בזמן ההשתלטות...), והוסיפו שמו למהדרה.

● אחרי שהצנזורה עשתה במשך שבועיים מאמץ נואש למנוע את הפירסום, גרמה התיקשורת העולמית לפיצוץ הפרשה, והיא הפכה בעלת משמעות בינלאומית.

הקצה"ר יצחק (אייצק) מרדכי, סבל ארוכות, הוא צולם ליד אחד השבויים החיים, שנגרר בידי אנשי

● הקרה כ"2 באפריל 1984. איכ"צה צעירים ערכים חטפו אוטובוס מלאי-נוסעים בקו 300 לאשקלון, והובילו אותו לדומה.

כדיעבד התברר שלא היה זה פיגוע רציני. הארבעה לא השתייכו לשום אירגון, ופעלו באופן פרטיזוני. לא היה להם נשק חם. הם לא פגעו לרעה בנוסעים. הפצועים וההרוגה מכין הנוסעים — איירת פורטוגז — נורו וזוקא כי ריות המשחררים. ארבעת הצעירים באו ממחנה-פליטים כרצועת-עזה, שעליה נקבע השבוע ששוררים בה תנאים שהם. מעבר לקו הבושה".

על האוטובוס הוטל מצור, ולכסוף נערכה עליו הסתערות. שניים מן החרי טפים נהרגו מייד בריות. שני האחרים נלכדו חיים.

כל המשך לא היה זוכה מן הסתם בתשומת-לב, לולא היו במקום צלמרי עיתונות. שלושה מהם — וביניהם ענת סרגוסטי. צלמת העולם הזה — הנציחו את שני החוטפים מובלים מן האוטובוס, חיים והולכים על רגליהם. כמה דקות לאחר-מכן היו השניים מתים.

מה שקרה ברקות האלה הוא נושא של תעלומה, חקירות, האשמות וביורר רים, המזועזעים את המדינה עד עצם היום הזה.

במכה אחת חזרה המדינה 30 שנים אחורה, לתקופה של שילי-טון דויד בן-גוריון ונערי-החצר שלו. בימים ההם מלאה העיתונות ב"פרשות" מיסתוריות, שגיבוריהן הפיעו בשמות-יצופן כגון "האדם השלישי", "הקציין הבכיר", "הגבר", "אישה-מילוי" אים" וכדומה.

השבוע מלאה העיתונות בשמות-יצופן דומים: "פרשה", "הפקיד הבכיר", "מנגנון ממישי לתי מסויים" וכויצא באלה.

היתה דרושה התערבות של התיק שורת הבינלאומית, שפירסמה את הפי רטים האמיתיים, כדי שאורחי-ישראל יזכו לדעת גם הם על מה נטוש הוויכוח בין שרי ממשלתם והיועץ המישפטי שלה. רק אז הסתבר לאזרחים — וגם לחברי-כנסת רבים — שהעניין נוגע לראש שרותי-הביטחון-הכללי, שנחשד על-ידי היועץ המישפטי בעבירות חמורות הקשורות ברצח פני שני חוטפי האוטובוס בקו 300, לפני שנתיים.

כרגיל בארץ, היו הדברים ידועים גם קודם לכן לחוג מצומצם של אנשים — אנשי שילטון, עיתונאים וסתם מזדני בים למיניהם — ובהוגים אלה פעלה חרישת-השמועות במי לואי-הקיטור.

"מנגנון" החושך חוזר

מערכת ההשתקה וההעלמה לא היתה התכונה היחידה שבה דמתה תצלום של צלמת העולם הזה. ענת סרגוסטי.

יצחקי החליט לנטוש את המרכז הליברלי, אחרי התפרצות השינאה נגדו

מי שפמ לינץ'

יצחקי עם בתו לימור בפתיחת הוועידה הורדות. ספרים וגאסטון מלכה

לכנסת בראש ישראל-אחת, אך קיבל 4000 קולות בלבד, ולא עבר את אחוז החסימה. מאז פרש מחיים פוליטיים. הח"כ לשעבר, בעל תואר שני בחינוך ובוגר המחלקה לפסיכולוגיה באוניברסיטת בר אילן, הקדיש את זמנו לכתיבת ספרים בנושאים חינוכיים. כמו כן זכה במיכרז של עיריית תל-אביב והיה למנהל שכונה בדרום-תל-אביב.

כינוסים על הגג

ב רמון הציע ליצחקי להצטרף אליו ליוזם מיפלגה חדשה. כשלב ראשון הציע לו לערוך עשרות חוגיניות כדי לגייס חברים. הדבר נעשה בשם גוף שאינו קיים: "אקטואליה". כימה לליבון בעיות חברתי-מדיניות. במשך שלוש שנים הסתובבו ברמן ויצחקי בכל רחבי הארץ. יצחקי אירגן חוגיניות בבית ציוני אמריקה, בהילטון, על גג ביתו ובבתי אהדים. לחוגיניות הבית הוזמנו כמרצים ראשי שינוי, ל"ע. ובשנה האחרונה גם חברים מהליברלים: יחזקאל הרמלך, יחזקאל פלומין, אריה רולצ'ין ושלמה ("צ'יץ") להט. תוך כדי עבודת-שטח הצליח

לחוקי-ההפלות ואף הצביע נגדו, יום מול פני הלחץ של הציבור המיוזרחי השואף להתקדם. למעשה לא טרח איש לברר עם יצחקי את העובדות. אילו עשו כן היתה מתקבלת תמונה שונה לגמרי.

המכה החוזרת של השכבה האשכנזית מול פני הלחץ של הציבור המיוזרחי השואף להתקדם. למעשה לא טרח איש לברר עם יצחקי את העובדות. אילו עשו כן היתה מתקבלת תמונה שונה לגמרי.

הרגיו את המישטרה

א בי הרעיון היה יצחק ברמן. הוא פרש מהמשלה ומהליכוד לפני ארבע שנים, אחרי פרשת צברה ושאל תילא והקים עמותה בשם "המרכז הליברלי". בעמותה חתומים ברמן ומוכרי רתו, כשהליברלים עוד ישבו על הגדר, ולא החליטו אם לפרוש מהליכוד או להתאחד עם חרות, כבר נפגש ברמן עם יצחקי. יצחקי התחיל את הקריירה הפוליטית שלו בבחירות 1977. כשנבחר לכנסת ברשימת שלומציון. כשהחליט אריאל שרון להתאחד עם חרות, הלך יצחקי אחריו. אך כאן הוא התגלה כמי שאינו מקבל הוראות, וכמי שאינו מוכן להיות חותמת-גומי. יצחקי התנגד

הוועידה עם דודי צוקר, בעל קפה קפולסקי ברחוב ריזנגוף בתל-אביב, ושאלה: "מה, השתגעת? אתה הולך עם יצחקי?". כלי-התיקשורת עשו יד אחת נגדו. היתה תנועה אחידה נגד יצחקי, בטענה שהוא עומד בראש כנופיה המבקשת להשתלט על המיפלגה החדשה. "טרמי פיסטים מנסים להיכנס דרכה לכנסת. חוזר סיפור ד"ש. המייסדים הרפו את הכנופיות. הם עמדו בפרץ". המייסדים הווינו את כלי-התיקשורת כבר כמה ימים לפני כינוס הוועידה והזהירו שהכנופיות באות. אין ספק שלכל ההתקפה הזאת היה ריחילוואי עדתי מובהק. יצחקי יליד טבריה, שישה דורות בארץ. הוא ספרדי. והוא גם רושם ספרים ומכונאים כחברי-המיפלגה.

מ זה הרבה זמן לא היתה בארץ התנפלות מאורגנת כזו על אדם אחד כמו על יצחק יצחקי. שבועיים לפני כינוסה של המיפלגה החדשה, המרכז הליברלי, התחילו להיריץ פיעות חטימות נוסח: "יצחק יצחקי אסף חטימות של 700 איש". "יצחקי הוא טרמפיסט, שבא לתפוס טרמפ על המיפלגה החדשה", "יצחק יצחקי הוא אופורטוניסט שכבר עבר כל מיני מיפלגות". עם פיצוץ הוועידה היה ה"עליהום" של התיקשורת כאילו מתואם. אמנון (אין לי אחות) הנקנר כתב בדבר על "ההורדות של יצחקי" — כינוי לכנופיות המונגוליות שפלשו לאירופה. גידעו סאכט בהארץ כתב שיצחק יצחקי הוא "גאסטון מלכה של המרכז הליברלי". גבי גוית סיפר בתוכניתו בקול ישראל שהלך להסתפר והנה איזה פלא — הספר שלו סיפר שהוא הולך ערבב לוועידת המרכז הליברלי. כששאל אותו "מה פיתאום", אמר לו הספר שבדוד של יצחקי הח"ר תים אותו על טופס-חברות במיפלגה. וענת גטניו מחדשות התקשרה למחרת

הללי ופלומין בוועידה הספרדים טובים לשירה בציבור

יצחקי ליצור סביבו קבוצה של אורחים שתמכו ברעיון של מיפלגה-מרכז. רובם היו מיזרחיים, אך לא הסרו שם אשכנזים טובים. במיוחד נמשכו בני הדרור השני של עדות-המיוזרה, שהתייחסו בחיים. כשהחליטו יוזמי המיפלגה החדשה לפרוש מן המיפלגה הליברלית שלבלי-כוד ולהקים מיפלגה חדשה, בא ברמן ליצחקי ואמר לו: "אתה לא תוכל להיריץ בחר לכנסת ברשימת המרכז הליברלי, לא בקרנציה זו, ואולי גם לא בקרנציה הבאה". יצחקי קיבל עליו את הדיון. הוא הבין שלאנשים שפרשו מן המיפלגה הליברלית ושלקחו על עצמם סיכון וייסדו מיפלגה חדשה יש זכות קדימה. ברמן רמז לו שאם יפעל כראוי, יוכל לבוא בחשבון בקרנציה "שלאחר מכן. כשהחלה להתארגן המיפלגה החדשה, כנס יצחקי על גג ביתו שבאפקה את חוגיניות הראשון בשם המרכז הליברלי. "אקטואליה" קיבלה שם "ח"ר". חוג אקטואליה שמסוגף למרכז הליברלי. יצחקי קיבל על עצמו לכתוב את פרקי המצע של המרכז הליברלי על חינוך, רווחה ושכונות.

הם רצו כל הזמן להבטיח את השליטה המידינית שלהם. ועשו הכל כדי להצליח בכך. לי יש מה לעשות בחיים. אני חוזר לכתוב. חיברתי עד היום שיבעה ספרים. אני לא נשאר מחוסר עבודה. למה אני. שהצטרפתי למרכז הליברלי. נחשב אופורטוניסט — והם, שעשו כמוני. לא כאלה! פלומין אמר לי שהוא המליץ עליי שאהיה בהנהלה. צחוק הגורל. למייסדים. שעזבו את המיפלגה הליברלית. מגיע לא יותר מ-20 אחוז במועצה. לנו מגיע לפי מיספר האנשים שרשמנו. לפחות 50 אחוז. אבל לא ביקשנו זאת. הסתפקנו גם ב-25 אחוזים. אבל הם שיריינו לנו רק 7 אחוזים. אני אירגנתי את ערב הפתיחה בבית הבימה. ועל הבימה לא הושיבו אותי. כשליפיד בירך את הנוכחים. הוא אפילו לא ציין את עבודתי ולא אמר תודה. היחידי שניגש אליי בסוף הערב היה ברמן. שאמר מילה אחת בלבד: "תודה". טומי לפיד גילה את פרצופו האמיתי. הוא בעצם הצטרף למיפלגה כדי להיות חברי כנסת. הרמלך ופלומין כל הזמן תיכננו את כל המהלכים ביניהם.

יצחק יצחקי על חבריו:

- אני בחוף. אני איתם לא ממשיד. לא פיללתי למיפלגה כמו זו שבה יכתיבו לי איך להצביע. אני עם הרשימה הזו לא אלך. לא מאמין בה. אנחנו יוצאים מהמישחק.
- אני חושב את עצמי לא פחות טוב מפי לומין ומהרמלך. נקודת המיבחן צריכה להיות שווה. אשתי מפנילנד, והיא לא מבינה את ההבדל שבין פלומין לבניו. שנינו ילידי הארץ. שנינו בוגרי אוניברסיטה.
- אני לא מבין למה ציץ פסל את מרדכי ווירשובסקי. מה הוא חושב. שווירשובסקי הוא מיפלגת? תודה לאל שציץ לא משלם לי משכורת. כשהוא ראה שאני מצביע נגד, הוא איבד את השבועון ואמר לי: תגייד לאנשים את שלך שיצביעו איתנו! ציץ איכזב אותי. יהיה לו קשה לתקן את זה. שיבוא ויסביר איך דרש ממני הצבעות שלא לפי דעתי.
- אני מציע לציץ שיקים רשימה של ראשי-ערים. הוא יהיה במקום הראשון. אחריו הרמלך. הללי ואולי ינסו לצרף למיפלגתם גם את אלי דיין מאשקלון.
- אמרתי הרמלך ולדולצין שאני מוכן לפעול במיסגרת המיפלגה החדשה. אבל לא אהיה מוכן להיות שכיר שלהם.
- הדביקו לנו תוויות שהבאנו ספרים ומכונאים. מה יש. ספרים הם לא בני-אדם? טומי מבחינה דהיים אותי. כשהוא גילה את הכוח של הקבוצה שלנו. הוא התחיל להסית נגדנו.
- לא שותפתי מעולם בישיבות עם קבוצת המייסדים. מבחינתם אני מוקצה.
- עשו עליי חוזה. הכניסו עליי סעיף. וכלי התיקשורת חוגגים. עשו עליי עליהום. כאילו אין יותר מרכז ליברלי. יש רק יצחק יצחקי.
- ברנע שמרו לי. לך תגייד לחברים שלך איך להצביע. הבנתי שהם מתייחסים אליי
- כאל רובוט. אני לא בוס של האנשים שלי. הם אנשים חושבים.
- בגין. בכנסת. לא אמר לי איך להצביע. אז הם יגיידו לי?
- אבי אמר לי שהפוליטיקה היא הרמאות. השקר והכזב שחברו יחדיו. אבי היה איש הציונים הכלליים בטבריה. אמרתי לו שבגלל זה שאנשים כמוהו לא ניכנסו לפעילות מיפלגתית. הפכו אותה אנשים אחרים לקרי דום לחפור בה.
- אני חושב שכל החיצים שהופנו אליי. היו בעצם כמוונים נגד ברמן.
- הם רצו שנצביע כמו משינה.
- אני בכלל לא מתכוון ללכת לכנסת. אם הייתי רוצה כנסת. הייתי מצביע כמו שדרשו ממני כשהייתי ח"כ.
- אני עצוב. בני ובתי שאלו אותי שאלות שקשה לי להשיב עליהן. בתי. לימור. אמרה לי "אבא. למה אתה עושה את העבודה השחורה?".
- קבוצת המייסדים נחדה מהאנשים שלי. הם נחדו מהחומר האנושי שבא איתי. הם חשבו שהבאתי אנשים מהשכונות. כמו שהם הביאו. אנשים שיצביעו כמו שאומרים להם.
- בשעה שאני ניהלתי את הישיבה. הלך הרמלך לבשל בישולים מאחורי הקלעים.
- המערכת הפוליטית בנויה על עסקנים שמייצגים אנשים-מטעם ולא מייצגים ייצוג הולם. וכל עוד זה יימשך. לא נצליח להגיע למערכת פוליטית נורמאלית.
- הם נחתו במערכת של כמסח בעיתונות נגדי שבועיים לפני פתיחת הוועידה.
- סניף 2 בתל-אביב. הקבוצה שלנו. לא באה לכבוש את המיפלגה.
- כבר ביום הוועידה הבנתי שהמישחק מכור. הם התקינו תקנון לא חוקי.

התחן המזדקר

כדי לקחת מנדאטים מן הליכוד, על המרכז הליברלי לפנות לקהל של הליכוד: כור: אנשיימין מתונים, המואסים באיריאולוגיה של חרות והחוששים מפני אריאל שרון. הבורגנות החדשה שצמחה מתוך הציבור המיזרחי, שהיתה עד כה שבויה בידי חרות. מטרה זו אינה מושגת אם רוחים אנשים כמו יצחק יצחקי, שיש לו היכולת לפנות דווקא לקהל המיזרחי הנאור, לעומת זאת, צודקים ראשי המרכז הליברלי אם הם נמנעים מרע

רצו להצביע בעד הליכוד של בגין. הם הצביעו בעד ד"ש. התוצאה: המערך איבד את הבכורה, הליכוד קיבל יותר קולות ממנו, והיה מסוגל להקים קואליציה — גם בלי ד"ש. ביום ניצחונה המסחרר של ד"ש, שזכתה במספר מדהים של 15 מנדטים, ישבו ראשי ד"ש כאבלים. לא זה בלבד שהעבירו את שילטון המדינה לליכוד, אלא שגם הפכו בלתי-נחוצים לשילטון-הליכוד. הם הצטרפו לממשל לתיארוך-הליכוד כגלגל חמישי. כיום מחולקת הכנסת בדיוק חצי חצי (60:60) בין המערך ותומכיו הפור

וחברות-העופה, ועוד ועוד. חברות רב-לאומיות הפכו את הליברלים הישן לבריחה. הקפיטליזם הקלאסי התיישן ללא תקנה, בריוק כשם שהקומוניזם הקלאסי פשט את הרגל בכרית-המר עזות. מיטב הוגי-הדיעות הפוליטיים והחברתיים מחפשים הגדרות חדשות, מודרניות, המשלבות את השאיפה לחופש ולהומאניזם עם הצורך בתיכונן ובהכונה חברתית. המרכז הליברלי נקי מכל מהד שבה בואת. הוא חוזר על סיסמות הציונים

להקים מחדש מפלגה ימנית-מעמית, שלא תזדנב אחרי פופוליוזם חברתי נוסח דויד לוי ויוזם איריוד והקנאות הלאומנית נוסח אריאל שרון. הראשון שניסה לעשות זאת היה אמנון רובינשטיין, כאשר הקים את תנועת-שינוי אחרי מילחמת יום-הכיפורים. בעל כורחו, עלה רובינשטיין על פסים שונים לגמרי, שהובילו לתנועת ד"ש. המרכז הליברלי הוא נסיון חדש בכיוון זה: מיפלגה ימנית מובהקת, המבקשת לשחרר את הימין מן הפופוליוזם הימני-קיצוני של חרות.

סמל הוא כמעט מיני. באמצע מזדקר חץ קשוח, דמוי איברמיני גברי, האמור לסמל את המפלגה החדשה. משמאל ומימין יש שני חיצים רפויים, האמורים לסמל את הליכוד והמערך. המסר הסימלי: "המרכז הליברלי" הוא אכן במרכז הוירה, בין ימין ושמאל. אך זהו מסר מטעה. המרכז הליברלי הוא ימין. במרכז הברבור מרכז אחת. והיא מיפלגת-הע"י מעבר לסיסמות וליחסי-ציוני בור, זהו אכן היעד האמיתי של המרכז הליברלי החדש, שקם לפני שבוע לשקם את הימין המתון, שהיה מיוצג בעבר על ידי מיפלגת הציונים הכלליים.

נמו אביד משורין

הרגע שקם המרכז הליברלי החדש, אי אפשר היה להימנע מהשוואות עם ד"ש. למעשה אין כמעט דמיון בין שני הגופים. בולטים דווקא ההבדלים.

ד"ש היה מנהיג כריזמטי. למרכז הליברלי אין. הנסיון להציג את שלמה להט כמנהיג כזה הוא מגוחך. יש לציין מעלות משלו, ואולי יש בו גם היכולת למשוך קולות בזירה הארצית. אך מבחינת הכריזמה הלאומית אין הוא מגיע לקרסוליו של יגאל ירון בימי זוהרו.

ד"ש משכה אישים וזוהרים מכל הכיוונים, ובעיקר מן הצבא והאקדמיה. היה בה מיגוון של אישים חדשים, ללא עבר פוליטי, ביצועיסטים שסיפקו את הכמיהה לפנים חדשות ורענונות. המרכז הליברלי הוא אירגון של עסקנים ותיקים מאוד, שבאו כמעט כולם מפ"י נה אחת.

ד"ש היתה היומרה להביא לציבור מצע חדש ומודרני של רפורמה בכל התחומים. היה זה מצע שיטחי מאוד, שהתעסק בעיקר במכניזם של בחירות ובפורמה של המינהל הציבורי. בראש ד"ש עמדו אישים שהשתייכו כולם למעמד העליון של בעלי-הפריוני לגיות במדינה, וקשה היה לדרוש מהם מצע מהפכני. אך המצע היה לפחות למראית-עין חדש ומודרני. ואילו למרכז הליברלי יש מצע ישן מאוד-מאד.

המצע החברתי-כלכלי של המרכז הליברלי הוא מסוף המאה ה-19. הוא מדבר על "יוזמה חופשית", "איהתערבות הממשלה של וכוונתה באלה דברים שאבד עליהם הכלה גם בצורת-הברית."

יוזמה חופשית, בלי התערבות הממשלה, מתאימה לשנת 1986 כמו אביר משוריון לשדרה-הקרב המודרני. יוזמה כלכלית חופשית אפשרית כיום כמו כביש בלי רמזורים וחוקי-תנועה. נאראות-חברתית, ארץ הקפיטליזם החדש מודרנית, מתערבת במשורה בכל תהליכי המשק, על-ידי מניפולציות של הריבית, צבירת גירעון תקציבי ענקי, תמיכה במיפול-יענק של "היוזמה החופשית" כמו קרייזלר

פילגש מוחזקת

הציונים הכלליים היו בישוב ובמדינה מיפלגה ששילבה בתוכה את אצולת הפרדסנים ובני-המושבות (ישראל רוקח) עם בעלי-הבתים שבאו מפולין, בתוספת ברק חיצוני של אינטליגנציה מערב-אירופית (פרץ ברנשטיין). התוצאה היתה מיפלגה שהיתה ימנית מאוד מבחינה חברתית-כלכלית, ומתונה בעניינים לאומיים. בממשלת-ישראל, בין 1951 ו-1955, תמכו שרי הציונים-הכלליים בדרך כלל כמשה שרת המתון, נגד דויד בן-גוריון הקשוח.

מתינות זו גברה כאשר התאחדו הציונים-הכלליים ב-1961 עם הפרוג' רסיבים (פינחס רוזן, משה קול). אז ביקשו להמליך על עצמם מלך: נחום גולדמן, יונה אולם גולדמן סירב. לא היה לו חשק להתעסק בפוליטיקה ישראלית, שהיתה בעיניו מלוכלכת. אז התפרקה המיפלגה המאוחדת, ובקפיצה נחשונה אחת קפצו הליברלים מגולדמן, מלך היונים, אל מנחם בגין, מלך הניצים.

ב-1965 הוקם גח"ל, ואחר-כך הליכוד. הליברלים הפכו ציפור שנתקת ומפוטמת בכלוב-הזימה של הליכוד. רבים מהם הפכו ניצים קיצוניים. התוצאה היתה המפך של 1977, שהשליט את חרות במדינה. תוצאה שניה: ההתינונות הגמורה של המיפלגה הליכודית, שלא התייצבה לפני הבחור כגוף עצמאי מזה שנות-דור: מאז 1961.

מיפלגה שאינה צריכה להתייצב לפני הבחור, אינה זקוקה גם לאישים המושכים קולות. זהו מצב המבטיח מראש הידרדרות בכל הנורמות — הרמה האנושית, היחסים ההדדיים, היריעות לצורכי הציונים. כמו פילגש מוחזקת, הצריכה למצוא חן רק בעיני מי שמחזיק אותה. מטרה הליברלי הליכודית, רלית מאז 1965 מובלגה דאגה, מלבד אחת: שלא לאבד את מי קומה ברשימת הליכוד. מאז קם מדי פעם במדינה גוף השוי אף, ל"שחרר את הימין" מכבלי חרות.

ברמן (משמאל) והמייסדים בפתיחת הוועידה לחזור על התרגיל

יונות רדיקליים, העלולים להפחיד את בוחרי הליכוד. גם מבחינה זו אין הם יכולים להיות ד"ש שניה. לעומת זאת לא תיתכן שום פשרה על נושא אחד: העתיד הקואליציוני של הגוף החדש. אם יש בגוף הזה מרכיבים החולמים על התאחדות עם יצחק מודעי ואנשיו, כדי להיות מרכיב עצמאי בקואליציה חדשה עם הליכוד, הרי יכולה להיות למרכז הליברלי השפעה רסנית על עתיד המדינה. רק אם יתחייב מראש בצורה חריג-שמעית, שפניו לקואליציה עם המערך, ויכל למלא תפקיד חיובי.

בבחירות הבאות יעמדו הי דברים בצורה ברורה לגמרי: שילטון של המערך או שילטון של הליכוד. גוף שינסה להשיג תרכוב בין השניים מבלי להתייבויב מראש לאן פניו — קרוב לוודאי שלא יצליח למכור את סחרתו ביום-ההדיון. א.א. ■

סנצ'יאליים והליכוד ותומכיו הפור סנצ'יאליים. כך נוצר הצורך בממשל לתיאחדות-לאומית. בבחירות הבאות אין שום חשיבות למה שיתרחש בין הליכוד ובין התחיה וכהנא. או בין המערך ובין ר"ץ ומפ"ס. או בין ש"ס והמפ"ל. יש רק חשיבות למה שיקרה בין שני הגושים. כדי לשלוט במדינה בלי הליכוד, זקוק גוש המערך לתוספת של כמה מנדאטים. שיבוא מן הליכוד — ורק למנדאטים כאלה יש ערך.

לכן לא חשוב כל כך במה מנדאטים יקבל המרכז הליברלי בבחירות הבאות, אלא מניין יבואו מנדאטים אלה, ומה הוא יעשה בהם.

כדי להביא לשינוי כלשהו, צריך המרכז הליברלי לקבל את המנדאטים שלו מן הליכוד, וממנו בלבד. והוא צריך להשתמש במנדאטים אלה כדי להוסיף למאגר המנדאטים של קואליציה אשר בראשה יעמוד המערך. "למה אתה מתחיל להסית?" ענה לו בגסות המזכ"ל, יוסף (טומי) לפיד. בינתיים השתבש סדר-היום. בשול"ח הנשיאות יורבן יחזקאל פלומין את הרמלך; נגו, תתחיל כבר בדיון על הת"קנון" היתה זו פשוט גניבת רעתם של הצירים. כי בשעה זו ממש היו כמעט הכל בהפסקת-צירים. כשהחלו האנשים אט-אט לחזור לאולם, והסתבר להם שהדיון החשוב נערך בהיעדרם, התחיל לעלות המתח. יצחק ברמן התפרץ נרגש לעברו של הרמלך וקרא: "חזרת לשיטות של איבן-גבירול 1168" בהתכוונתו למישכנה של המיפלגה הליברלית, שהפכה שם-נרדף לתכונות גסה וחסרת-מעצורים. ברמן על התנגד עקרונית לכך

הכלליים משנות ה-50 (תנו לחיות כארץ זואת", מספיק ודי בשילטון מ"פא"י). הוא מסתכן בכך שיריביו ישיחו בציץ את החרון שהטיחה או מפא"י בישראל רוקח, קודמו בתפקיד ראש עיריית תל-אביב: רוקח, רוקח, תהיה חכם / הישאר בתל-אביב ונקח את הים. / מלאכה זו רבה, ואין לך פנאי / השאר את שילטון-המדינה למפא"י."

נמה, מנין, לאן?

אין פירוש הדבר שאין במדינה מקום למיפלגה ימנית-מתונה. להיפך: היא ררושה מאוד.

בתנאי אחד: שתקח קולות מן הליכוד, ותעביר אותם לקואליציה עם המערך.

ד"ש עשתה ב-1977 בדיוק את ההיפך. היא לקחה קולות רבים מן המערך. אורחים רבים מאסו או נמערך הישן והרקוב, עתיר-הסקנדלים, אך לא

גם להנהלה נחסמה בפניו הדרך. מתוך 25 המקומות שמרו לעצמם המייסדים 15 מקומות, ועשרת נות"רים חולקו בין המצטרפים. ליצחק ולאנשיו נותר מקום אחד בלבד.

שיטות איבן-גבירול

אם לא די בכל אלה, הבחין יצחקי ביזמה השני של הוועידה במחזה שהרתיח את דמו. לפני הוועידה הוחלט שרק אותם שנרשמו כחברים במיפלגה לפני ה-15 במאי יהיו בעלי זכות להשתתף בהצבעות. באתו בוקר הוא ראה כי ההרשמה נפתחה מחדש, ומיהר להתלונן על זהו מעשה בלתי-חוקי. טרפים השונות.

קבוצת המייסדים החלה בדיונים קודחתניים לקראת המיפלגה החדשה שבדרך. יצחקי לא הוזמן מעולם לדיונים הפנימיים. אך הוטל עליו לארגן את ערב פתיחת-הוועידה. היה זה הוא שקבע את התאריך ושבח את המקום, בית הבימל בתל-אביב. יצחקי גם הלחיל, על דעת החברים האחרים, שעל הבימה לא יהיה שולחן-נישואות, אלא מיקרופון בלבד. הנואם המרכזי, כך הוחלט, יהיה ציץ, ולבימה יעלו המברכים הנוספים, אחרי-אחד. כשנכנס יצחקי לאולם, כשהוא מלווה בכתו ובכנו, חשכו עיניו. על הבימה ניצב שולחן-נישואות ארוך, שנשמר למייסדים בלבד. מקומו נפי קד.

במדינה

(המשך מעמוד 7)

העלתה מחשבה זו, כאשר שוחחה עם מנהיגי ישראל על הבקעה הפלסטינית. היא בוודאי חייכה בליבה כאשר שמע עה, מפי פרס ושמייר, שיש לגנות את הטורריוזים המנוול של הפלסטינים ול"הילחם בו. אולי אמרה לעצמה, שקט: "תראו מי מדבר!"

אורחים

גברת הברזל

מרגרט תאצ'ר

היא ניץ קיצוני

אך בענייני ישראל-ערב

קולה הוא קול היונה

"זוהי גולדה מאיר במהדורה תרבויתית!" אמר אחד מאורחיה של מרגרט תאצ'ר בקבלת-הפנים הגדולה שערכה לישראלים במלון המלך דויד. "וגם בעטיפה יותר יפה!" הוסיפה אשתו.

לא לחינם נקראת ראשי-משלת בריטניה בשם "גברת הברזל". עיניה קרות כקרח. גם כשהיא רקדה עם עופרה חזה, תיארה אחת הנוכחות את החוויה כך: "מן החגורה ומטה היא רקדה, כמו כל אשה. מן החגורה ומעלה היא לא זזה. זה היה כאילו גוף אחר."

סוף הדרך. כמו גולדה מאיר, תאצ'ר היא אשה קשוחה. בעלת דיעות נוקשות ורגשניות. שאינן תוצאה של עמקות מחשבתית. בתי-החננוני שהשי-תלטה על מיפלגת-האצולה הבריטית, כמו בתי-הנגר שהפכה מנהיגת ישראל, רגילה לפקר, לא להקשיב.

תכונות אלה הכניסו אותה לצרות. אחרי שבע שנים בשילטון מתמוטט עולמה סביבה. התיאוריות הכלכליות השמרניות הנוקשות, שהיא רבקה בהם בעקשנות עילאית, הובילו לאסון. יותר מרבע מכל העובדים בבריטניה הם

הוותיק, איש מערכת מעריב ומנכ"ל רשות-השידור לשעבר. היתה אחת הטיבות העיקריות למסירת תפקיד מנכ"ל-המיפלגה בידו. היה זה דווקא יצחק ברמן שגילה את לפיד והציע אותו לתפקיד זה. תחילה הציע ברמן את התפקיד ליצחקי, אך הוא השתכנע שלא כראי שהמנכ"ל יהיה בעצמו עסקן פוליטי, בעל שאיפות משלו. למרבה האירוניה התגלה חישימהר כי גם טומי לפיד הוא בעל שאיפות כאלה. בלחצו תוקן התקנון, ומחקק הסעיף שאסר על המנכ"ל להיות מועמד לכנסת.

כשהתברר כי רבים מהצירים מני-פיים את ידם ללא כרטיס-ציר, פרצה כבר מהומה. צ'יץ פנה ליצחקי ודרש שאנשיו יתמכו בכל הצעות-ההחלטה של הוועדה המכינה, או לפחות שיימני עו. יצחקי סירב, וכינס את אנשיו להתי-ייעצות. ובעוד המהומה בעיצומה, עלה לבי-מה אלי הללי, ראש עיריית דימונה, בנסיון פאתטי לארגן שירה בציבור. הרמיון לוועידת-חרות היה שלם.

בחזרה לליכוד

על פני השטח. נראו המהומות כמאבק-כוח שבין הקבוצות השור-נות לקבוצת המייסדים. מתחת לפני השטח, ביעבע בלי ספק העניין הערתי, עם רמוזים עבים על "כנופיות" ו-"טרמפיסטים".

עורכי מישפטי-הליניץ העלימו עובדה פשוטה ומכרעת: הוועידה כלל לא היתה נערכת לולא פעולתו הממושכת והסבלנית של יצחקי. היה זה יצחקי שהתחם בחוגי-הבית שלו 400 אנשים על הצטרפות למיפלגה — ורק נוכחותם של 400 אלה איפשרה את עריכת הוועידה.

זה היה הישג גדול, ומייסדי המיפלגה נהנו ממנו. אך ברגע שהיה מובטח כי הוועידה אכן יכולה להיערך, וכי האולם יהיה מלא — נפל עליהם פחדו של יצחקי, והם החליטו לסלקו. בשיחה עם העולם הזה גילה

תאצ'ר בקבלת-הפנים לישראלים במלון המלך דויד מחייכת, חמורה, רוקדת, קשוחה

תאצ'ר נואמת גולדה מאיר במהדורה תרבותית

תאצ'ר עם פרס עזרה הדדית

השפעה במרחב. גם המדינות הערביות הפרורמערביות, כמו ירדן, שהיו פעם גוררות בריטיות, נושאות כיום את עיניהן לווינגטון, לא ללונדון. התרו-מה הבריטית לכל תהליך יכולה רק להיות מזיערית.

יתר על כן: תאצ'ר, יותר מכל ראש-מדינה מערבי אחר, מלכד שימעון פרס, קשורה כיום בארצות-הברית עד כדי תלות מוחלטת. לא תיתכן שום סטיה בריטית מן הקו האמריקאי הנוקשה. ואת המדיניות האמריקאית יכולים האמריקאים לבצע בעצמם, בלי עזרה נדיבה מצד ארץ כושלת, השוקעת בכוח כלכלי.

בריטניה, שרגליה התנופפו השבוע ביירושלים, אינה עוד בריטניה שיצאה ממנה במאי 1948, בוודאי לא האימי-פריה המפוארת, שצבאה נכנס לירושל-לים בתהלוכת-ניצחון ב-1917.

אותו החליל. אולי זה חבל — כי בענייני ישראל-ערב מייצגת מרגרט תאצ'ר, הניצית מבטן ומלידה, דווקא

"מדוע לא באת כשאני הייתי ראש-משלה?"

עמדה יונית מאוד. היא לא הסתירה מאוני מארחה שלדעתה על ישראל להכיר בזכות ההגדרה העצמית של הפלסטינים, ואף לשאת ולתת, בנסיבות המתאימות, עם אש"ף. ברור כי היא דוגלת בנסיגת ישראל מכל השטחים הכבושים תמורת שלום. ובשינוי דראסטי במצב האוכי-לוסי בשטחים הכבושים מיד. חילוקי-דיעות אלה לא הטרידו את מארחה. פרס ושמייר יודעים היטב כי חשובה ממחלוקת זו העובדה הבסיסית: גם בריטניה וגם ישראל רוקדות כיום לפי אותו החליל.

מובטלים. הכלכלה הבריטית כושלת. תאצ'ר בצרות מכל הבחינות. מדינאי בצרה אוהב לבקר עמיתים בחו"ל. ביקור ממלכתי כזה הוא מיפעל לעזרה הדדית. גם האורח וגם המארח זוכים כפי-רסומת בארצו ובעולם. כל ביקור מעלה את פופולריותו בשתי המדינות. קשה למתוח ביקורת על מנהיגות) המדינה כשהוא/היא נושא/ת את דגל המדינה בחו"ל. לא היתה כמעט משמעות נוספת לביקור זה. דיבוריה של הגברת המ-בורזלת על תומתה לתהליך-השלום היו מן השפה ולחוץ. אין לבריטניה

יצחקי לראשונה שהוא החליט לפרוש מן המיפלגה החדשה. נמאס לו. אבל מתחת לכל זה מסתתרת עובדה הרבה יותר חשובה. ראשי-החץ של קבוצת המייסדים, פלומין, הרמלך וצ'יץ, הם אנשי קבוצת-מודעי שפרטו מהליכוד. הם מבקשים, ככל הנראה, לבנות למען מודעי מיקלט בטוח במיפלגה החדשה. אם ינבשו למענו די כוח, יוכלו בבוא היום לנסות להביאו למרכז הליברלי. אחרי הבחירות לנווט את המיפלגה לקואליציה חדשה-ישנה עם חרות, אז יוכלו לסייע למודעי במאבקו-להתמנות כמנהיגי הימין כולו.

כן, אתה פראייר. אז מה?

לוחם יקר

משום כך זכאי החייל הקרבי לציון מיוחד, וזקוק לו. אין הוא מקבל טובות-הנאה מיוחדות, אלא להיפך. אבל הוא צריך לקבל מעמד מיוחד. מעמד מסורי, גלוי וכולטילעין.

סכרתי כך לפני 38 שנים, ואני סבור כך גם היום.

זכאי החייל הקרבי לכך שבלכתו ברחוב, בהיכנסו לחדר, בהופיעו בכל מקום ומול כל אדם, יידעו הכל: הנה חייל קרבי!

לא רק כומתה האומרת שהוא שייך לחטיבה לוחמת, אלא לסימן האומר שהוא-הוא עצמו לוחם הינה. כשם שכנפי-הצניחה אינן אומרות שהאיש שייך לחטיבת-צנחנים (וגם שם הוא יכול כהחלט להיות ג'ובניק) אלא שהוא עצמו צנחן.

החייל המחרף את נפשו וזכאי לציון כזה, והציבור אשר למענו אמור האיש להשליך את חייו מגדר חייב לכבד את הציון ולהתייחס אל בעליו בכבוד הראוי.

שאם לא כן, יילך ויתמעט מוספר הפרייורים, וראשם יהיה יותר ויותר קטן, וביום פקודה לא יהיה מי שיופקד, ועל מי לפקד.

כלי הפראיירים האלה, אין צבא. וכלי צבא אין למדינה קיום בעיתות מילחמה ובעיתות שלום, לא כמדינה לאומנית ושוחרת-סיפוח ולא כמדינה רודפת-צדק ושוחרת-שלום.

אדם כזה, תוך כמה שבועות של לחימה משתחררת היחידה הלוחמת מכל האנשים שליכם אינו כלחימה, ואלה משתחררים ממנה ומוצאים להם ג'ובים. האמנתי תמיד שזהו תהליך כריא, לטובת היחידות הלוחמות עצמן.

אחרי תקופת-מה של לחימה מורכבת כל היחידות הלוחמות ממתנדבים אמיתיים — אף שרובם אינם מודעים לכך, והיו דוחים בשתי ידיים את הטענה שהם נמצאים ביחידה מפני שהם רוצים בכך.

א זילזלנו, כמוכון, בתפקידיהם של החיילים הלא-קרביים. כל חייל קרבי יודע שהוא אך חודר-החנית של

חיילים קרביים: אהבת המולדת? גאוות-היחידה? הרגשת השייכות

מכונה גדולה. מאחורי כל חייל קרבי, כך נאמר, עומדים כדיוכך חיילים אחרים. הם מספקים לו את הנשק, את האוכל, ואת מאה ואחר השרותים אשר בלעדיהם אין היחידה הלוחמת יכולה כלל לתפקד.

המכונאי הדואג לתקינות מטוסי-הקרב, איש-המסך המתחזק את הטנק, האפסנאי, הטבח, הרופאים והאחיות בבית-החולים, אנשי התיכונן וההדרכה, הפקידה במטה החטיבה — כל אלה ורבים-רבים אחרים חיוניים לתיפקוד הצבא. ואם הם עושים את מלאכתם נאמנה, הם זוכים בהערכתם ובאהבתם של החיילים הקרביים.

בנאני אחר: **שהכל יידעו כי הם קיימים למען החייל הקרבי, ושהחייל הקרבי חשוב מהם.**

כי החייל הקרבי רובץ בלילות כשדה, כשהם חוזרים אל מיטותיהם הנוחות. כי החייל הקרבי ווחל על הארץ בנוץ, ומתבשל בטנק, ומטפס על הגבעות כגשם ובשרב, בשעה שהם ממלאים את תפקידיהם בתנאים הרבה יותר נוחים.

ובעיקר: החייל הקרבי מסכן את עורו. הכל ממלאים את תפקידיהם החשובים נאמנה, והכל שווים — עד לרגע הגדול שבו נשמעת הקריאה "אחריי!" ואז החייל הקרבי הרגלי מתרומם מן הארץ וזונק קדימה, וחבריו בטנק, בים ובאוויר שועטים אל האש, והקביה מתכווצת בפחד, ואנשים נפצעים ונהרגים, ומישהו צועק "חובש!", וכל חייל נמצא לבדור-לברו מול פני המוות.

למען הרגע הזה קיים הצבא כולו, וזהו רגעו של החייל הקרבי, ושלו בלבד.

כן, הרגשנו כמו פראיירים! הרגשנו שאנחנו, המטומטמים, יצאנו לעצור את האוייב בשארית כוחותינו, שנאחנו בארמה בצפורנינו ממש (והרכה יותר נשק לא היה לנו אז) — והנה קם בעורף, מאחורי גבנו, צבא שלם וגדול ומפואר, הצוחק מאיתנו.

בזמן שאנחנו היינו עסוקים בחזית, קמו המוני צל"לים (צל"ל — צריר-לדעת-להסתדר, כסלנג של הימים ההם) וחילקו ביניהם את הצבא ואת המדינה כולה, מילאו משרדי-ממשלה ומטות צבאיים, הפכו מנהלים וקצינים — וכך קמה מדינה שאינה לרוחנו, וצבא שאינו מבטא את רוח החזית.

(המאבק שהתמקד לאחר-מכן סביב הסיסמה "פירוק הפלמ"ח" ביטא במידה רבה את העימות הזו בין חזית ועורף, בין החיילים הקרביים, שינקו את השראתם מן הפלמ"ח, ובין הביורוקרטיה

אני מזדהה לגמרי עם החייל הקרבי, שהת-לונן בראיון אנונימי על מעמד החיילים הלוחמים בצה"ל, ושגרם לרמטכ"ל להשיב במכתב משוכפל חסרת-קרים ל"לוחם היקר". **אני מרגיש כמו פראייר, אמר אותו חייל אלמוני.**

כצה"ל מרפרים את דרכו של הג'ובניק, נותנים לו קידום, דרגות, טובות-הנאה, ואילו החייל הקרבי נשאר רפוף. **ליבי, ליבי איתו.**

רגשתי בדיוק כמוהו בימים הראשונים הראשונים של צה"ל, לפני 38 שנים.

משמע, שזם דבר לא השתנה. מה שהרגישו לוחמי מילחמת-העצמאות מרגישים עתה לוחמי מילחמת-הלבנון. ויתכן שכך מרגישים גם לוחמים בצבאות אחרים, במיוחד ובמערב. ואולי הרגישו כך תמיד, מאז ימי הפאלאנקס היווני והלגינות של רומא.

אני זוכר את ההרגשה הזאת היטב. **א**יינו באים לכמה שעות בתל-אביב, מלובכים ופרועים, והיינו נתקף לים כאן בצבא שלם של ג'ובניקים, מי צוחצחים ונוצצים, שנראו כאילו יצאו זה עתה מאמבטיה מבושמת.

כבר צברנו אז כמה חודשים טובים של לחימה בלתי-פוסקת. הקרבות המרים על הכניש לירושלים. המאבק הנואש לעצירת הצבא המצרי שעלה על תל-אביב. קרבי-האיתנים על נגבה ובנותיה.

החיילים בחזיתות האחרות — חיות הנגב, לוחמי הגליל, מגיני ירושלים — הרגישו בדיוק כמוני.

כל אחד מאיתנו הרגיש שהוא הקים את המדינה. וכולנו צדקנו.

היינו אז מתי-מעט. ברחובות תל-אביב היו מודקות מודעות שהכריזו כי "כל הארץ חזית, כל העם צבא" — אך אל החטיבות הלוחמות הגיע רק רום רליל של אנשים.

אני מעריך שבכל רגע של מילחמת-העצמאות לא היו בכל היחידות הקרביות גם יחד יותר מעשרת אלפים לוחמים בפועל. כמהלך הקרבות הידרלו השרותים הם התמלאו עקבותיו כעולים חדשים, שבאו ישר מן האוניות — אנשי מח"ל מארצות המערב, אנשי גח"ל ממארוק ומתורכיה ומלוב, (או החלה האפליה העדתית המובהקת, אך רק מעטים הבחינו בכך.)

החזיתות זעקו לירידים לוחמות, ואילו בערים היה מצוי צבא שלם, הרבה יותר גדול, של ג'ובניקים מכל הסוגים. **צ**עירים שידעו להסתדר, שזוטרים צבאיים שאיימו לעצור אותנו בשל הופעתנו המרושלת, קציני-תרבות וספורט-צבאיים, אנשים שרצו להיות בבית.

ההרגיו אותנו. ריברנו על כך בלי טוף. **א**ך עוד יותר הרגיו אותנו ההרגשה שהג'ובניקים האלה הפכו מלכי צה"ל. הגענו העירה, טואים מרופטים, הלכנו לבקר את הנערה שהשארנו מאחורינו, שעליה חלמנו בלילות וריברנו בימים — ומצאנו אצלה קצין טרי ורענו, בעל דרגות מבהיקות, שתפס איזשהו ג'וב בבית-הרומנו. (בית-הרומנו, בדרך יפו תל-אביב, היה מרכז של כל מיני משרדים צבאיים.) החתיכה שלנו הסתכלה בו בהערצה, ואנחנו ידענו שאנחנו כבר "לא במקום".

מה גילתה האסטרונוגית חשופת הכתפיים לאריאל שרון ומה הביא הבן מתנה למשה שחל

הבניינים שלו היא פאריס. אדרי הקפיד לשמור, ככל האפשר, על סודיות הביקור, ולכן אינו מפרט עם מי ייפגשו שם. גם לו לא ידוע אם יתקבלו אצל המלך. חסן ה'2.

■ משהגיע רייד ארצה, הופי תע לגלות שהוא חתן פופולארי ביותר. כבר ביום הראשון לכואו ספרו בני מישפחת-סוסיס 18 שיחות, שבהן הוצעו כלות לחתן הפוטנציאלי.

מיפגת-העבודה, השיבה כי שרותה הצבאי הארוך מנע ממנה אפשרות לביטוי פוליטי, אבל ברור שעבודתה הצמודה לרבין, אישה-מיפגת, גרמה לה, במשך השנים, להזדהות.

לה היסטורי. משלא מצאו דבר, נותרה בליכם תיקוה אחת: שבין נושא פוליטי למישנהו הספיקו השניים גם לעיין ברפרטואר של התאטרון הלאומי לעונה הבאה. זה נמצא מונח על שולחן הדייני.

■ רוחמה תרמוני, השחרר חזרת הנאה הידועה יותר בתואר "רוחמה של רבין" אחרי ששימי שה כמוכירתו בתקופות שבהן כיהן כרמטכ"ל וכשגריר ישראל בארצות-הברית, הופתעה עם סיום המושב השני של ועידת מיפגת-העבודה, הסתבר לה, להפתעתה, כי נבחרה למרכז, בי אמצעות הרשימה המרכזית, ללא מאבקים או מאמצים מיוחדים מצידה. הרמון אפילו לא נכחה במושב. משנשאלה השבוע אם תמיד הודהה עם

■ בשבוע שעבר, כאשר נערך כה באולם הבימה ועידת המרכז הליברלי, הגיעה שיחת-טלפון בהולה ביותר אל ביתו של עוזמרי ניצן, המנהל האמנותי של התיאטרון הלאומי. בשיחה התבקש ניצן להקצות הדר לשיחה רחופה בארבע עיניים בין ראשה-משלה, שמעון פרס, שכיבד את ועידת המיפגת בנוכחותו, לבין תומס פיקרינג, שגריר ארצות-הברית בישראל. עזרה, הבן הצעיר לבית ניצן, נשלח מייד לפי תוח את דלת חדרו הפרטי של אביה-מישפחה בתיאטרון. שני האישים אכן הסתגרו בחדר עד שיצא עשן לבן. למחרת סקרו אנשי התיאטרון את החדר וחיפשו לשוא רמזים או סימנים על מה שסוכם שם בלי-

סילבי קשת בעלת העמוד השבועי בידעות אחרונות התאפרה ואילו שחורי איש הארץ, נמנס בפתחת ועידת-הייסוד של המרכז הליברלי, בבית הבימה. מזכ"ל המיפגת, העיתונאי טומי לפיד, הבין את חשיבותה של התיקשות, והיקצה לעיתונות את שלוש השורות הראשונות.

ישראל שחרוב מאנשי הקבוצה המייסדת של המרכז מיפגתו. הוא גילגל בין ידיו מסבחה, כמנהג הערבים. שחרוב, הידוע כמי שכוחו גדול באיסוף כספים, מונה כגיזבר המיפגת.

יובל באורגיה

■ משה שחל, שר אנרגטי במיוחד, נכנס לחדרו ביום השלישי ב-10 בדיוק, לוח הזמנים שלו הורה על ישיבת צוות שבועית. הצוות אכן נכח בחדר, בצירוף זרי-פר חים ועוגות, רק אז נזכר שחל, שבלהט המירוץ שכח כי מלאו לו 50 שנים. מזכירתו הנאמנה, מזל נאמן, אפתה לו במו ידה שתי עוגות, האחת לבנה והשניה שחורה, העוגות היו כליכך טעימות. שאפילו שחל, המקפיד על גיזרתו, לא עמד בפיתוי. יעל, עוזרתו של הדובר, חיברה חמשי לכתוב היובל, ושאר הנוכחים - מנכ"ל המישרד, נתן ארד, והעוזרים ירון רן, אלברט ארז ויעקב לירז, והדובר, אבישי אמיר - עסקו לסירוגין באכילה ובחילופי-ברכות. ארד, הקשיש משחל בכמה שנים, יעץ לשר, שהחליף קידומת, ברצינות גמורה: "עליך לעשות ספורט כל יום: תשחה, תשחק טניס - אל תזניח את זה אפילו ליום אחד: תראה שתודה לי בעוד כמה שנים!" התגונן חתן השימחה: "מה אתה רוצה ממני? אני עושה ספורט: מניף ידיים כל היום - פעם מצביע כך, פעם כך".

את מתנת-היובל הביא לשר בנו עופר, הלומד באוניברסיטת ירושלים. עופר הביא לאביו מיקטרת, מעשה ידי אמן, והסב לו אושר, מכיוון ששחל אוסף מיקטרות שונות ומשונות. עם תום המסיבה המשיך שחל כדרכו להתרוצץ, לסדר ולארגן, הפעם היה מדובר בחוק נגד-הגיזענות.

■ הפרופסור מיכאל ברור, כך טענו בליכוד, מעולם לא היה מועמד הליכוד למישרת נגיד בנק-ישראל. אם כן, כיצד נוצר רושם כזה? הוא נוצר בעזרתו האריבה של חבר-הכנסת דן מרידור מהליכוד. זה תמך במועמדותו של ברור, יש להניח, גם עקב היכרות מעמיקה יותר עם אישיותו ומיקצועיותו. רעיותו של מרידור, ליאורה, הנחשבת ככלכלנית מבטיחה, היא דוקטורנטית של ברור.

■ רייד שוהם, המוזכר ברוח בייסקי כמי שאין להסיק מסקנות לגביו, מכיוון שכבר אינו מנהלי-בנק, קבל השבוע, כפרום אינטימי, על חוסר-הצדק המשווע של הרוח המפורסם. הרי הפקיד הווטר ביותר, טען שוהם, יכול היה שלא לחתום על איזה נייר, ולעצור בכך את התליך הוויסתי. "מוע", שאל, "אף אחד לא קם?"

■ שוהם סיפר כי ביום פירסום הרוח קיבל ב-4 אחר-הצהר ריים - כשעתיים לפני מועד הפירסום - שיחת-טלפון בהר לה, לבוא ולקחת את הרוח לעיון. "ניתן עוד לשנות את הרוח?" שאל בהומור, מעברו השני של הקו ענתה לו פקידה, נטולת-הומור, ברצינות תהומית: "לא, לא כבר אי-אפשר לשנות דבר!". אם כך, השיב הבנקאי הוותיק, "אקח אותה מהח בנקוקר, בשביל מה לי לרוץ הערב?"

■ אמצעי-התקשורת הניחז מעט לדור סוסיס, בנו החוזר של נציב שרות בתי-הסוהר, רפי סוסיס, האב המאושר, שהפסיד את רוב נכסיו במשך המאבק הממושך להוצאת בנו ממאס"ם בזכות שאליה נקלע בצרפת, לקח הלוואה נוספת וקנה לבנו מכונת, כך יוכל רייד, שהיה כלוא במשך שנתים בבית-הסוהר הצרפתי, לטייל ברחבי הארץ.

■ אלי קולס, יושב-ראש ועדת-החוקה-החוקי-משפט שב לכותרות, הפעם בהקשר של חוקה-גיוענות, חיפשו אותו ל-מען תוכנית-הטלוויזיה ערב חדש, תחקירנית התוכנית הצליחה לאתר אותו, כשכבר היה במליאת-הכנסת ומצלמות הטלוויזיה הכללית התמקדו בו. היה זה סמוך לשעה 3, קולס הסכים להגיע לטלוויזיה החינוכית, נאמר לו שהוא מיועד לפתוח את התכנית, קולס סיים את עיסוקיו בכנסת ואץ לעבר רמת-אביב, מקום מושבה של

■ הנסיעה הקודמת למארו קו היכתה יותר גלים. ראשית: רבים מחברי-הכנסת שנסעו לשם מצאו את עצמם מחוץ לכנסת עם שובם. שנית: נולדו שם רומאנים שהיוו גלים חודשים מאוחר יותר. השנה, על כל פנים, נסעו שלושה חברי-כנסת: רפי אדרי, אהרון אבו הצירא ומאיר שטרית. שני האחרונים נסעו עוד בליל היום הרביעי למלאגה שבספרד, נפשו יומיים ורק אחרי שאספו כוחות, המשיכו למארוקו. אדרי הצטרף אליהם בלילה-השבת, כשתחת-

כוכבים בעיניים

■ השעה היתה שעת בין-ערביים ביום השישי, רוב הסועדים במיסעדה התל-אביבית אולימפיה היו בשל-ביסויים שונים של סועדתם, כשלתע פרץ למיסעדה ארי אל שרון, הוא בא בלווייתו של לילי, בוורוד מכך רגל ועד ראש, ואישה-חרש הנצחית, מייד עטו על שולחנו, מלבד המלצר, המערצים הקבועים שלו: אלי לנדאו, ראש עיריית הרצליה ואחרים. אפילו הפירסומאי אליעזר ז'רביץ הצטרף לחבורה. אחרי התלבטות קצרה, אחרונה-חשופה מאוד! - הצטרפה לחבורה צעירה בלתי-מוכרת, שבחורה, שכתפיה היו מגולות פרובוקטיבית, דיברה ללא הרף כששרון - פיו לועס בתיאבון - מרותק כולו. מובן שהתעוררה סקרנות בקרב הנוכחים במיסעדה. בירוד קצר העלה שהדוברת היא אסטרונוגית, שסיפרה לשרון מה צופנים הכוכבים עבורו. על-פי מצב-הרוח שבו עזב את המיסעדה, נראה כי לפחות עם הכוכבים הוא מסודר.

שרון
כתפיים חשופות

מזובשה

אבות

רבים

להצלחה

● רקדני מזובשה הצ'טלמו עם ראשי-הממשלה שימעון פרס. השתתפו בקוקטיילים ועשו כל מה שעושים כדי שידעו הכל שהם בארץ. אחרי שהכל ידעו על-כך, גם הסתבר שהם מנטסטיים. הביאו אותם ארצה חיים חפר והאמרגן שמואל צמח. אולם איש האחראי לא פחות לביקורם המוצלח בארץ הוא מי שמדברים בו נכבדות לתפקיד נגיד בנק-ישראל, עדי אמור-אי. הוא אומנם רוסי במוצאו, אולם הוא הת'רשם מהרקדנים הפולי'ניים וניסה לשכנע גור'מים עתירי-ממון לה'ביאם ארצה. הוא הופתע להיווכח שבניגוד למארז'קאים או לספרדים, להם יש גאוות יחידה, אך פולני אחד לא שעה להפצרותיו. לבסוף החלי'טו צמח וחפר שחייבים להביא את הפולנים אר'צה ואם זה לא יצלח, הזהירו את אמוראי, גבוא לישון אצלך ב'בית'. זאת מכיוון ששמו את פרוטתם האחרונה על מסע ההופעות של מזוב'שה. לשימתו הרבה של אמוראי, ועוד יתר ל'שימתם - הצליחה מזובשה מעל לכל הצי'פיות. וכל אחד מהשלושה גר בביתו באושר ועושר עד עצם היום הזה.

התחנה החינוכית. מאחר שלא ציית בדיוק לחוקי-התנועה, הצליח לנחות באולפן ערב חדש בדיוק דקה לפני 5. מועד שידורה החי של התוכנית. באולפן מצא את עובדי'ה התוכנית, שרויים במתח. זה

חיים גיל

עורך סרטים למבט שני בטלוויזיה ומי שידוע באה'בתו למוסיקה המיזרחית (למעלה, מימין) רקד עם רקדנית-הבטן ג'מילה בערב פתיחת מועדון קליק בירושלים. לערב

הפתיחה הוזמנו אנשי מחלקת החדשות של הטלוויזיה. אך אף אחד מהם לא גילה התלהבות ורובם פרשו מוקדם. למעלה, משמאל: ירושלמי הידוע בכינויו ג'קסון ולמטה. מפנה גבו לגמילה: אורי כהן-אהרונוב.

■ בעת דיון במישפטו של אדם שנאשם בזיוף דולארים, אמר הנאשם: "חוז מבני-אדם עיוור, אף אחד לא היה קונה דולארים כאלה. הם היו באיכות מתחת לכל ביקורת!" השופט אריה סגלסון, הידוע כחוש'ההומור שלו, פנה לנאשם ושאל: "אז מה? התכוונת להפיץ את הסתורה דרך האגודה למען העיוור?"

■ הסניגור חיים גורדון היה שקוע בקריאת העולם הזה בתוך אולם-המישפטים של השופט אריה אבן-ארי, במהלך מישפט שהתנהל כאולם. השופט הפסיק את הריון ואמר לאחר מעורכי-הדין: "אולי תוכל

כגלד?" נאמר לו, בשניה שנותרה לו עד להופעה.

■ ביום החמישי ייאספו בראשון-לציון שרים, ליברלים אומנם, צוותי-טלוויזיה, חברי'כנסת (גם הם ברובם ליברלים), כשבראשם יושב-ראש הכנסת שלמה הילל, ראש-העיר של'מה ניצן ומכובדים אחרים. כל זאת לכבוד טקס חלוקת הפר'סים לחיבורים שזכו בתחרות'החיבורים על הכיל"ויים. את הפרסים יעניק, מכספו, רוק מאירוביץ, בנו של מנשה מאירוביץ המנוח, אחרון הב'ני"ויים, שהפסיק את מסע'התענוגות שלו בלונדון למען "המפעל הציוני הזה", כלשונו.

כדרו לופז אגיד בנאוויה (ראשון משמאל), השגריר הספרדי בארץ. איחר לבוא הפלמנקו המשותף, ישראל-י-ספרדי, בלדה ללוחם פרים. אחרי שחיכו שעה ארוכה, על קיבה ריקה, הוחלט להתחיל בארוחה בלעדיו, ואילו השגריר, שהגיע באיחור רב, הספיק להתכבד רק בליפתן. יוסי בנאי, אחד המשתתפים הישראליים בהפקה, שוחח עם השגריר בשפת הדינו. ואילו השגריר ענה בשפה הספרדית.

כלום).
■ לשופט אהרון זיראב יש שיטה מיוחדת להשתיק עורכי-דין, המשוחחים ביניהם במהלך המישפט. השבוע פנה השופט לזוג עורכי-דין כאלה ואמר: "אם אתם זקוקים, אני אומין לכאן שופט-כרורגל".
■ דפנה ברק

להעיר לקולגה שלך שכאן לא חרריקריאה? אבל עורך-הדין גורדון הראה לשופט את הגליון שבו התפרסם הראיון עם ליזי שרז, שנפצעה בכיטנה כאשר היתה בסוף הריונה, ואמר: "אדוני זה חומר-ראיות" השופט חייד ואמר ביידיש: "גו טוב, איך הוב גורנישט גזוגט?" (לא אמרתי

במדינה

מנגנון פקיד כמו לולב

האם עובדי-מדינה צריכים לשנות את השקפותיו בכל פעם שמתחלפת ממשלה?

העונשים שגור בית-הדין למישית מעת של עובדי-המדינה על גרוען ספירו, הסביר השבוע מישפטן בכיר, הם החמורים ביותר שרשאי בית-דין זה להטיל. זה ממש כאילו בית-מישפט פלילי היה גוזר על נאשם עונש-מוות. ספירו, לשעבר מנהל המחלקה לאורחים זרים במרכז-ההסברה, פוטר לאלתר מן השרות, תוך שלילת זכאותו לגימלה, נפסל לעבודה בשרות המדינה לתקופה של חמש שנים, ומפיוצויי-הפיטורין שלו הופחתו 10 אחוים.

אפילו על עובדי-מדינה שגנבו, שי מעלו בתפקידם או שביצעו עבירות מין תוך כדי עבודתם לא תמיד נגזרים עונשים כאלה. מה היה, אם כן, פישעו הנורא של הגבר הירושלמי בן ה-50? התשובה: כתיבת מיכתבים למערך כות העיתונים.

המדינה נעלבה. מיכתביו של ספירו, איש-שמאל נמרץ ופעלתן, התפרסמו לא פעם במדורי-המיכתבים למערכת. הוא שיגר אותם בכל פעם שמשוה הרגיו אותו, בעיקר אם זה קשור לכיבוש.

כשפרצה מלחמת-הלבנון, הפכו מיכתביו להיות יותר ויותר תקיפים. כסמל (מיל') בחטיבת הצנחנים, שצנח במיצע-קרקש במיתלה, הצטרף מייד עם פרוץ המלחמה האחרונה לשרות קבוצת המחאה יש גבול. "הגיבורים האמיתיים של מלחמה זו הם חבריי, הנמצאים כעת בבתי-הכלא הצבאיים", כתב אז במדור מיכתבים של העולם הזה (14.9.83).

מיכתב זה דרומים לו הים הפשע שביצע, לדעתה של הנציבות ולדעת בית-הדין המישמעי שלה. בנציבות, כך הסתבר אחר-כך במישפט, ישב מישוה ואסף בשקרנות את כל הפירסומים, תייק אותם וארב לרגע המתאים שבו ניתן יהיה להגיש נגד ספירו גליון-אישום מרשים.

גליון-האישום, הדיון וההרשעה היו כולם תקדימיים. מעולם לפני כן לא הופעל החוק שעל-פיו הוא נידון, סעיף 1 (5) לחוק שרות המדינה (סיוג פעילות מיפלגות ומגבית כספים). ספירו הודה בעובדות שבכתב-האישום, לא התכחש לשום מיכתב, והורשע בכך שמתח ביקורת מעליבה ופוגעת על מדיניות הממשלה.

"בית-הדין טרח". במהלך הדיון המישמעי, שהתקיים לפני שלושה שופטים — פקידים בשרות המדינה — התפרץ נגדו אחד הדיינים והחל מנהל עימו ויכוח פוליטי ער. אחר-כך ניסה לעזור לתובע, והעיר את תשומת-ליבו כי לדעתו אפשר לתבוע את ספירו בעוון עבירות על סעיפים נוספים בחוק. "בית-הדין טרח טירחה יתירה לעשות את מלאכתו של התובע", הגיב על כך פרקליטו, עורכי-הדין אביגדור פלדמן.

מאוחר יותר, בעת עיון בפרוטוקול, נתגלה כי רישומו נוהל בצורה מר-שלת ומשובשת, וכי כמה מהשיבושים מציינים את ספירו באור של מטורף. "המצחק ביותר הוא", הסביר ספירו, "שהחוק שלפיו הורשעתי נחקק בשנת ה'50, בלחצה של חרות, שהששה כי פקידים בכירים ינצלו את השפעתם על הבוחרים להצביע למפא"י. אז לא חשבו שמישהו יורשע בעוון ריעותיו, אלא בעוון ניצול לרעה של מעמדו כעובדי-מדינה".

ואכן, ספירו מעולם לא השתמש בתוארו כפקיד בעת השמעת ריעותיו. בזמני הפרטי הרי מותר לי למתוח ביקורת על הממשלה. מה, אני עבד שלח האם כל עובדי-המדינה צריכים תמיד לענות אמן אחרי הקפריזות של הממשלה, המושלת במיקרה באותו

רגע? ומה קורה כשמתחלפת ממשלה? האם הפקידים צריכים להיות מעין לולבים, ולהתכופף עם הרוח — פעם להישבע לרעיון ארץ-ישראל-השלמה ופעם לתמוך בהסכמי קמפ-דייוויד, פעם להתלהב מן הפלישה ללבנון ופעם לקרוא בקול — אבל בעיתוי המדוייק והנכון — לנסיגה בשלבים? את המילכוד המזור הזה, נוסח נציבות שרות המדינה, יצטרך לפתור בקרוב בית-המישפט העליון. ספירו, באמצעות הפרקליט יוסף ברד, עירער לפני השופט שמגר על פסק-הדין ועל העונשים, בכתב-עיון מפורט, המש' תרע על פני 21 עמודים.

דרכי-אדם מיכתבים לאלוהים

מה כותבים המאמינים בפתקים שהם תוחבים בין אבני הבתלה?

"אני מבקשת שיירדו לי הנמשים".
"תעשה שאני לא יגנוב".
"אני מבקשת ממך, ה', שתעשה

עובדי-מדינה לשעבר ספירו הפשע: כתיבת מיכתבים למערכת שלום בכית ושאמא תפסיק להתרגז ולשתות. בבקשה ממך!

שלוש בקשות אלה, לעיניו של אלוהים כלבר, ועוד רבות אחרות, ראו לאחרונה אור בחוברת בשפה הצרפתית דווקא, המופצת עתה בארץ.

החוברת, שאינה חושפת את שם מחברה, כוללת צילומים של פתקים שנאספו מבין החרכים בכותל המערבי בירושלים, "תיבת-הדואר של אלוהים". בחוברת, ששמה מיכתבים לאל-הים, מובאים מיכתבים רבים היכולים לשמש חומר למחקר על מחסורם ומצור קוטיהם של המאמינים.

למשל: "יהי רצון מלפניך שאתחתן כמרה עם כחורה שתאהב אותי מאוד מאוד מאוד ואני אוהב אותה מאוד מאוד מאוד ונקיים את כל מיעוטיך באהבה ויהיו לנו הרבה בנים ובנות צדיקים וצדיקות..."

או מיכתבה של צעירה, המכתירה אותו בכותרת, "בקשות אישיות": "אני חורתי בתשובה. אני רוצה להתחתן עם בחור בעל לב טוב כמו שלי שיעזור לי. כי אני בחורה חולה, שערות על הפנים שיעלמו, שהניתוח יעבור בשלום וכי הצלחה. אל תשכח אותי, ה'!"

מיכתב אחר הוא של ילד, שהפקיד להעלות 20 בקשות שונות, וגם לקבוע להן סדר עדיפויות: 1. "שאני אהיה עשיר". 2. "שמישפחתי יהיה בריאה". 3. "שאהיה סופרמן".

הבקשה ה-20: "שיבוא המשיח לי ארץ".

הנסיעה באוטובוס מפואר וממוזג — על חשבוננו
ארוחת בוקר מוגשת באוטובוס — על חשבוננו
דיילת לשרותך במשך כל הנסיעה — על חשבוננו
עיתונים חינם בזמן הנסיעה — על חשבוננו
הפתעות להנעמת הדרך — על חשבוננו
שייט ביאכטה כולל ארוחת צהרים — על חשבוננו
רכב שכור באילת על חשבוננו
 לפי הזמנה מראש, לא כולל ק"מ ובטוח.

חינם לכל נוסע!!! פנקס הנחות במסעדות, חנויות ומתקני נופש.

חבילת נופש הכוללת 3 או 4 לינות עם ארוחת בוקר בבתי המלון באילת: סונסטטה, לגונה, מוריה, המלך שלמה, נמטון, ספורט, קורל סי, גלי אילת, אדומית ודקל.

עכשיו במחירי מבצע!!!
 היציאה בימי ראשון וחמישי בשעה 07.30 מתחנת רכבת צפון בתל-אביב. ועוד צופר! הזמן את הנופש לחודשי הקיץ בחודש מאי במחירי מבצע

פרטים והרשמה: טיולי הגליל:
 תל-אביב, רח' הירקון 142 טל': 221372, 225817, 230651, 220819 רח' בן-יהודה 42 טל': 203311 ירושלים, רח' בן סירא 3 טל': 02-246858 טבריה, רח' הירדן 10 טל': 067-22660, 067-20550, 067-20330.

זה לא באויר-זה צ'טרבוס **טיולי האלף**

איתן עמיחי הדברת מזיקים

בע"מ

מומחים להדברת תיקנים (ג'וקים), תולעי עץ, חרקי ספרים ובגדים.

רמת-גן, רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272

טל. 5-6-790114 רש' מס' 21 עסק 481/75

שמירה על בריאותך ורכושך

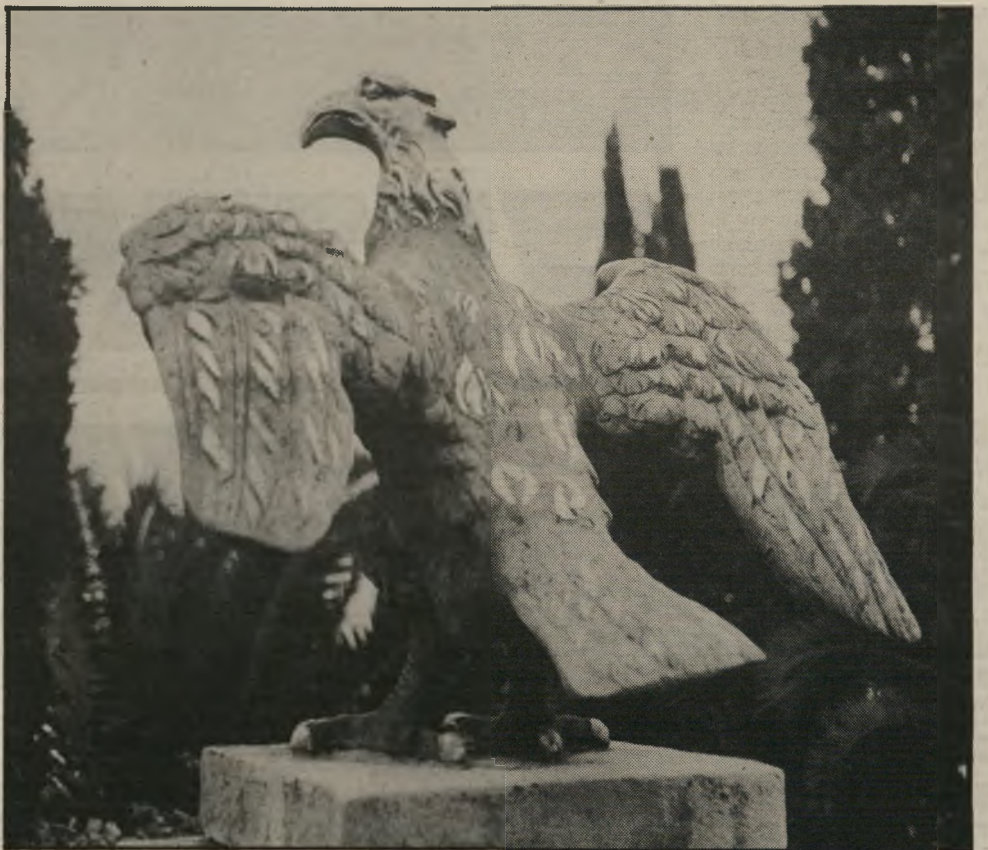
הבהאים הם „המורמונים של המוסלמים” — אך בארץ אין איש מתנכל להם. לא כן באיראן

להיות בהאים

הבהאים ציינו לאימכר יובל 100 מקאברי: הוצאתו להורג, באיראן, של המנהיג הבהאי ה-300 במיספר. עויזאללה אסאג'ארי, בן 50, ישב ארבע שנים בכלא בטבריז. לפני כמה חודשים הוצא להורג. כבתייהכלא האיראניים נותרו 766 בהאים, ממתנינים לגורל דומה.

שלושה מיליון הבהאים כואבים את כאב אחיהם האיראניים, אך אינם מצליחים לעשות דבר להצלתם.

ממשלת איראן טוענת כי הבהאים שיתפו פעולה עם השאה, וכעת הם עושים זאת עם הציונות והאימפריאליזם. האשמות אלה מתירות לכל אחד לשרוד ולהחרים את רכושם, לשרוף את שדותיהם, לפטר אותם ממישרות ציבוריות, לכלאם ולרצוח

הנבחרים בכחירות חשאיות כל חמש שנים. עצמות הקרושים הטמונות בחיפה הפכו את העיר למרכז העולמי של הבהאים. כאן נבנו המיקדש ובית-הצדק העולמי. כאן יושבים תישעת נכבדי העדה.

350 הבהאים הישראלים קשורים למרכז בקישרי-עבודה. כדי לשמור על אופיו האריסטוקרטי של המרכז, רש"י אים להתיישב בארץ רק אותם בהאים המועסקים במרכז.

מתוך אותה סיבה ממש מתעקשים הבהאים החיפאים לטעון כי אין הם קהילה במובן המקובל של המילה, אלא קבוצה של משרתי-הדת.

המציאות שונה. רבים מהם שוהים בחיפה שנים ארוכות, יוצרים אגבי-כך חיים קהילתיים, סגורים ומסוגרים בתוך עצמם.

קישרי הקהילה עם העולם החיצון נעשים רק דרך מיספר-אנשים מצומצם. חברי הקהילה אינם מוכנים לשוחח עם עיתונאים, אלא באישורם של אנשי-הקשר. אנשי-הקשר, מצידם, אינם מתירים שיחות עם חברי-הקהילה, אלא בנוכחותם.

שיעי הידוע בכינוי „כאב”, כי הוא נביא אלוהים האמיתי. זה היה בעיר שיראז שכפרס. הוא האשים את מנהיגי השיעים בקפיאה על השמרים, והטיף לאחוזה, לשלום ולמלכות-אלוהים עלי-ארמות.

שש שנים אחרי-כך נרצח הכאב. היום הוא קבור בחיפה. אחרי סכסוך פנימי נקבע מירזא יחיא, הידוע בכינוי בהאיאללה, כיורשו של הכאב. כינתיים הספיקו חסידיו להתנקש בשאה הפרסי. המעשה גרר אחריו רדיפות אכזריות. מירזא יחיא גלה לבגראד, לקושטא, לארריאנופול ולבסוף לעכו. ב-1892 מת הבהאיאללה ונקבר בעכו. בימי חייו הרחיב את תורת הכאב והוציאה אל מחוץ לאיסלאם, עד שהפכה לדת בעלת עקרונות מערביים.

יורשיו של הבהאיאללה חיו ונקברו בחיפה. האחרון שבהם היה שאוקי אפנדי, שמת ב-1957. כיום מנהיגה את הבהאים קבוצה של תישעה נכבדים.

שאינו להם כל משמעות דתית סימלית. מלבד עצם יופיים. גם לבניינים הבהאים יש צורות מיוחדות והם בנויים, בדרך כלל, משיש ומאבנים מוזהבות.

עֵיט בַּיְנָה הבהאים מקפידים על היופי החיצוני. גניהם מלאים בפסלים, בצמחים אקזוטיים, במנורות ובקישוטים שונים.

אותם. גם 350 הבהאים הישראלים עוקבים כראגה אחר המתרחש באיראן. לכמה מהם יש בניימישפחה שם. מבחינה מסוימת רומים הבהאים למורמונים — אלא שהמורמונים צמחו על רקע נוצרי, והבהאים צמחו על רקע איסלאמי. שתי הדתות נולדו באותה התקופה, ויש גם רמיון מסויים בין מיצוניהן ואיסוריהן. אולם בעוד שהמורמונים מסעירים את הארץ, מתייחסים הכל בסובלנות, וגם בחיבה, לבהאים.

בחודש שעבר אף התקבלה מישל-חת בהאית אצל ראשי-הממשלה, שימי עזון פרס.

קברים בעכו ובחיפה

למרים קולארד יש רודה ובניי דודים בטבריאן, „המישפחה שלי ברחה מטהראן לאוסטריה לפני 27 שנים”, מספרת מרים. „אבי, שהיה מוסיקאי, רצה להשתלם במוסיקה. זה היה התירוץ הרשמי לנטישת איראן. למען האמת, גם כזמן השאה היינו שנואים”. כך היה מההתחלה, מאז ייסוד ה„דת”.

ב-1844 הכריז סיד עלי מוחמה,

אוסטריה. בנם, ארמונד, נולד באוסטריה. גדל בארץ, ומדבר פרסית, גרמנית, ערבית, אנגלית ומעט עברית. כאלה הן רוב המישפחות הבהאיות — רב-לאומיות. (המשך בעמוד 20)

מישפחה אוסטרית-פרסית מרים קולארד היא פרסית. גווידו, בעלה, הוא יליד

שנה של 19 חודשים

וגלאם מרטיין הוא איש יחסי-הציבור של המרכז. המיפגש עם גווידו ומרים קולארד נערך תחת עינו הפקוחה. הוא מאזין לכל מילה, מתערב ומתקן פה ושם. לאח הגדול אין ביטחון כה רב בנתיניו, עד שיניח להם לשוחח אורות הדת בחופשיות.

הדת הבהאית יוצאת מנקודת הנחה שכל הדתות צודקות, כולן שוות, ואין אחת מהן נעלה על האחרת. כולן — מלבד הבהאית, שהיא המי שך ישיר של הדתות האחרות, וכדויותה האחרונה היא גם המתאימה ביותר לבני-אדם כיום. עקרונות הדת מודרניים כמהותם. הבהאים מאמינים באחדותו של העולם והמין האנושי, באחוזה ובאהבה, בשיור יויוזכויות בין גברים לנשים, בהרמוניה בסיסית בין מדע לדת, בחינוך חובה, בבחירה חופשית ובחיפוש עצמאי אחר האמת. (המשך בעמוד 15)

די"ג' עזה בטוחים שהמימשל החליט להרוס אותם: מי שמפליג לחוק מד', מאבד את סידתו ומשלם קנס בגובה המחיר של ביתו — זוהי אחת הבעיות שבגללן קבע השבוע

דוח בנבנישתי ש" המצב בעזה הוא "מעבר לקו הבושה"

בצתידיג המותרת להם: בין קורפיה בדרום, בגבול מצריים, קורארו בצפון, בגבול הקו הירוק, וגבול המים הטריי טוריאליים כמערכ. בסך הכל מלבן ש" אורכו 24 קילומטרים ורוחבו 18 קילומטרים.

השילטונות מקפידים מאוד על הגבולות. כים רודפים אחרי הדייגים ספינות חיליהים ומסוקים. ובהתקרבת ליבשה מאותתים להם מהחוף מגיפים של מישמר-הגבול. המטרה המוצהרת היא להרתיעם ככל מחיר מלהפר את הצווים. הגבול הימי קשה לפיקוח הר" בה יותר מגבול יבשתי, והדרך היחידה לשמור עליו היא באמצעות עונשים כבדים ומרתיעים.

על עובדה אחת אין ויכוח: איש מהדייגים לא נתפס מעולם בעבירות כיטחוניות או בהברחה. הם גם מוכנים, ממש מבקשים, שיערכו בסירות חיפוי

הים האכזר של עזה

פ המי פארם בקר, דייג בן 50 ואב לשיבעה ילדים, מכר בשבוע שעבר את ביתו, כדי לשלם את הקנס שהטיל עליו בית-המישפט הצבאי בעזה. לא היתה לו כל דרך אחרת לשלם את קנס 5000 השקלים.

נוסף על כך הוא נאלץ לגרור את ספינתו אל החוף, שם היא תהיה מושבתת שנה שלמה, כמעין הסגר. אסור לו להתקרב אליה, אסור לו לטפל בה ולתחזק אותה. כמשך השנה יתייבש העץ שממנו הספינה עשויה, ואל תהיה ולשוב אל הים. את רוב מחירו

הזקן והים הדייגים הוותיקים בעזה זוכרים את הימים שבהם שקק הנמל פעילות של יצוא ויבוא. היום נותרו במעגן רק סירות דייגים - כ-700. הדייגים הקשישים זוכרים גם את נמל יפו.

שם ובדיקות, כים ובמעגן — רק שיופסקו העונשים הדראקוניים. "אילו לפחות היו משאירים לי את הסירה," אמר צעיר בנמל עזה. "אז הייתי יכול להמשיך לעבוד ולשלם את הקנס. אבל ככה, מה אני יכול לעשות?"

חבל ומישקולות

ה בעיה התחילה אחרי הנסיגה מ" סיני, כ-1982. עד אז נהגו דייגי הרצועה להפליג לאורך חופי צפון-סיני ובתוך ימת-כרדאויל העשירה בדגה, והעלו ברישתותיהם שלל יומי כולל של 40 עד 60 טונות. כך התפרנסו מעונת-דיג ארוכה, של עשרה חודשים בשנה. יותר מ-3000 מישקולות ברצו" עה. רוב השלל היה מגיע לשוקים

של הבית, 1,400 דנר — 6000 שקלים — שילשל לקופת בית-המישפט. מה נותר לו? פישעו של בקר: עבירה על תקנות-הדיג. לפני חודש, כאשר חזר מהפלגה והתקרב למעגן בעזה, הופיעה מולו ספינת-דבור של חיליהים. מפקד הדיג בור טען בתוקף כי על-פי המכשירים שלו יש בידיו הוכחה שספינתו של בקר באה מכיוון מצריים. שם, מעבר לגבול, עסקה בריג.

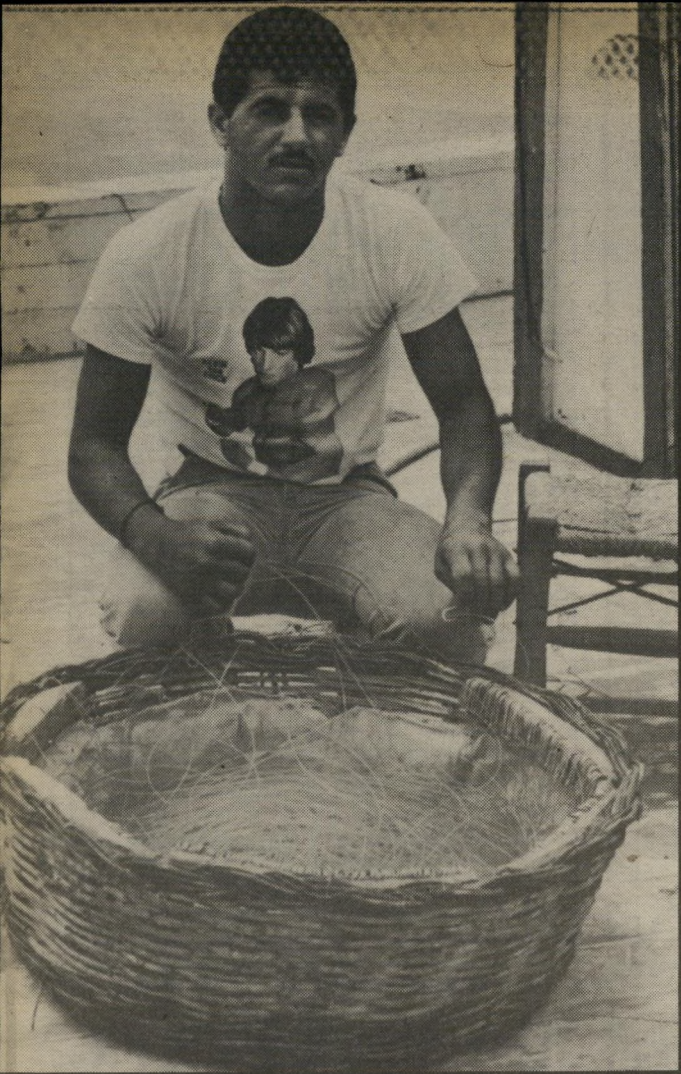
בקר איננו הדייג היחיד בעזה שניי חתה עליו המכה הקשה. כמה מחבריו מכרו את בתיהם בשנה האחרונה, ועל החוף מוטלות כעונש יותר מ-30 ספינות וסירות, חלק לא מבוטל מצתידיג באזור.

כמעט כל דייג ברצועה מספר על תקריית עם השילטונות, שבכולן נאש" מים הספנים בהריגה מתחומי מיש"

בהיותם משוכנעים כי השילטונות מנסים לכרות את מקור פרנסתם. מנמל זה, אנב, יצאה אופנת כובעי-הצמר, אותם חובשים לראשיהם כל פועלי הרצועה.

ללא תיקוה קבוצת דייגים בהפסקה ב" מלאכת שיפוץ-הסירה — האווירה בנמל קשה. מעיני הגברים ניבט ייאוש.

ועיניהם כלות כראותם ספינות ישראל ליות החומקות דרום מערבה, לעבר האיזור האסור, כאין עונש.

„אולי רוצים שנהגר מכאן!“

מל עזה — כך נקרא המעגן הדל, כעל שני הרציפים — הומה בימים אלה פעילות. כעת מתחילה עונת-הדיג, והכל עסוקים בשיפוץ סיי רות, בתיקון רשתות, בסירור ארגי זים ובתחזוקת הטרקטורים, המיועדים לגרירת הספינות אל החוף.

הנוכחים במקום כולם גברים, מהם זקנים מופלגים, מהם בני לא יותר מ-50, שהורקנו בטרם יעצו כרוחותיהם, מהם ילדים. כל דייג מתחיל כאן את הקריירה המיקצועית שלו בגיל 10, ומפליג עד גיל שיבה. כשאנו יכול עוד, הוא מוצא לעצמו עיסוק בסככות העלוכות שלאורך החוף, בתחזוקת הציוד.

המקום ידע בעבר ימים טובים יותר. פעם הוא שימש גם כנמל יצוא ויבוא. בימי מילחמת-ההתשה ועד מילחמת יום-הכיפורים, עגנו בסמוך עשרות ספינות בחודש, שפרקו לסירות-סוורים שקיימלט, לצורכי בניית קו ברילב. עוד לפני כן יצאו מכאן תיבות התפוחים הידועים של עזה, לזכר אותם ימים טובים נותרו כאן שתי גרוטאות של ספינות-משא, שנטרפו בסערה ונתקעו על שרטון סמוך לחוף.

הנמל הזה, אגב, הוא מקורו של כובע-הצמר העזתי המפורסם, שאותו חובשים רבים מפועלי-הרצועה המי גיעים לעבוד בישראל. הדייגים כולם חובשים כובע כזה כאילו היה חלק ממדים, להגן על ראשם מפני הרוח בלכיים.

למרות המולת הפעלתנות האווירה כנמל קשה, הרושם הכללי של אנשי הים העזתיים הוא כי מנוי וגמור עם השילטונות לכרות את מקור פרנסתם של אלפי המישפחות. „למה?“ שואל ריטורית דייג בגילה-עמידה, „אולי הם רוצים שנסתלק מכאן, שנהגר.“

אנשים אלה, הדייגים של העיר עזה ושל שני המעגנים הנוספים ברצועה — בח'יינס ובדיר אל-בלח — הם אבותיהם דייגים מדור-ידורות. הם, אבותיהם ואבות-אבותיהם היו יורדיים, הקשיי שים יותר וזכרים עדיין את שדות-הדיג מול יפו, אשקלון ואשדוד. כמעט כולם פליטי 1948. את מקום מגוריהם עד לפני 38 שנים הם נאלצו להחליף, שלא ברצונם, אך על מישלח-ידם שמרו. כעת, הם משוכנעים, רוצים לדחוק אותם גם ממיקצועם.

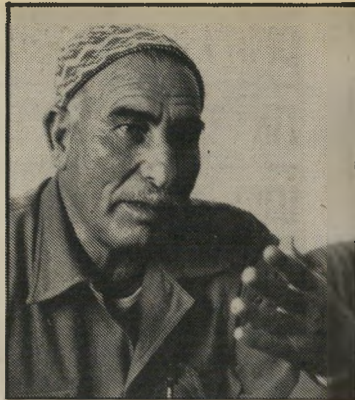
הפרקליט אמנון זכרוני נקרא הש-

בישראל, בעיקר לבתי-החרושת לשיי מורים.

היום הצטמצמה התפוקה לשלוש-ארבע טונות, והעונה התקצרה לארבע חודשים. אין זו כמות מספיקה אפילו לתיצרות תושבי הרצועה, וכח ניות בעוה מוכרים גם דגים קפואים, המיובאים דרך ישראל.

אחר אובדן השדות של צפון-סיני, החליט המימשל הצבאי גם להגביל את ההפלגה מערבה, אל תוך המים הבינ-לאומיים. על הצימצום החריף הזה של תחום-הדיג, נוספה לאחרונה המכה של העונשים.

לפני חמש שנים הועבר הפיקוח על הענף ממישרד-החקלאות למימשל הצבאי, ומאז החלו הצרות. נציגי ועד-הדייגים של הרצועה נפגשו או עם האלוף רודר מימון, שהבטיח לשנות את המדיניות המחמירה. אבל ההבטחה

היזר רגב אל-היסיי (61)
יזר אודת-הדייגים בעזה, בעליהן של שתי סירות.

חבל הצלה פהמי פארס בקר (50), שמכר את ביתו כדי לשלם את הקנס, נאחו בים בצפון-רנו. לידו בתצלום שלושה מתוך שבעת ילדיו. למטה: אבו-גאזי, בן 70, מתקן רשת.

החוקה מעמד רק כמה חודשים. אין זה ברור כלל כי כל הספנים שנענשו כחן הסתננו מעבר לגבול בידועין, כחיפוש אחרי שדות עשירים. לא פעם נתפסה ספינה, ובעליה נענשו על שחרגו כ-50 מטרים מעבר לקו המערבי לכיוון הים הפתוח. „איך אפי שר לדעת כל-יך בדיוק?“ שואל עלי קבגיה, „לחיל-הים יש מכשירים מור-דרניים משוכללים, אבל לנו לא.“

אסור להם להצטייד במכשירי-איי תור כלשהם, ורארר לגילוי להקות דגים הס מלחוכיר. המכשירים היחידים לאיתור המקום שבו נמצא כליה-השיט העזתי הם חבל שבקצהו מישקולת ושעווייד. בחבל מודדים את עומק המים, שבעזרתו ניתן להעריך באופן גס את המרחק מן החוף, לפי שיפוע מרף-היבשת. את מרחק ההפלגה בכיוון צפון-דרום אומדים פשוט בעזרת השעון, על-פי משך ההפלגה.

לספני עזה לא נותר אלא להתקנא באבות המיקצוע שלהם, יורדייהם הערביים של ראשת ימיה-ביניים שהמציאו את האצטרולב המפורסם ועוד מכשירי-איתור משוכללים. כינ-תיים סגורים דייגי עזה בתחומם הצר,

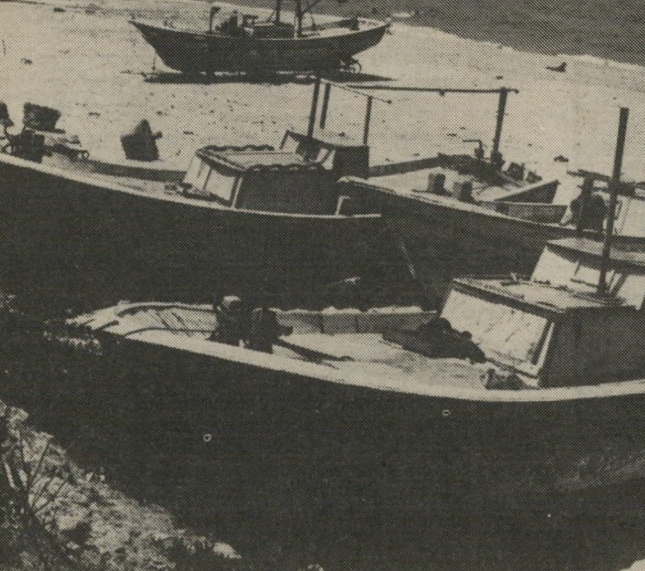

סל ריק

מעלה הצעיר מבטן הסירה. דיוקנו של איש-השרירים קווין ואן-אריק, על חולצתו, הוא הסימן היחיד היכול לשייך תצלום זה לשנת 1986. הציוד בנמל לא השתנה זה 50 שנה.

ביצא לברר מה בריוק מתרחש. קבוצת המישפטים התל-אביביים יצאה מהנמל לפגישה עם היועץ הי מישפטי של המימשל הצבאי. בשיחה עם היועץ, סגן-אלוף אחז כן-ארי, הם העלו את הטענות ושמעו את עמדת השילטונות.

לא, אין במימשל כל כוונה לכרות את ענף-הדיג ואת פרנסת העוסקים בו — אמר הפרקליט הצבאי. מדיניות הענישה תיבחן מחדש, וייתכן שהדי-ייגים יורשו להצטייד במכשירי-איתור מודרניים. אומנם, בין 700 כליה-שיט באיזור לא נתפס ולוא אחד בעכירה ביטחונית, אך ככל מיקרה יימשכו העונשים הקשים על המסתננים מעבר לגבול המצרי. בייחוד ימוצה הדין עם עבריינים חוזרים.

מגורל הספינה שאנשיה נעצרו ליד ח'יינס והיא ננטשה על החוף, חניה במים. אחרי יממה אחת התנפצה ממכות גליהים ולא ניתן לשקמה עוד.

בהסגר

נמצאות הסירות המוטלות על החוף, ללא טיפול, בהוראת בית-המישפט הצבאי. כאן מכנים אותן „סירות בכלא“. גורלן טוב

רות קרייצר:

„גוללות אננס ואשכוליות להרזיה — זה בולשיט!“

קיץ 1986 ייזכר, כך נראה לי, כקיץ האננס והאשכוליות. כמוסות האשכוליות והאננס נקטפות מהמדפים בבתי הטבע ובתי המירקחת בלהיטות שקשה להסבירה. לפי הפירסומים השונים, ניתן לרזות בעזרת גוללות אלה, מכיון שהם משככות את תחושת הרעב ומזרזות את חילוף החומרים בגוף האדם. נכון, מחיר הגוללות האלה קצת גבוה, אך אין דבר העומד בפני הרזון. פניתי לדיאטנית-קלינית רות קרייצר, ושאלתי ממה מורכבות גוללות הפלא האלה.

דיאטה

הגוללות — גם האננס וגם האשכוליות — מכילות כמה אלמנטים טובים מאוד לעשיית דיאטה, אלא מה? האלמנטים האלה מצויים בהן בריכוזים כלייך נמוכים עד כדי חוסר-תועלת. למשל: אני ממליצה למטופליי לקחת לציטין בריכוז גבוה פי 100 מהמצוי בכמות היומית שתקבלי בגוללות האננס או האשכוליות. גם אצותיים, המרוות חילוף-חומרים למי שחסר לו יור — אני ממליצה על כמות יומית העולה על פי 30 המצויה בגוללות, ואשר לסיבים הריאטיים המצויים בגוללות — אני ממליצה על כמות יומית העולה על פי 30 אפילו הגלוקומגן — החומר הטוב ביותר המצוי בגוללות האלה, מכיון שהוא גורם ליציאה סדירה — מצוי בהן במינון נמוך מדי. כלומר: כל החומרים שהוכרתו אכן עוזרים להרזיה, אך הם מצויים בגוללות האלה בכמות כה זעירה — עד שהגוללות אינן יכולות לעזור למטרה זו.

איך נולדה האגדה שהן „מרוזות“?

וזה, שבאים אליי יבואנים שונים וטוענים: „על מה את מדברת? זאת האופנה האחרונה, וכולם אומרים שזה עוזר!“ ואומנם, מסע-הפירסום סביב הגוללות הוא ענקי. יכול להיות שזה פועל פסיכולוגית. כשאדם קונה את הגוללות האלה תוך כדי החלטה נחושה לרזות ובאמונה שלמה שהן עוזרות, ועוד משלם כלייך ביוקר — 15 שקלים לצינצנת קטנטנה: או זה עובד פסיכרית לגיית המחיר ייקר נותן לו מוטיווציה, ואדם המצוי בדיאטה הרי צריך מוטיווציה... אבל ברצינות: זהו בולשיט שסוחט כס!

יש הבדל בין השפעתן של גוללות האשכוליות לבין גוללות האננס?

הרכבן רומה פחות או יותר. כל הפציינטים שלי חוזרים לאחרונה עם סיפור זהה מבתי-המירקחת או בתי-הטבע. אני שולחת אותם לקנות את הנחוצך להם — לציטין, אצותיים, כדורי שום, פטרוויליה ועוד — והם חוזרים עם סיפור שלחצו עליהם שם לקנות גם כדורי אננס ואשכוליות.

האם זה נכון שהכדורים האלה מסוגלים לשכך את תחושת הרעב?

הכדורים מכילים סיבים דיאטיים, אלה מתנפחים בקיבה, מעניקים תחושת-שבע ומשככים את תחושת-הרעב. אבל שוב, הסיבים מצויים בגוללות בכמות כלייך זעירה שזו עובד אולי פסיכולוגית. (ד"ב)

מאיר פעיל:

„רצתי החוצה וראיתי את קינג-דייויד קורס!“

ראש-ממשלת בריטניה מרגרט תאצ'ר וממלייתה מת-אכסנים בימים אלה — צחוק הגורל — במלון-המלך-דויד. אותו המלון שבו שכנו ראשי השלטון בארץ לפני קום המדינה, ושפיצוף האנף הדרומי שלו בידי אצ"ל גרם למיספר רב של נפגעים. כולל 93 הרוגים, והחרף עוד יותר את היחסים בין שני העמים אז. לכבוד ביקורה של תאצ'ר פניתי להיסטוריון וחבר-הכנסת לשעבר מאיר פעיל. כדי שישפר מה בדיוק אירע שם.

מה היה תפקידך בתקופה ההיא — 1946?

היסטוריה

הייתי מפקד-מחלקה בפלמ"ח. נאלצתי או להסתתר, מכיון שזאת ההוראה שקיבלנו לאחר השבת השחורה — לא להיות בבית, או התחבאתי בירושלים ברחוב רמב"ן, אבל קרובי מישפחה. זה לא רחוק מהמלון. כשאירע הפיצוץ — מייד רצתי לראות מה קרה, וראיתי את הפיגוע של המלון קורסת.

מה היו המאורעות שקדמו לפיצוץ?

ראשית היה לילה-הגשרים, ב"ב ביוני '46. בלילה הזה פוצץ הפלמ"ח 10 גשרים בכל רחבי הארץ, זו היתה פעולה שהרשימה ביותר את הבריטים. למחרת ביצע גם לח"י פעולה, שבה נהרגו תישעה איש. הבריטים החליטו אז, כתגובה, לעצור את ההנהגה הפוליטית של הישוב היהודי. הם עשו חיפושים בקיבוצים ברחבי הארץ בשבת — השבת השחורה — ועצרו 3000 אנשים. מתוכם הצליחו לעצור רק 12 מנהיגים, אבל לא את המנהיגים הראשיים, כגון משה סנה ומשה שרתוק-שרת.

כמיסגרת החיפושים הם אף הצליחו למצוא סליק-נשק בקיבוץ יגור. בתגובה, הוחלט בהנהגת הישוב שאצ"ל יבצע פיצוץ במלון המלך-דויד, שם ישבה מוזירות הממשלה הבריטית. לח"י קיבל על עצמו לפשוט על בניין האחים דויד, שהיה סמוך למלון, ואילו ההנהגה היתה צריכה לבצע פיצוץ בבסיס הבריטי בכת-גלים. כאן התערב, במפתיע, חיים וייצמן, מי שהיה אז נשיא ההסתדרות הציונית, הוא שלח את שליט, מאיר וייסגל, אל משה סנה, והעביר לו אולטימטום: או שמבטלים את התוכנית ומפסיקים כל פעולה נגד הבריטים, עד כינוס הסוכנות בפאריס, או שווייצמן מתפטר מתפקידו.

סנה, שהיה בעד כיצוץ התוכנית נגד הבריטים, כינס את וערת הישיבה, וברוב של איכוע כנגד שניים ניצח וייצמן. הוחלט לכטל את הפעולות. סנה העביר את תוכן ההחלטה ליצחק שרה, רמטכ"ל ההגנה, והעביר פתקים ממזריים למנחם בגין מאצ"ל ולנתן יליד מור מלח"י. בפתקים כתב כי הפעולה נדחית בכמה ימים, לח"י, כך נדמה לי, לא הספיקו להתכונן, אצ"ל בעצם קיבלו אישור — בפתק — לבצע את הפיגוע, וניגשו למלאכה.

הפיצוץ הזה העמיד את ההנהגה היהודית במצב עילוב בעולם. בכינוס הסוכנות בפאריס הוחלט למתן ביותר את העמדות, וכמו כן הוחלט לשלוח את נחום גולדמן להרי טרומן, נשיא ארצות-הברית דאז, ולהסביר שאיננו תובעים את כל ארץ-ישראל — רק את חלקה, זהו הנזק שהפיצוץ גרם. (ד"ב)

מרדכי וירשובסקי:

„אין לי איש יחסי-ציבור שהוא יותר טוב מצי"ץ!“

ערב הקמת המפלגה החדשה, המרכז הליברלי, יצא ראש-הרשימה, שלמה (צ"ץ) להט, בהכרזה שהוא מוכן לאיתוד עם שינוי, אבל בלי ח"כ מרדכי וירשובסקי. ביקשתי לברר עם וירשובסקי למה צ"ץ לא רוצה אותו, אני לא יודע, אבל בעיקבות ההצעה שלו, שהמפלגה שלו מוכנה ללכת עם שינוי אבל בלי וירשובסקי — הצהרה שלא כוללת את שותפיו להנהגת המפלגה — באו רבים מהם להודיע לי שהם לא חושבים כמו צ"ץ.

אבל מה, בעיקבות ההצהרה שלו היה לי ראיון בטלוויזיה, שני

מפלגות

ראיונות ברדיו, איוסוף ראיונות בעיתונות, דברים שלא קל לה שיש אותם בימים טרופים אלה. לא יכולתי למצוא איש יחסי-ציבור יותר טוב מצי"ץ.

מה יש לצי"ץ נגדך?

אין לי מושג. הוא אמר שאני אנטי, ושאני אופוזיציונר והוא לא רוצה אנשים כאלה. הייתי היועץ המיטפטי של עיריית תל-אביב, כשהוא בא, ולא הסכמתי להיות ה"סימן" שלו. ועכשיו, כחבר מועצת-העירייה, אני באופוזיציה, ומייצג את העמדה האופוזיציונית של שינוי.

בכל זאת באת לוועידת-הייסוד?

בוודאי. אני רוצה להאמין שאם מקימים מפלגה חדשה, או היא מורכבת מאנשים רבים, ומקבלת הכרעות רוב ולא רוקדת על פי חלילו של איש אחד. אם יתברר שזו מפלגה של איש אחד, והכל יישק על פי צ"ץ, אז תוחלת-החיים של המפלגה הו תהיה קצרה ממה שאנשים מנבאים לה.

אתה רוצה להיות חבר במרכז הליברלי?

אם אפשר כאמת להקים מפלגה ליברלית מרכזית על בסיס של שיתוף-פעולה רעיוני כדי להשיג מטרת של שלום, רווחה חברתית, שילטון-החוק ומילחמה בכפייה הרחית — אני בהחלט בעד גוף כזה. אם אמצא שותפים לרעיה זו, לא אפסול אותם, ואהיה מוכן לשבת איתם במפלגה, ולהיות איתם ברישימה משותפת.

אתה מאמין שהמרכז הליברלי יביא בשורה חדשה?

אני לא יודע. אני צריך לראות את המצע המפורט שלהם. בתור אדם שעבר את ד"ש ושילם מחיר גדול על זה שאמר „נתאחד, הכל יהיה בסדר“, ואחרי זמן כל העסק התפורר, אני רוצה הבנה רחבה יותר יסודית בדברים האלה. אם האנשים האלה רוצים את זה אינני יודע, אבל אם כבר ביום השני של המפלגה אמר צ"ץ שלא למפלגה הו התפלל, וכבר היו צעקות נוסח חרות — לא אחרי 30 שנה, אלא אחרי יומיים — אז מתעוררות שאלות אם הגוף הזה מסוגל להשיג את הרעיונות האלה, גם אם הם טובים, ואם נוצר משנה חדש.

יש למפלגה החדשה סיבויים?

אני עדיין לא מספיר אותם, אלא עומד מן הצד ומסתכל. (ד"א)

ישראל יצחקי:

**„הם רצחו אותי”
עכשיו בפעם השנייה!**

בשבוע שעבר כתב אורי אבנרי במדורו יומן אישי על התוכנית חיים שכאלה עם יפה ירקוני. בין השאר כתב שהזמר ישראל יצחקי היה בארץ, לא הסתדר, וכנראה חזר לחו"ל. ולכן לא הופיע בתוכנית של יפה ירקוני. ישראל יצחקי התקשר למערכת, ואני נפגשתי איתו לש- מוע מה בפיו. אני כאן. חזרתי בדיוק לפני שנה. עשו לי קבלת-פנים מאוד מרגשת, שבתיבותיה החלטתי שלמרות הכל מקומי כאן.
● למרות מה?

זמרים

הייתי כאן פעם כוכב של ממש. אולי את לא זוכרת; אבל במשך שנים ארוכות היו בארץ שני כוכבים אמיתיים: יפה ירקוני וישראל יצחקי. כל השאר היו מאחורינו, במכירת תקליטים. במיספר הופעות, באהבה של הקהל. ואז יום אחד התחילו להתעלם ממני. השירים שלי הפסיקו להיות משודרים.

● אני זוכרת את השירים שלך ברדיו, הרבה מאוד.

רק בגלי צה"ל. אצלם בכל שלושה חודשים היו מתחלפים מגישי התוכניות, ובשלושה חודשים הם לא הספיקו לפתח רגשי קינאה והתחשבות. כמו חבריהם בקול ישראל.

● אתה טוען שבכונה התעלמו ממך?

בוודאי! ותשמעי סיפור: ביום-ההולדת העשירי של המדינה היה האירוע המרכזי בהיכל התרבות מוקדש לשירים הכי פופרי לאריתים, מאז קום המדינה. חיכיתי כמובן שיזמינו אותי, אבל לא קרה כלום. ביום המופע עצמו, בבוקר, כשנודע לי שאת שני הלהיטים הגדולים שלי ישיר החקיין צדוק סביר. לא יכולתי להתאפק והתפרצתי לחזרה.

כשראה אותי אורי זוהר, בימאי המופע, הוא כמעט התעלף. „אתה פה? אמרו לי שאתה בחו"ל, ולכן לקחנו את צדוק סביר שיחקה אותך!” עליתי על הבימה, עשיתי חזרה אחת ובערב חזרתי להופיע. מכל עשרות הזמרים שהופיעו באותו ערב, שכחו ליציין את השם שלי רווקא, וגם אחרי המופע כולם התעלמו ממני כמו מאש. הייתי פגוע מאוד, אבל המשכתי להילחם עוד 10 שנים, ובסוף נסעתי לאוסטרליה.

עכשיו, כשחזרתי, נדמה היה לי לרגע שהאויבים שלי נעלמו או שכחו ממני. אבל אז באה התוכנית חיים שכאלה. וסטרה על פניו בגסות. כל אחד יודע שאיי-אפשר לעשות תוכנית על יפה ירקוני מבלי להזכיר במילה את ישראל יצחקי. הביאו אנשים שעברו ליד יפה פעם בחייהם. אותי, שהייתי לידה שנים, כשהופענו ביחד בעשרות קונצרטים והופעות. שהופענו על עשרות מודעות ביחד — אותי שכחו.

● יש לך השערות מי שכח אותך, מדוע?
טילפנתי לאורי פורת. הוא אמר שיבחר. תשאל את עמוס אטינגר. תשאל את אבי קורן. תבקש שיגידו לך מי עומד מאחורי המזימה הזאת לרצוח אותי בפעם השניה. נדמה לי שמגייעה לי תשובה על עלבון כליכך צורבו: (די"ש)

נלה יעקובי:

**„רציתי להיות פעילה,
אבל רצו שאהיה נשיאה!”**

בשבוע הבא יתפזרו שוב כמה אלפי ילדי בתי-ספר. יעצרו אותנו ברחוב, יתדפקו על דלתות הבתים כדי לאסוף כסף. הפעם התרומות תהיינה לאגודת ניצן. המטפלת בילדים בעלי פגמים בתיפקוד, כמו דיסלקסיה, חוסר-קואורדינציה, קשיים בריכוז, היפר-אקטיביות ועוד מגמים הנקראים בשפה המאקצועית פגמים מיזעריים. לא ברור עדיין כמה כסף תצליח ניצן לאסוף ביום ההתרומה. מה שברור הוא שרווח גדול כבר הרוויחו בשבוע שעבר. כשזכו בנשיאה היפה ביותר בארץ — נלה יעקובי, רעיית השר גד יעקובי.

התרמות

שאלתי את נלה מה מביא אותה להיות פעילה בניצן רווקא. למעשה, זוהי יד המיקרה. אני פשוט מכירה את הבעיה מקרוב. חמש מתוך ידירותיי הן אמחות לילדים דיסלקטיים. אחת מהן לקחה על עצמה לשכנע אותי להירתם לעניין, וכמו שאת רואה היא הצליחה.

● בשביל מה ניצן צריכים כסף? הרי הפגמים הם מיזעריים, ובחלקם הגדול מטופלים על-ידי קופתי-חולים בחינם.

קופתי-חולים משלמת עבור חלק מהטיפול. ההורים משלמים מכיסם לפסיכולוגים, למורות טיפוליות, התעמלות מיוחדת, ועוד. חברה שלי, שהיא אם לילד כזה, מוציאה 600 ש"ח לחודש עבור פסיכולוג.

● מה את, כנשיאה, מתכוונת לעשות?
אני רוצה לעסוק בעיקר בשלושה דברים: יצירת מודעות לנושא, גיוס כספים ונושא חשוב של ניכוי של ההוצאות המיוחדות ממש. אין שום סיבה שמישפחה, המוציאה הון-עתק על טיפול בילדה, לא תוכל לנכות את הסכום מהמיסים.

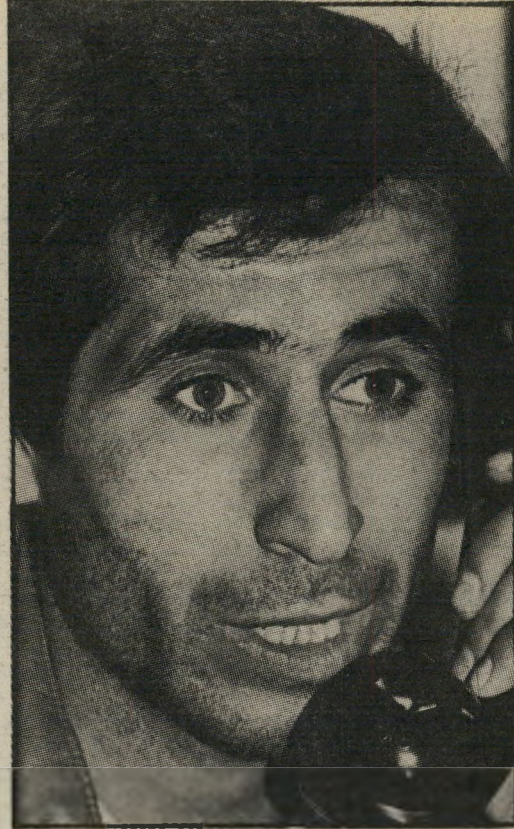
● יש לי שאלה קצת מוזרפת, אבל ברור לי שאת לא תעלבי ממנה, וגם תסכימי לענות.

● רק לפני שבוע נכנסת לאגודת ניצן. מדוע לא ביקשת להוביח את עצמך לפני שקיבלת את תואר הנשיאה?

זה קרה אשמול בזמן הישיבה. שאלו אותי איך רוצה שיקראו לי. אמרתי ש„פעילה” או „מתנדבת” נראה לי מכובד, אבל הם לא הסכימו. כמה שזה נראה מצחיק, אני אישיות ציבורית, וככזאת יותר טוב בשביל האגודה שאני נשיאה, או הסכמתי.

● את אם לבת קטנה. בעוד כמה שנים היא תלך לבית-הספר, ומדי שלושה חודשים ישלחו אותה למשימת שונר. זה נראה לך בסדר?

אני שאלתי את אותה השאלה. התשובה היא שלפני כל התרמה מעבירים לילדים שיעור בנושא ההתרמה. אחרי-כך מבקשים מהילדים להירתם לנושא. מי שמסרב, משוחרר. התשובה סיפקה אותי גם אותך? (די"ש)

זאהי ארמלי:

**„בכיתי ברגע שהמישחק
נגמר. הייתי בהלם!”**

בדקה ה-85 הבקיע גיל לנדאו את שערה של מכבי חיפה, שער שהביא להמועל תל-אביב את האליפות. שער שהפך את הירוקים מחיפה לסגנים, אחרי שהובילו במשך כמעט כל עונת-הכדורגל את טבלת הליגה הלאומית. בתום המישחק נראה חלוצה המבריק של מכבי חיפה זאהי (ארמלי) ארמלי, שוכב על הדשא ובוכה. ביקשתי לשמוע ממנו מה עשה בתום המישחק, נסעתי עם כל הקבוצה ביחד לחיפה. גם אשתי היתה איתי. משם נסענו לשפרעם. הגעתי הביתה כמעט בחצות, אשתי עשה לי תה. הסתכלתי בוודיאן על המישחק, שחברים הקליטו בשבילי, וכל הלילה לא ישנתי.

כדורגל

● איך הרגשית?
בכיתי ברגע שהמישחק נגמר. אחרי-כך הייתי בהלם, ועד חיפה לא הוצאתי מילה מהפה. אשתי ניסתה לנחם אותי, אבל אמרתי לה שאני מבין שהיא מנסה לעודד אותי, וביקשתי שתיתן לי רק לשבת לידה ולחשוב.

● התקשרו אנשים לעודד?
צילצלו הרבה אנשים. אוהדים ועיתונאים.

● מה עשית למחרת המישחק?
כשקמתי למחרת, אשתי עשתה לי קפה ונסעתי עם האשה והילדה לטבריה. ישנתי על החוף, הלכתי לרוג ולשכוח את כל העניינים. כמו שכואב לי, כואב לכל האוהדים. העדפתי להיות לבד עם אשתי, לברוח מכולם. שאף אחד לא יראה אותי. קשה לי מאוד המכה הזו.

● תמשיך בכדורגל?
בטח! כדורגל זה החיים שלי! זה מביא לי פרנסה. אני אוהב כדורגל. צריך לקבל את הכדורגל כרוח ספורטיבית. צריך לחשוב לעתיד. מה יהיה אם ניקח אליפות בשנה הבאה. אני תמיד עם אור ירוק לעתיד. חיפה זו הקבוצה מס' 1 שלי היום.

● מה דעתך על המישחק?
קיבלנו מכה קשה מאוד בשבת. אני לא יודע איך השופט לא שרק לנבדל, והכדור היה ברשת. אני והאוהדים יודעים שאנחנו האלופים, ולקחו את זה מאיתנו ככוח. זה כדורגל, וצריך לקבל את זה. (די"א)

הבעל הנכה הקליט 20 קלטות של טרוניות נגד אשתו, ואחר-כך ידה בה למוות

ניגשתי אליה, הצמרתי את האקדח לגבה ויריתי כדור ראשון בגב. יריתי בגב, כי אני יודע שיש שם מקום שגורם לשיתוק. אבל אני לא רואה טוב, מהסוכרת, ואולי פגעתי במקום אחר. אני לא התכוונתי להרוג אותה. אילו רציתי להרוג, הייתי יורה לה בראש!

מייד אחרי שיריתי, היא הסתובבה אליי והתחילה להתגושש איתי. היא רצתה להוציא ממני את האקדח, נגעה לי בראש ובידיים ובזרועות, ואז פיתאום יצא כדור. כשהיא התגוששה איתי לא ראיתי שיוצא לה דם מהגב, כי פניה היו אליי. היתה אולי דקה בין היריה הראשונה לשנייה. פיתאום היא נפלה ליד הטלפון. אני לא זוכר, אבל כנראה שיריתי בה עוד כדור אחד ברגל, אולי לא יריתי, ורק כאשר נשענתי על השולחן נפלט עוד כדור ופגע בה.

כאשר יריתי בה עמרתי, אבל התחלתי ליפול. רציתי לירות גם בעצמי, אבל נתפסה לי היד. כשהשט"ף רים באו, כבר הצטרעתי על הכל מאור-מאור. רק כאשר הייתי כמיש-טרה אמרו לי שהיא מתה. אני אמרתי לכולם שלא התכוונתי להרוג אותה, רק לפצוע אותה, כדי שתהיה נכה כמוני.

רצאת מבסא גלגלים

עד כאן ערותו של ראובן מורחץ.

יום לאחר מותה של המנוחה הגיע מיכתב לבנה מנישואיה האשוניים. ושם כתב לו הנאשם כי שלח קלטות לירושלים, והוא ביקש שישמעו את הקלטות.

אברהם סלע, אחיה של המנוחה, המתגורר בירושלים, ישב שיבעה כבית אמו, כאשר הודיעה לו אשתו כי התקבלה בביתם צהילה שחכילה קלטות שלח מיורחם. אמרתי לה: אני לא רוצה לראות או לשמוע! תני את הכל לציון, הבן שלה, שימסור אותן למישרתה לא מעניין אותי הקסטות האלה, ובשבילי הן לא חשובות. אחותי הלכה, ויותר אין לקסטות שום חשיבות.

עשר קלטות הוגשו לבית המישפט יחד עם הארזיה המקורית שבהן הגיעו לביתו של סלע.

קופסת-נעלים כחולה היתה מונחת על דוכן-השופטים, והנאשם אמר כי הוגשו לבית המישפט רק חלק מהקלטות לטות הללו. אני נשבע שלא תיכנתני כלום. הכל ישנו בקלטות, אבל הם העלימו חלק מהקלטות. שישבעו בלדים שלהם שלא העלימו קלטות, ואני מוותר על הכל!

הקלטות שני סטים, אחד שמתי כתיבת-מתכת לכלי-עבודה והוא נמץ צאת כעליית-הגג בדירתו, ואת הסטי השני שלחתי לאח שלה בירושלים. אני מבקש שימציאו את התיבה בבית, ויביאו אותה, ואז יראו שלא התכוונתי להרוג אותה, חור ואמר הנכר הנכה, המורה כי הרג את אשתו אך לא רצח אותה.

להיות בהאים

(המשך מעמוד 15)

הם אוסרים שתיית משקאות חריי פים. עישון סמים, הימורים, אלימות, הומוסקסואליות והוצאת דיבה.

כל בהאי חייב להתפלל לפחות פעם אחת ביום. הוא יכול לעשות זאת בכל מקום.

מיספר החגים מועט. השנה מחולקת ל-19 חודשים בני 19 ימים. כל ראש חודש הוא כעין חג, שבו מתכנסים בני הקהילה, משוחחים, מתפללים ואוכלים בצוותא. ראש השנה חל ב-21 במאוס. החודש שלפניו מוקדש לצום ולתפ"ל. שאר החגים: ימי הולדתם ומותם של הבאב והבהאללה נחוגים גם הם בתפילות תגיגיות.

הדת הבהאית אינה מאמינה בכוחי נים, בראש כל קהילה עומדים תישעה מנהיגים רוחניים, הנבחרים בכחירות חשאיות. מנהיגים המקומיים בחרים בארציים, ואלה בוחרים בכהנה העולמי.

שימלה לבנה ונגינת צ'לו

ווידו (38) מרים (32) ובנם ארמונד (9) רואים עצמם כבהאים טיפוסיים. ארבע שנים הם נמצאים

נכון, אני מנקה את הבית. גם אינני מפתחת קריירה גדולה. אבל אני חושבת שהכל צריך לקרות לאט. התנועה לשיחרור האשה טועה, רק בעוד כמה דורות יתרחש השוויון האמיתי."

נרמה שגם מייסד הדת בעצמו לא האמין בעיקרון של שוויון זכויות. למרות ההצהרות, אין נשים יכולות להיבחר למועצת ההנהגה העליונה, וכשמט אביהן, הן זוכות רק בחלק קטן של הירושה.

ילד טוב מכין שיעורים

יופי החיצוני מקבל מימדי ענק כאשר הוא יוצא מתחומי הבית הפרטי אל הציבור. בשנת 1953 הסתיימה על הר הכרמל כחיפה בניית מיקדש הבהאים, הנקרא בני החיפאים. מיקדש כיפת הזהב, גובהה של הכיפה — 40 מטר, והיא מצופה ב-14 אלף לבנים מוזהבות ששובאו מהולנד.

מעברו האחר של הרחוב נמצא בניין מושב בית-הצדק העולמי. הבניין נבנה כדוגמת הפרתנון היווני. הוא מוקף ב-58 עמודי-שיש. מישקל כל

"יכולתי להכין שיעורים, לקרוא ספר, לצפות בטלוויזיה או לנגן בפסנתר. אמרתי לעצמי בלב: תהיה ילד בהאי טוב ותכין שיעורים — וזה מה שאני עשיתי!"

עמוד — 22 טון. הקמת הבניין עלתה 20 מיליון דולר.

בהרדו כונים כעת בניין, שצורתו החיצונית תהיה כדוגמת פרח הללוטוס. את כל הבניינים מקיפים גנים מפוארים, המלאים בצמחים אכזוטיים, באגרטלים, במנורות ובקישוטי נשרים וטווסים.

על אחד מקירות חדר-האורחים של גווידו ומרים תלוי תצלום ציבעוני של הפרתנון החיפאי. גווידו מביט בתמונה ומדבר על צניעות, מתעקש לטעון כי זהו אחד מעיקרי הדת. "צניעות כל-בוש, באוכל, בכל דבר", הוא אומר.

כאן מתערב דוגלאס מרטיין, החושש מהסתירה שבין הפרתנון לצניעות. "אנחנו ככל בני-האדם", הוא ממהר לומר. "למה שלא יהיו גם לנו בניינים מפוארים?"

לאחר שאכלה מאכלים צנועים, בן בית נקי וממורק, מתכנסת בדרך כלל המישפחה הבהאית הטיפוסית לטקס הנקרא התייעצות: כל בני-המישפחה משוחחים ביניהם על עניינים מישפחתיים ומחליטים ביחד כיצד לנהוג במיקרים הדורשים הכרעה.

ארמונד קולארד, ילד בהאי, נוטל חלק פעיל בטיקסי ההתייעצות המישפחתיים. "ביום שבת אנחנו מתייעצים בינינו היכן לבלות את היום. אני רוצה לנסוע לג'ורג'יהות. אמא ואבא רוצים לבלות בחוף-הים", הוא אומר.

"ואו, ארמונד, מי מחליט לאן נוסע עימך? מאיצה בו אמא קולארד. "הרוב קובע", מודה ארמונד בחוסר-חשק.

"אני מנצלת כל הזדמנות כדי לנהל איתו התייעצות", אומרת מרים. "וכך, מתוך אירועים של יום-יום אני מלמדת אותו מה זה אהבת האנושות, שבר ועונש, התרחקות מדיעות קרומות, חשיבה עצמאית וחרצות."

ההתייעצות הבהאית, מסתבר, נוד שאת פרי. בשבוע שעבר נותר ארמונד לבדו בבית. "יכולתי להכין שיעורים, לקרוא ספר, לצפות בטלוויזיה או לנגן

(המשך מעמוד 34)

מתי הסתדרו הפולנים בתור

אתי צוברי עימפה לכל עבר בעיניה הכחולות - שהחליפו לאחרונה את ציבען בזכות עדשות-מגע ציבעוניות. הגוון החדש לא הצליח להסתיר את עיניה היפות. לידה, חברתה הבלונדית דבי פישר, העובדת כעת כמנהלת בית-מירקחת. השתיים המינו כושר גופני מעולה.

התימני הראשון

בהצפרדע, שלדיברי בעליו הוא "הפאב התימני הראשון בעולם". נער" כה השבוע מסיבת-הפתעה משולשת.

לודה מרקדניות מזובשה, הנהתה ממטעמי קפה הבימה, שקשה להשיג במולדתה.

חגית בן-עמי המגלמת באחד מתפקידיה בהצגה חוות החיות דווקא את החמור, שהובא למקום בחברת תרנגולות וכבשים מהמושב.

איפה

החזירים?

מייד לאחר הבכורה הגיעו כל שחקני ההצגה ללובי המלון וגילו להפתעתם כי בפנית האולם, מאחורי גדר, עמרו בשקט ובעצב החיות האורחות. השחקנים, ביודעם כי חיות תמיד גונבות את ההצגה, הצטופפו מייד מסביב למיכלאה הקטנה, וניסו לגנוב בחזרה את ההצגה.

אורחי הכבוד במסיבת הקוקטייל שנערכה לאחר בכורת ההצגה חוות החיות, המועלית בתיאטרון הקאמרי, היו חמורים, כבשים ותרנגולות. ואילו החזירים שהם כוכבי המחזה, לא הורשו להיכנס. מפאת כשרותו של המלון.

טלי צמה בלטה מאוד ביופיה לניות. למטה: שרי ויוסי ברק.

דבש ניב

משוררת ירושלמי ירדה לשפלה וז' חיים. אורנה דץ וצביקה שלו. דבש.

אורנה דץ ורחלי חיים חגגו את יום-הולדתן. שתיהן מופיי עות כיום במופע הלהקות חוזרות. בתצלום למטה: הברדן שלמה (ג'ינג'י) גולדברג לוחש על אוזנה של סיגלית ערוסי.

כדי שחברי להקת מזובשה הפולנית ירגישו טוב, אירגנה להם להקת בת דור המארכת אווירה ביתית למופת: מייד בהיכנסם של הפולנים לקפה הבימה העמידו אותם בתור ארוך לחלוקת האוכל... האווירה בקבלת הפנים היתה פול-נית לחלוטין. כולם היו שקטים ומנומרים. ואפילו הגברים הישראלים שנכחו במקום התאמצו להתנהג כאבירים אירופיים מלאי הדר.

הזמרת שבידרה את האורחים היתה התימניה הכשרה שרי, אשתו של הברדן יוסי ברק. קולה הנהדר הרשים את סולן הלהקה הפולנית, שקפץ לבימה ושרה בית מלא שמאלץ אופראי של רוזה, רוזה, על-פי יהורם גאון, בעברית של עולה חדש.

מנחם זילברמן

הבדרן-שחקן שמצא מיקלט באילת, מברך את רות שפיזר, מבעלות המקום. המזוקן שבתמונה הוא הגיטריסט המצויין מרסל דדי, שהופיע באהל בערב.

קשה היה לקבוע אם הוא יצליח להיות ולוא אחד מהשלושה. הקהל, שהורכב ברובו מאנשי אילת, בא בשעה מוקדמת ומיהר להיעלם בהתקרב הצות. אלה שנשארו היו תיירים ותל-אביביים, שביום החמישי כשבוע ובשעות כאלה, רק מתחילים לחגוג.

הובטח מראש כי בערב הפתיחה יופיע יהודה פוליקר, אך הקהל הסתפק במחליפו מרסל דדי, בשתי

נטלי טיב

מלצרית שופעת חן, היא יבוא מתל-אביב. כל המלצריות באוהל מופיעות בלבוש אורגינאלי בכיכול. בחלקה התחתון של התמונה: אורלי לופ, יפהפיה רמת-גנית.

סיפורי אלף לילה ולילה

שועלי פתיחות תל-אביביים בוודאי היו אומרים — עוד מקום. לאילתים כפי הנראה, יהווה מקום זה אטרקציה. אוהל גדול שנראה יותר כאוהל קירקס מאשר כאוהל ברז, העומד בינות למלונות, הוא בכל זאת משהו מיוחד. רות שפיזר מבעלי המקום, אלף לילה ולילה שמו, סיפרה כי מטרתם בהקמת האוהל היתה, להכניס מימד אוריינטלי לעיר התיירות הרומית. רצונה הוא, ליצור נופך לבנטיני מעט לעיר הבונה מלונות מודרניים ומרכזי תיירות לוחטיחום וחסריטעם.

בליל הפתיחה השתוללה בחוץ רוח חזקה, ובפנים האוהל אנשים הזיעו. ארבעה מאורריתיקרה מנדטורים ניסו ללא הצלחה להפיג את החום. יתכן שהחום הינו דרך נוספת לשכנע את התייר שהוא נמצא בפאתי המיזרח. האוהל אמור לשמש בעת ובעונה אחת גם כמועדון, כבר וכמיסעדה. אך

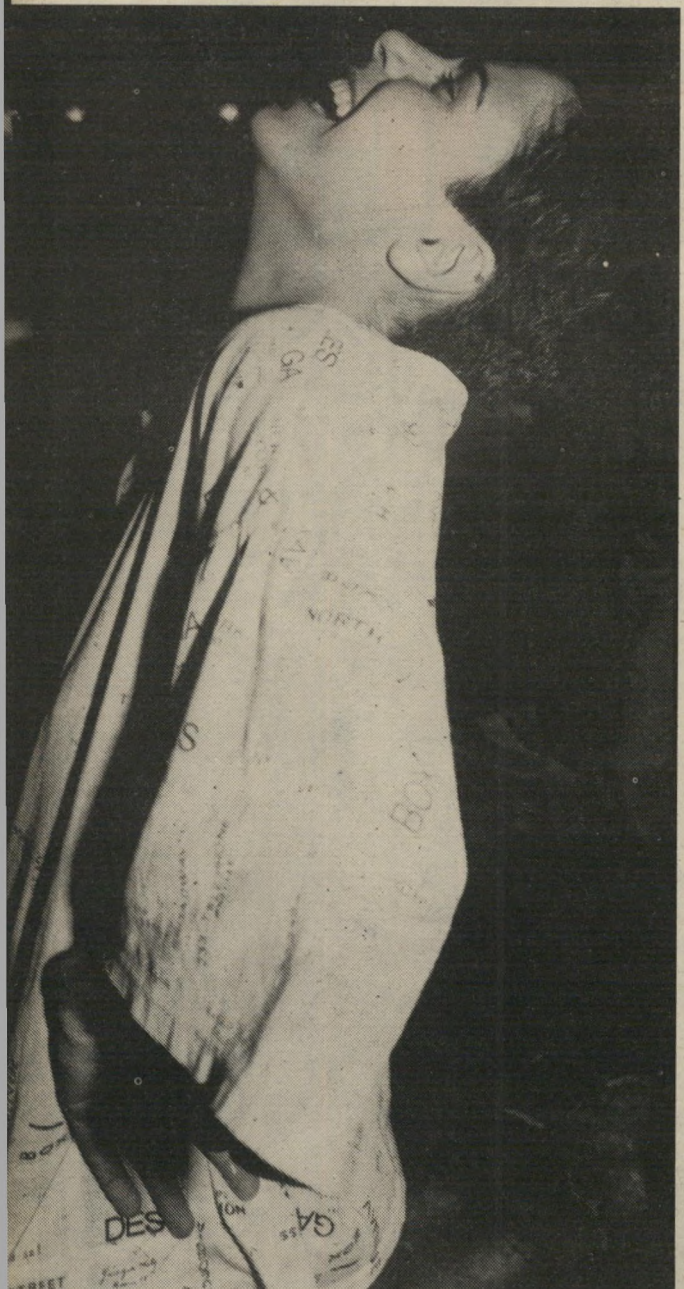

דורית זילברמן, הסופרת ה' גוס בכדור-מלאפל נעוץ על קיסם.

המוציאה עתה את ספר-שיריה השני, תתמה בשימחתם המשולשת של רחלי ועבר צביה. נשואה לפירסומאי עודד ניב.

הזמרות רחלי חיים ואורנה דיץ ואיש-יחסי-ציבור צביקה שלו, כל אחד מהם בנפרד, חשבו שהם באים לחגוג את מסכת יום-הולדת לשניים האחרים — והופתעו לגלות שהמסיבה היא גם לכבודם. חבריהם הרבים של השלושה מילאו את הפאב היפואי, רקדו ושתו עד אור הבוקר. בעל המקום סיפר כי כדי להיות בטוח שברשותו הפאב התימני היחיד בעולם, צילצל לצנעה הבירה לברר מה מצב הפאבים שם. כשאמרו לו כי חוקי האיסלאם אוסרים שתיית אלכוהול, הבין לאושרו כי אכן הבכורה היא שלו. הכירו שלמה (גינג'י) גולדברג סיפר בדיחות לכולם וצחק מהן בקול גדול. גם הזמרת נתנאלה באה לברך, והתברר שבחיים היא הרבה יותר יפה מאשר בטלוויזיה. יזהר בהן ואחותו ורדינה פיוזו על הרחבה, ורק רחלי חיים — שהיא כשמה, מלאת חיים — התחרתה בהם במריצה הרב.

חנה בצל

התל-אביבית, באה ביום הפתיחה לאילת, בחברת אחותה אילנה, חיפשה מקום בילוי ובמיקרה נקלעה לאוהל הענקי. חנה עובדת במישרד-פירסום גדול, ובאה לאילת למנוחה. צבי טל, מולי פרידמן

ציפי קביליו

אחותה של חווה יערי, היא ידידתה של רות שפיזר. משמאל: פטרה קילרסטון, תיירת שוודית מרשימה מאוד ושזופה.

אותם עם מישלחת שרים שהגיעה ממדינת הכובות בופוטוצואנה שבדרום-אפריקה. אלה נרלקו על התכשיטים והציעו להמבורגים להצטרף לפרוייקט-אמנות מיוחד, שאותו הגתה רות דיין, ובו ביקשו ללמד את בני בופוטוצואנה כיצד לייצר אכזרייקי שוט תוך שילוב חומרים מקומיים מן הטבע.

הצי השנה של איקה ורמי באפריקה, בין בתייהחומר של המקומיים, ללא

חשמל וללא מים, היתה חוויה שלא תישכח. בשפת-הידים הם לימדו קבוצות-קבוצות כיצד בונים תכשיטים מחומרים שונים המצויים תחת יריהם — אם אלה ביצי בתייענה, פירות יבשים, אבנים חצי טובות או גזירי פלז' ונחושת.

«כשנגמר הפרוייקט, די הצטרענו, מודעים איקה ורמי. הם נתקשרו לבני מקום ולאזור, אבל החליטו שכראי להמשיך בתוכניתם ולטייל בעולם.

כאשר הגיעו, לפני שנה לניו-יורק, לביקור בלבר, התאהבו בעיר הגדולה.

יש הגורסים כי הבגר עושה את האדם והתכשיט עושה את הבגר. שניים הגורסים כך הם איקה ורמי המבורג, זוג צעיר ונשוי, שהתחיל לפני שנתיים, לגמרי במיקרה, קריירה כמעצבית-תכשיטים.

רמי בן ה-30, בוגר בצלאל בעיצוב גראפי, חיפש תמיד את החומר ולא את הטכניקה. איקה בת ה-32, אופי טימטריסטית במיקצועה, נחשבה תמיד לבעלת ידי-זהב, שהירבתה לרקום, לתפור, לסרוג ולצייר.

כאשר החליטו השניים לעשות הסכה מיקצועית, הם עלו עד מהרה על

רות דיין ראתה, התרשמה ושלחה אותם ללמד באפריקה

דרך המלך: «שוקי לוי, מעצב-האופנה של גל, ראה את הקולקציה הראשונה שלנו, בקיץ לפני שנתיים — שרשרות בצורת עלים גדולים וציבעוניים, עשויות מקרמיקה לא-שכירה, ובהן משולבים חרוזי-עץ, רפייה, חבלים, מראות ואיצטרובלים — התלהב וקשר אותנו עם כמה בתי-אופנה גדולים (ניבה, משכית).

«חטפנו אומץ ופנינו לגידעון אוברזון, שעמד להציג את ביגדיהים שלו לאותו קיץ. עיצבנו לו דגמים מיוחדים, תואמים לצבע ולסיגנון בייגדיהים, והמחמאות לא חדלו» וזה לא היה הסוף של אותו קיץ של הצלחה. תמי כן-עמי ראתה את השרשרות, העגילים והצמידים, והביאה את

מציון ייצא תכשיט

הם חכנו בדעתם אם לשוב לסטוריו שלהם ברחוב שלום עליכם בתל-אביב או לנסות את ניו-יורק והחליטו, לבסוף, להמר על ניו-יורק.

הזוג אל גוטקס. התוצאה: סיררה נוספת של תצוגות. גם רות דיין תרמה את חלקה לקידום של בני הזוג. היא הפגישה

עגילים גדולים עד ענקיים הם הצעקה האחרונה בניו-יורק, ועגילים כאלה מעצבים איקה ורמי ממיגוון חומרים, כגון פנינים לבנות ושחורות משולבות במתכות.

עור נחש מלופף אמיתי ובגווני טורקז. על שרשרת פנינים בשחור ולבן. השזורות זו בזו. מתחת. פיסות עור לבן משולבות באבנים בוהקות. גם העגילים הם מעור.

מיטה, שולחן וכיסאות) והתחילו לעבוד.

הם קנו צרפים, חרוזי עץ ופלטטיקה, עורות שונים בגוונים והרפסים מיוחדים, חבלים, מראות, פנינים ואבנים מבריקות, שכרו דירה בבית לבנים אדומות באיזור ליטל איטלי שליד הוולייג' (1600 דולר לחודש), רכשו את הריהוט המינימאלי (ספה,

תוך כמה שבועות היתה להם קר לקציה מוכנה. כד לחסוך את ההוצאה הגדולה על חררית-צוגה, חיפשו סוכך מכירות ומצאו סוכנת — מרשה, הקשורה לרשת-החנויות ברחבי ארצות-

המשוקעות בתוך קרמיקה מוזהבת. מחיר השרש 150 דולר. ניתן להשיג גם עגילים וצמידים תואם מן הצמד הישראלי, המצליח להתפרנס בכבוד

מראות שרשרת חרוזי-זהב שמתוכה משתלשלות שתי שורות של מראות בצורה איסימטרית. אלה הן מראות אמיתיות (ושבירות).

אבל אסור לדרוך על המקום חודשיים, שש פעמים בשנה, לחרש צבעים, להמציא או קולקציה. זה לא פשוט. זה מעיי מלחיץ ומתיש גם את המוח, ומה שהתחרות היא בלתי-פוסקת. שש הפעמים הן אביב, קיץ,

הברית. מאז ההצלחה האירה להם פנים. לא רק בניו-יורק, אלא גם הרבה מערבה, באריונה ואפילו בקליפורניה. ומה עכשיו באופנה? מחרוזות-פנינים משולבות כחרוזי עץ, כשסביבן מלופפים עורות נחש אמיתי בצבע טורקז. שרשרת קצרה

איקה ורלי נשואים ארבע שנים, להן קדמו ארבע שנים חברות טובה. בתצלום מימין: אחת מיצירותיה שרשרת-פנינים שחורות ולבנות משולבות באמאיל בסיגנון פני

חורף, כריסמס (חגיגה-מולד) הקרוזים (סירייה-חופשה). אבל ההמבורגים אינם מתל והם גם אינם שוקדים על שמ בשלב כלשהו בעתיד הם מתכוונ לעצב בגדים וכמובן, גם לשוב (עוד שנה-שנתיים, אחרי שו מספיק כסף!) ואז ייצרו בארץ ו לארצות-הברית.

שכזאת, בסיגנון קולר ("צ'וקר"), נמכרת בחנויות כ-100 דולר. גם המראות באופנה: שרשרת חרוזי זהב, שמתוכה יוצאות שתי שורות של מראות איסימטריות, השקועות בתוך קרמיקה מצופה זהב. מחיר השרשרת: 150 דולר. לכל תכשיט מותאם זוג עגילים גדולים או בינוניים.

Bob Michel
 ROBERT H. MICHEL, M.C.
 Trent Lott
 TRENT LOTT, M.C.
 Dan Rostenkowski
 DAN ROSTENKOWSKI, M.C.
 Philip M. Crane
 PHILIP M. CRANE, M.C.
 Morris K. Udall
 MORRIS K. UDALL, M.C.
 Edward F. Feighan
 EDWARD F. FEIGHAN, M.C.
 Dan Burton
 DAN BURTON, M.C.
 John Dingell
 JOHN DINGELL, M.C.
 Robert J. LaTour
 ROBERT J. LATOUR, M.C.
 Dan Coats
 DAN COATS, M.C.
 Lee H. Hamilton
 LEE H. HAMILTON, M.C.

חברי הקונגרס האמריקאי תומכי ישראל קוראים להשלמת מרכז הלימודים של אוניברסיטת בריגהאם-יאנג בירושלים.

Congress of the United States
 Washington, D.C. 20515
 May 8, 1986
 Members of the Knesset
 Dear Colleagues:
 We have become increasingly concerned by reports here in the United States concerning certain groups in Israel who have undertaken a campaign to halt the construction and use of the Brigham Young University Center for Near Eastern Studies currently under construction in Jerusalem. We commend Israel for its admirable record of keeping Jerusalem open and we hope that this record will not be blemished in any way by this situation.
 One of the main motivations for our longstanding support for Israel has been its commitment to democracy and pluralism. Recent events in the region, and increased terrorist activities by numerous states, stand in sharp contrast to Israel's dedication to democratic ideals and respect for human life. Of course, an important facet of Israel's democracy has been its commitment to basic freedoms, including freedom of religion. These factors, as well as many others, have formed the basis for the long and healthy relationship we enjoy.
 While we are aware of the sensitivity which many Jews feel regarding proselytizing, it is our understanding that officials of Brigham Young University have signed an undertaking in which it pledges that the Center will not be used for missionary activities. We also understand that it has been the longstanding policy of Brigham Young University that none of its students or faculty engage in proselytizing in Israel. Many of us know the reputation and the reputation of its members, and they are known as a trustworthy and moral people who live up to their promises. We therefore believe this promise will be strictly abided by.
 By allowing this center to be built and used as intended, Israel will be reaffirming its commitment to pluralism and to the special nature of Jerusalem. We believe that rather than hinder U.S.-Israeli ties, the BYU Center will be a further source of understanding and cooperation between our two countries. Those students who study there will be uniquely able to teach the rest of us about your society, your culture and your rich and fascinating history. We therefore request, gentlemen, that you do all that is necessary to see that this project is allowed to be completed and occupied without undue impediments or delays.
 Sincerely,

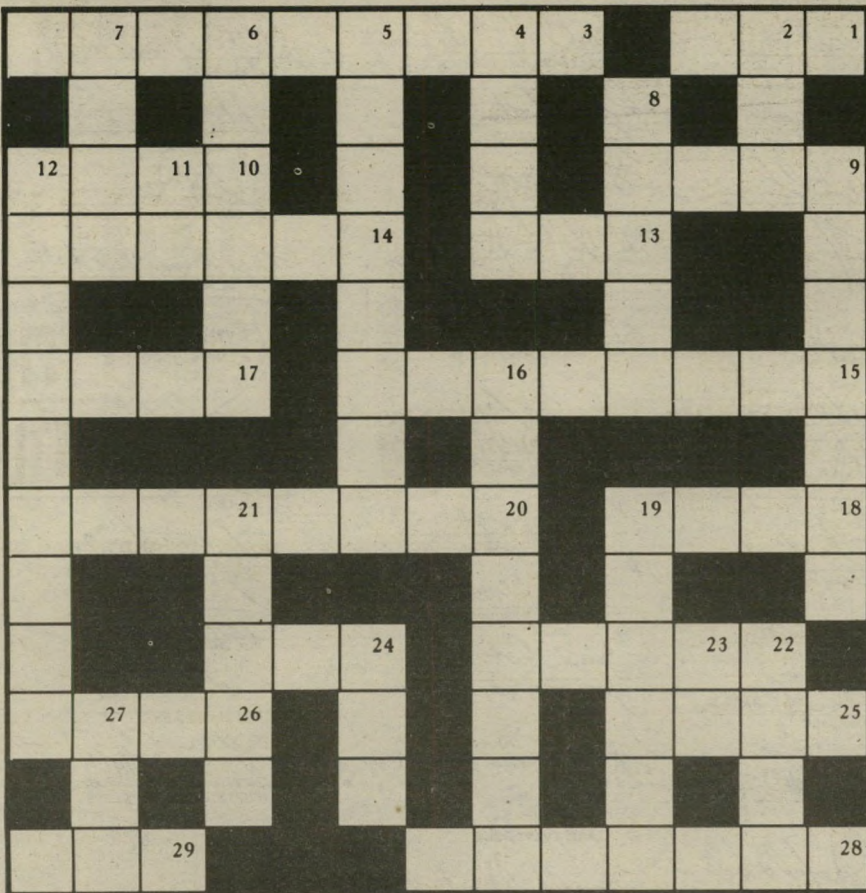
בית הנבחרים של ארצות הברית
 ושינגטון די.סי. 20515
 8 במאי 1986

חברי הכנסת,
 עמיתים יקרים:

לפיה הם ערבים לכך שהמרכז לא ישמש לפעילות כזו. כמו כן, אנו מבינים שלפי מדיניות האוניברסיטה שנקבעה לפני שנים, אף אחד מהתלמידים או מסגל המרצים, לא יעסוק בפעילות מסיבית בישראל. קיבלנו הבטחה שמדיניות זו תישמר. רבים מאיתנו מכירים מקרוב את הארגון ואת המוניטין של חבריו והם ידועים כאנשי מוסר אמנים, הממלאים הבטחותיהם. לכן, אנו מאמינים שהבטחה זו תקויים בקפדנות.
 באפשרה את הבנייה והשימוש במרכז בהתאם ליעודו, ישראל תאשר מחדש את מחויבותה לפלורליזם ולאופיה המיוחד של ירושלים. אנו מאמינים שבמקום להפריע ליחסי ישראל-ארה"ב, המרכז של אוניברסיטת בריגהאם-יאנג ישמש מקור להבנה ולשיתוף פעולה בין שתי המדינות. אותם תלמידים שלומדים שם יהיו בעלי יכולת מיוחדת ללמד את כולנו על החברה שלכם, תרבותכם וההיסטוריה העשירה והמרתקת שלכם.
 משום כך אנו מבקשים, עמיתינו הנכבדים, שתעשו כל הנחוץ לאפשר השלמתו של כל הפרוייקט כולו, ללא מכשולים ועיכובים מיותרים.

אנו חשים דאגה הולכת וגוברת נוכח דיווחים בארה"ב, בנוגע לחוגים מסויימים בישראל, המנהלים מסע תעמולה לשם עצירת הבניה והשימוש במרכז ללימודי המזרח הקרוב של אוניברסיטת בריגהאם-יאנג, ההולך ונבנה בירושלים.
 אנחנו מציינים לשבח את ישראל על רשימת הישגיה בשמירת ירושלים פתוחה ואנו מקווים שמוניטין זה לא יפגם בשום אופן, כתוצאה מהמצב.
 אחד המנועים העיקריים לתמיכתנו ארוכת-הימים בישראל הוא מחויבותה לדמוקרטיה ולפלורליזם. אירועים שהתרחשו לאחרונה באיזור והתגברות פעולות הטרור של מדינות אחדות, עומדים בניגוד בולט למסירותה של ישראל לרעיונות הדמוקרטיה ולכבוד חיי האדם.
 כמוכן, היבט חשוב בדמוקרטיה הישראלית הוא מחויבותה לחירויות היסוד, כולל חופש הדת.
 גורמים אלה, כרבים אחרים, יצרו את הבסיס ליחסים ההדדיים הבריאים והממושכים שמהם אנחנו נהנים.
 בעוד אנו ערים לרגישות שיהודים רבים ביחס לפעילות מסיבית, אנו מבינים שצניגה הרשמיים של אוניברסיטת בריגהאם-יאנג חתמו על התחייבות,

<u>Larry E. Craig</u> LARRY E. CRAIG, M.C.	<u>Bill Lowery</u> BILL LOWERY, M.C.	<u>Cecil Heffel</u> CECIL HEFFEL, M.C.	<u>Ronald V. Tallon</u> RONALD S. DELLUMS, M.C.	<u>Jim Wright</u> JIM WRIGHT, M.C.
<u>Tony Coelho</u> TONY COELHO, M.C.	<u>Tom Cole</u> E. THOMAS COLEMAN, M.C.	<u>Howard C. Nielson</u> HOWARD C. NIELSON, M.C.	<u>John J. Fallon</u> JOHN J. FALLON, M.C.	<u>Thomas S. Foley</u> THOMAS S. FOLEY, M.C.
<u>Michael A. Anders</u> MICHAEL A. ANDERS, M.C.	<u>Robert S. Walker</u> ROBERT S. WALKER, M.C.	<u>Pat Williams</u> PAT WILLIAMS, M.C.	<u>Charles B. Fangel</u> CHARLES B. FANGEL, M.C.	<u>Ed Zschau</u> ED ZSCHAU, M.C.
<u>Dave McCurdy</u> DAVE MCCURDY, M.C.	<u>Con E. Anetta</u> CON E. ANETTA, M.C.	<u>Vic Fazio</u> VIC FAZIO, M.C.	<u>Harley O. Stagger</u> HARLEY O. STAGGER, M.C.	<u>Wm. S. Brockfield</u> WM. S. BROCKFIELD, M.C.
<u>Stacy H. Myer</u> STACY H. MYER, M.C.	<u>Glenn Anderson</u> GLENN ANDERSON, M.C.	<u>Norman D. Shestey</u> NORMAN D. SHESTAY, M.C.	<u>Solomon P. Urstz</u> SOLOMON P. URSTZ, M.C.	<u>Tom Lantos</u> TOM LANTOS, M.C.
<u>Barbara Vucanovich</u> BARBARA VUCANOVICH, M.C.	<u>Daniel K. Akaka</u> DANIEL K. AKAKA, M.C.	<u>Norman Y. Mineta</u> NORMAN Y. MINETA, M.C.	<u>Tom Vachle</u> THOMAS A. DASCHLE, M.C.	<u>Red Chandler</u> RED CHANDLER, M.C.
<u>Jack Fields</u> JACK FIELDS, M.C.	<u>George W. Darden</u> GEORGE W. DARDEN, M.C.	<u>Jim Moody</u> JIM MOODY, M.C.	<u>John R. Miller</u> JOHN R. MILLER, M.C.	<u>Jim Leach</u> JIM LEACH, M.C.
<u>John Lingren</u> JOHN LINGREN, M.C.	<u>Jim Cooper</u> JIM COOPER, M.C.	<u>Matthew F. McHugh</u> MATTHEW F. MCHUGH, M.C.	<u>Peter J. Visclosky</u> PETER J. VISCLOSKY, M.C.	<u>Henry V. Hyde</u> HENRY V. HYDE, M.C.
<u>David Dreier</u> DAVID DREIER, M.C.	<u>Gerry Sikorski</u> GERY SIKORSKI, M.C.	<u>James V. Hansen</u> JAMES V. HANSEN, M.C.	<u>John M. Spatt, Jr.</u> JOHN M. SPATT, JR., M.C.	<u>Tom Lewis</u> TOM LEWIS, M.C.
<u>Marvin Leath</u> MARVIN LEATH, M.C.	<u>Al Swift</u> AL SWIFT, M.C.	<u>Richard H. Stallings</u> RICHARD H. STALLINGS, M.C.	<u>Lane Evans</u> LANE EVANS, M.C.	<u>Mel Levine</u> MEL LEVINE, M.C.
<u>Floyd Spence</u> FLOYD SPENCE, M.C.	<u>Jim Chapman</u> JIM CHAPMAN, M.C.	<u>James M. Jeffords</u> JAMES M. JEFFORDS, M.C.	<u>Frank McCloskey</u> FRANK MCCLOSKEY, M.C.	<u>Chris Smith</u> CHRISTOPHER H. SMITH, M.C.
<u>Thomas N. Kindness</u> THOMAS N. KINDNESS, M.C.	<u>Timothy J. Penny</u> TIMOTHY J. PENNY, M.C.	<u>Sherwood L. Boehlert</u> SHERWOOD L. BOEHLERT, M.C.	<u>Bill Richardson</u> BILL RICHARDSON, M.C.	<u>Les Aspin</u> LES ASPIN, M.C.
<u>Michael L. Strang</u> MICHAEL L. STRANG, M.C.	<u>Albert G. Bustanowicz</u> ALBERT G. BUSTANOWICZ, M.C.	<u>Bill Frenzel</u> BILL FRENZEL, M.C.	<u>Robert Lindsay Thomas</u> ROBERT LINDSAY THOMAS, M.C.	<u>Ron Packard</u> RON PACKARD, M.C.
<u>William W. Cobey, Jr.</u> WILLIAM W. COBEY, JR., M.C.	<u>Harold E. McPhee</u> HAROLD E. MCPHEE, M.C.	<u>James H. Quillen</u> JAMES H. QUILLEN, M.C.	<u>Rick Boucher</u> RICK BOUCHER, M.C.	<u>Gene Shufpe</u> GENE SHUFFLE, M.C.
<u>D. French Slaughter, Jr.</u> D. FRENCH SLAUGHTER, JR., M.C.	<u>Charles W. Stenholm</u> CHARLES W. STENHOLM, M.C.	<u>Beryl Anthony, Jr.</u> BERYL ANTHONY, JR., M.C.	<u>Ed Jones</u> ED JONES, M.C.	<u>Duncan Hunter</u> DUNCAN HUNTER, M.C.
<u>Jerry Lewis</u> JERRY LEWIS, M.C.	<u>Denny Smith</u> DENNY SMITH, M.C.	<u>James Weaver</u> JAMES WEAVER, M.C.	<u>E. de la Garza</u> E DE LA GARZA, M.C.	<u>Phil Moorhead</u> PHIL MOORHEAD, M.C.
<u>Marge Roucka</u> MARGE ROUCKA, M.C.	<u>William E. Danneneyer</u> WILLIAM E. DANNENEYER, M.C.	<u>Terry L. Bruce</u> TERRY L. BRUCE, M.C.	<u>James L. Oberstar</u> JAMES L. OBERSTAR, M.C.	<u>Don Rudd</u> DON RUDD, M.C.
<u>Robert A. Badham</u> ROBERT A. BADHAM, M.C.	<u>Frank R. Wolf</u> FRANK R. WOLF, M.C.	<u>Alan B. Mollohan</u> ALAN B. MOLLOHAN, M.C.	<u>James R. Oberstar</u> JAMES L. OBERSTAR, M.C.	<u>David S. Bonior</u> DAVID S. BONIOR, M.C.
<u>Tom Ridge</u> THOMAS J. RIDGE, M.C.	<u>Robert K. Dornan</u> ROBERT K. DORNAN, M.C.	<u>Richard J. Durbin</u> RICHARD J. DURBIN, M.C.	<u>Harry Reid</u> HARRY REID, M.C.	<u>Don Sundquist</u> DON SUNDQUIST, M.C.
<u>Dan Schaefer</u> DAN SCHAEFER, M.C.	<u>Carl C. Perkins</u> CARL C. PERKINS, M.C.	<u>Berkley Bedell</u> BERKLEY BEDELL, M.C.	<u>Dennis E. Eckert</u> DENNIS E. ECKERT, M.C.	<u>E. Clay Shaw, Jr.</u> E. CLAY SHAW, JR., M.C.
<u>Mark D. Siljander</u> MARK D. SILJANDER, M.C.	<u>Patrick L. Smith</u> PATRICK L. SMITH, M.C.	<u>Jeffrey Huckabee</u> JEFFREY HUCKABEE, M.C.	<u>Buddy Mackay</u> BUDDY MACKAY, M.C.	<u>Tom Carper</u> THOMAS R. CARPER, M.C.
<u>Bob Livingston</u> BOB LIVINGSTON, M.C.	<u>Paul S. Kanjorski</u> PAUL S. KANJORSKI, M.C.	<u>Hank Brown</u> HANK BROWN, M.C.	<u>Jeff Skelton</u> JEFF SKELTON, M.C.	<u>John McCain</u> J. ALEX MCCALLAN, M.C.
<u>Bob McEwen</u> BOB MCEWEN, M.C.	<u>Don Fuqua</u> DON FUQUA, M.C.	<u>William Carney</u> WILLIAM CARNEY, M.C.	<u>Bill Nelson</u> BILL NELSON, M.C.	<u>Bruce A. Morrison</u> BRUCE A. MORRISON, M.C.
<u>Joe Barton</u> JOE BARTON, M.C.	<u>James R. Jones</u> JAMES R. JONES, M.C.	<u>David R. Obey</u> DAVID R. OBEY, M.C.	<u>Timothy E. Wirth</u> TIMOTHY E. WIRTH, M.C.	<u>Michael Bilirakis</u> MICHAEL BILIRAKIS, M.C.
<u>Tom Delay</u> TOM DELAY, M.C.	<u>Nick Joe Rahall, II</u> NICK JOE RAHALL, II, M.C.	<u>Mary Kay Kaptur</u> MARY KAPTUR, M.C.	<u>James A. Traficant</u> JAMES A. TRAFICANT, M.C.	<u>Mike Love</u> MIKE LOVE, M.C.
<u>Virginia Smith</u> VIRGINIA SMITH, M.C.	<u>Bob Stump</u> BOB STUMP, M.C.	<u>Cheney Atkins</u> CHENEY ATKINS, M.C.	<u>Charles A. Hayes</u> CHARLES A. HAYES, M.C.	<u>Art Gordon</u> ART GORDON, M.C.
<u>Richard K. Arney</u> RICHARD K. ARNEY, M.C.	<u>Jim Lightfoot</u> JIM LIGHTFOOT, M.C.	<u>Pat Schroeder</u> PAT SCHROEDER, M.C.	<u>Jan Meyers</u> JAN MEYERS, M.C.	<u>Thomas J. Nanton</u> THOMAS J. NANTON, M.C.
<u>Joe Skelton</u> JOE SKELTON, M.C.	<u>Carl Pursell</u> CARL PURSELL, M.C.	<u>Kenne J. Gray</u> KENNE J. GRAY, M.C.		<u>Norm Dicks</u> NORMAN D. DICKS, M.C.
<u>John T. Myers</u> JOHN T. MYERS, M.C.				

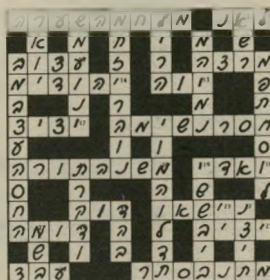

- (5) כשלועו כפר, הרב חוטא (4,4).
- (6) בעת ריב תירום, והפוך אותו לקשר-רעות לשלום (2,4).
- (7) נראה כענק כקודש הקודשים (4).
- (8) תופח מעצמו וגם לעצמו (5,2).
- (11) מצב כיש במרעה (2).
- (12) בעד רמו עכה לצאת מהאינטרנציונל (3,3,3).
- (16) זה שוד? אמרו הבנקים, רק נבחושו בו ותקבלו בחזרה (4,2,2).
- (19) הענו הידוע כבר שלף את נשקו (3,3).
- (21) הירוט פגע באויבי יוון העתיקים (5).
- (22) בךלווייתו של ריוניסוס מתפרפר (4).
- (23) אות וסימן שגם העתיד הופך לנחלת העבר (2).
- (24) ככה מחפשים את תהילת-העולם (3).
- (27) מחזיר החשמל בירידה (3).

- (14) לכתובה יאה שעת-החשכה (3,3).
- (15) כאן, בגן, תם הקונצרט אך שומעים עדיין את הטוקטה והפוגה (2,2,4).
- (17) שאלת זהותם שבה וחזרת (1,2).
- (18) יש או אין תקוה בגדה? (4).
- (20) לצהלת הסוסים יש תהורה (8).
- (22) בחגיגת הפיוס זמם את חיסולה (5).
- (24) תמו משוררות ביוון (3).
- (25) לגמרי לא יבש (4).
- (26) עקבי בישראל (4).
- (28) הטיל אתגר או שזאת רק כסיה? (4,3).
- (29) התורכי התפשט בארץ (3).

- מאוזן:**
- (1) אוחזים בנשק בשמחה (3).
 - (3) ילך להם קלף גם כשהוא יבוא (3,2,4).
 - (9) ידעת שהוא עומד להגיע? (4).
 - (10) כאשר הכפיר יעלה למרומים יהיה מי שיצהל (4).
 - (13) במה שמשלחות מישרד הביטחון עוסקות (3).

פתרון תשבצופן 2541

אביגיל ינאי

סאבי והדוגמנית

הדוגמנית ביאנקה שהגיעה לביקור קצר בישראל החמה מדנמרק הקרה, נקלטה ע"י הפרסומאי יעקב פרנקו וכבר קיבלה את עבודתה הראשונה.

צילום שלה מופיע בתחנות האוטובוס בחוצות ת"א בצילום פרסומת של חברת "בוש" - הגינסיים מתוצרת "סאבי". הדוגמנית המצפה לעבודות נוספות, היא חברתו של שחקן הכדורגל רמי עמרם מקבוצת בית"ר תל-אביב.

לא רק לדוגמניות ולמלכות-יופי מיועד אולפן לאה פלטשר

בליבו של הכרך הסואן תל-אביב, ברחוב אבן-גבירול 50, מצוייה פינת חמד מטופחת להפליא ושקטה שבה שוכן **האולפן של גב' לאה פלטשר**, לטיפוח החן, נימוסים ויחסי אנוש, דוגמנות מקצועיות ותרבות הגוף. למרות הדימוי של בית-הספר כאילו הוא נועד רק לדוגמניות ולמלכות יופי, הרי ש-80% מתלמידותיה הן חתך ישראלי רגיל, כמו: מורות, פקידות, נשות חברה וכל אשה ונערה השואפת לשיפור עצמי מכף רגל ועד ראש. אולם לא די בטיפוח החן החיצוני, כי על האשה ללמוד נימוסים, גינוני חברה ויחסי אנוש ומתוך כל אלה היא רוכשת בטחון עצמי המקנה לה הצלחה והערכה, בעבודה, בחברה ובמשפחה.

נוסף לכך מתקיימים במסגרת האולפן שיעורי התעמלות שמטרתם לעצב גמישות לגוף, חיזוק שרירים והרזיה במקומות הרצויים. תרגילים אלה מיועדים לבנות ולנשים בכל גיל.

גב' לאה פלטשר הינה המורה המוסמכת היחידה בארץ ללמד את מקצועות טיפוח החן ודוגמנות מקצועית.

איך לגב' פלטשר סניפים. לקביעת ראיון: טלפון 267682.

שולה

השתלת ציפורניים מלאכותיות בשיטה אמריקאית עם יהלומים ציורים וקישוטים וכן השתלת ריסים

ת"א, רח' המלך ג'ורג' 89
טל': 03-295318 - 03-284919

ישראלי בארה"ב/קנדה

קב' ישראלים בחו"ל מתארגנת במסגרת-פעילות והסברה:

ישראלים בצפון אמריקה למען שלום ישראל-פלסטין

כתוב אל: Pob 597 Lenox Hill st N.Y., N.Y. 10021

מודעות בטלפון

לכל העתונים בכרטיסי אשראי במחירי המערכת

שרות ת.ד. ללא תשלום - חניה חופשית במקום

פרסום אידיאל

אבן גבירול 110 ת"א, פתוח 7.30 - 20.00 רצוף

03-227117/8

חיים בניחני

מזל החודש:

תאומים

תחזית שנתית

אם מנסים לתאר את שנת 1986, צריך לחזור קצת אחורה ולהיעזר בחודש נובמבר 1985. אותו החודש שהביא עימו תקופה חדשה. יתכן שחלק מבני המזל יאמרו שאצלם לא קרה דבר, וקרוב לוודאי שיהיו אלה אותם שלא נולדו בתחילת מזל תאומים.

כמו תמיד כך גם הפעם. במקום שבו יש צרות כדאי לחפש את כוכב סטורן. אם מתייחסים אליו כאל בן-אנוש. אי-אפשר להאשים אותו בסדיום. אותן העובדות בשטח מראות שהשפעתו קשה. כוכב זה נכנס בנובמבר 85 למזל קשת. מי שמתמצא קצת בגלגל המזלות יודע. שקשת קוטיבי לתאומים ונמצא באותו הציר. מקרינתו המכבידה של שבתאי אי-אפשר להתעלם. אפילו בני מזל תאומים, שהם אמני ההדחקה ואין כמותם היכולים להתעלם מהצרות ולמחוק אותן כאילו לא היו - אפילו הם מרגישים בתקופה זו כמו אנשים השוחים נגד הזרם. עבורם זה קשה. שכן ידוע שכוכב מרקורי, שליט מזל תאומים, הוא הכוכב המבטא קלילות, תנועה, מהירות ויכולת להימצא במקומות רבים בעת ובעונה אחת. תקופה כזו מאלצת את בני

אוראנוס מועל בשטת הזבנג וגמרונו. לא שומעים אותו. לא יודעים שהמכה תגיע - ולפתע היא נוחתת. כך שמרידות או שינויים שהתרחשו בהשפעה זו קרו באופן פיתאומי. לא כך הדבר לגבי כוכב סטורן. הוא מודיע מראש על בואו. אותו שומעים ולבואו מצפים. מי שיודע איך להתכונן, יוצא נשכר. אך רוב האנשים אינם מסוגלים לבצע את השינוי המתבקש. עד שכבר אי-אפשר - ואז המכה קשה ומכאיבה. אם ללמד סיגוריה על אותו כוכב נוקשה ותובעני, אפשר עוד לטעון, ובצדק, שלא

קשה לפתוח בקריירה חדשה, אבל כדאי להתאמץ, ואת הגידושין הצפויים אי-אפשר למנוע

תמיד אפשר למנוע את המכה - לעיתים זה לא בדינו. כוכב סטורן מדבר על מידת-הדין. אך לא כך כוכב יופיטר (צדק). הפועל מתוך רחמים. יופיטר מסמל את השאיפה אל העתיד, כשסטורן מתייחס אל העבר. מידת-הדין מחייבת שהאדם יישפט על עברו. סטורן ממסגר את החיים. ויופיטר לעומתו נותן את התוכן למיסגרת ואת היכולת להתעלות מעל למיסגרת המגבילה.

וכאן מגיעים לתחום החשוב: קריירה. אם כן, איך תהיה שנת 1986 ותחילת 87 לבני מזל תאומים?

הקריירה. אולם לא זאת הבעיה של בני מזל תאומים בשנה זו. ועל כך עוד נרחיב את הדיבור בהמשך. התחום שבו כוכב זה פעיל הוא הבית השביעי (בית הנישואין, השותפויות וההתייחסות לזולת). מנובמבר 1981 נמצא כוכב אוראנוס במזל קשת. היינו בבית השביעי של מזל תאומים. רבים מבני המזל הרגישו זאת היטב על בשרם. בית כלי-כך רגיש כמו בית-הנישואין - אין ספק שבמקום שבו הוא עבר הוא גרם למהפכה על-פירוב: ניתוק, פרידה או גירושין. לאוראנוס אופי שונה מאשר לסטורן.

תאומים להתרכז. ולהתייחס ביתר רצינות לחיים. ולעשות לעצמם חשבון-נפש בכל הקשור לעבר, להווה ולעתיד. כוכב סטורן מסמל את המוסר ואת מידת-הדין. תחת השפעתו אנו עוברים חוויות קשות, ולעיתים גורליות. סטורן מצביע על הדברים שמגיע לנו לקבל. לטוב ולרע - הצד החיובי והשלילי שבדין. גם כשהוא מיטיב עמנו. זה כרוך בקבלת עול ואחריות גדולה. לעיתים סטורן מביא על האדם מכות גורל קשות. מחלות, אבידות בנפש, אכזבות, עוני, פרידות מכאיבות או איבוד השם הטוב וההפוכות בתחום

השבוע שוב תהיה מתיחות במקום שבו אתם עובדים. אתם מתעקשים לבצע שיי נויים, ואילו התנאים אינם מאפשרים זאת. יתכן שיתעייפו מכם ויבטיחו לכם לסייע ב"דרך החדשה. אולם ה"סיכוי שאכן אנשים יקיימו את הבטחותיהם הוא קלוש. בנסי" עות השבוע דרושה ז" הירות רבה. בגלל תקלות במכונית או קשיים בלתי-צפויים בדרך. בענייני כספים מצבכם משתפר ויתכנו השיגים מרשימים.

בחודש הקרוב תמצאו את עצמכם עובדים עוד יותר מכרגיל. הפעם אתם ממלאים תפקיד קיד של משהו אחר. אל תתמרמו על כך. יתכן שברגע הראשון זה נ"א מהמעמם. אולם זה פתח להתקדמות. און ברירה אלא לעבוד ק"שה מאוד. אבל תוך זמן קצר תוכלו לקצור את היבול. ה"30 וה"31 ק"שים ומדכאים. יתכן שלא תרגישו טוב. מה"1 ביוני יהיה יותר קל מיסית. נפשית תהיו די מבולבלים. בגלל אדם שאליו אתם קשורים.

לבעיות הכספיות אפשר יהיה למצוא מית"רון, בעיקר ב"29 או ב"30 בחודש. לא כלי-כך כדאי לחתום על חוזים או מיסמכים חשובים השבוע. דחו זאת לש"בוע הבא. נסיעה לחו"ל עולה על המרק. אל תה"ססו, זה יכול לקדם אתכם ואף לגרום לשי"נוי דראסטי בחיכום. היכרות חדשה צפויה ב"1 או ב"2 ביוני, יתכן שזה יביא לרעיונות מ"קוריים בקשר להשתלמות במיקצוע חדש. במקום העבודה תצטוו קשרים מיוחדים.

השבוע תרגישו הקלה במצב-הרוח. לפתע הכל ייראה קל יותר. עכשיו כדאי להתפנות לעיסוקים שאתם אוה"בים. פעילות ספורטי"בית מאוד טובה לתקו"אחרים מעניינים אתכם עכשיו. התחום הרו"מאנטי מעסיק אתכם במיוחד. פרשה חדשה אבל עומדת להתחיל. אבל כרגע יש איזה עיכוב, התנאים לא מאפשרים ליהנות מהקשר כפי שהייתם רוצים. מבחינה כספית כדאי שתהיו יותר זהירים.

ה"29 וה"30 בחודש יהיו די טובים, בעיקר משום שאנשים מתחשבים במה שיש לכם לומר. בעניינים כספיים תצטרכו להיות מאוד זהירים. יוצר מצב מוזר שבו אתם עלולים לאבד את הזהירות ולעשות צעד שמאוחר יותר יג"רום להפסדים. הברי"אות שוב מציקה, כדאי לטפל בזה. זה לא יעבור מעצמו. ה"31 במאי וה"1 ביוני אינם נוחים בכל הקשור לתיקשורת. טלפון עלול להתקלקל. או אולי מיכתב חשוב לא יגיע במועד.

ב"29 וב"30 בחודש עליכם להתרכז בכל מה שקשור לנסיעות או השתלמות בתחום לימודי"דים חדש. ה"31 וה"1 ביוני מאוד קשים. מיש"הו בבית לא מרגיש טוב וזה מקשה עליכם לבצע את התוכניות. מתעור"רות מחשבות על מעבר לדירה אחרת או לפחות על סידור מחדש של ה"דירה שבה אתם מתגור"רים. במקום העבודה תהיו קצת מותסכלים. שימרו על סודיות. בחיי-הרגש - התפתחויות מיוחדות במינן. שיגיעו בצורה לא צפויה.

היחסים עם הסביבה כלי-כך רגישים בימים אלה. שכמעט מדי יום אתם מסתכסכים עם אנשים על נושאים ש"כלל לא התכוונתם ל"התייחס אליהם. במ"קום שבו אתם עובדים אתם מוותרים על עני"ינים עקרוניים. ובכל זאת מישוה מנסה לח"תור תחתיכם ולהזיק לשם הטוב שרכשתם. לקשתים אין טעם ליי"ץ שידברו בגלוי. כי גילוי-הלב הוא לעיתים החיסרון הגדול שלהם. ה"29 במאי עד ה"2 ביוני קשים.

נדוי
21 בדצמבר - 19 בינואר

האזניים
22 באוקטובר - 22 באוקטובר

סרנן
21 ביוני - 20 ביולי

טלה
21 במרס - 20 באפריל

דני
20 בינואר - 18 בפברואר

נקור
22 באוקטובר - 22 בדצמבר

אריה
21 ביולי - 21 באוגוסט

שור
21 באפריל - 20 במאי

דגים
19 בפברואר - 20 במרס

קשת
23 בנובמבר - 20 בדצמבר

בתולה
22 באוגוסט - 22 בספטמבר

תאומים
21 במאי - 20 ביוני

מנגד

מרכוס תובע שולמן ישרלם

תחת הכותרת "מרכוס תובע ממכבי פתח תקווה 22 אלף דולר", קראתי בעיתונות כי שוער ממכבי פתח תקווה משה מרכוס פנה באמצעות פרקליט לאגודת מכבי הנכרת ברדישה לשלם לו חוב בסך 22 אלף דולר. בדיקה נאמר עוד כי בין השוער לאגודה נחתם בתחילת העונה הסכם לפיו הוא ייהנה מתשלום עשר משכורות בשוער 1100 דולר כל אחת. בנוסף, הוכסחו לו מענקים עבור 50 נקודות לייגה לפי כספי של 600 שקל לכל נקודה. לטענת השוער, שולמה לו רק משכורת לשלושה חודשים, וכן 6600 שקל ל-11 נקודות ליגה. עכשיו הוא תובע את ההפרש עבור משכורות לשמונה חודשים ועבור 33 נקודות ליגה, שטענתו לא שולם לו.

אני מניח ששולמן ישרלם, כדברים שהשמעתי לפני כשישה חודשים בטקס חלוקת פרסי היצירה לסופרים מטעם ראשיה משלה — הייתי אחד משלושת שופטי הפרס לשנה החדשה — התרעתי על מצבו ההומרי המחריף של הסופר הישראלי, מצב שיש לו השלכות בתחומים שאינם תחומי החומר.

הסופרים ידועיהם הסבלנות שלנו יש גבול. אבל, לרוע המזל, גם כוח השפעתם מוגבל מאוד. וכי יפתחו בשביתת? מהיגם שאותם סופרים מעטים שקנו לעצמם הלככים במיסדרונות הכוח מסתפקים כמה שקנו לעצמם ואינם אצים לעשות דבר לרווחת כלל עמיתיהם.

להרמת הבעיה — הרי תלוש שכר סופרים והמחאה שקיבלתי לאימכר. זמן רב היסתי אם לפרסם את הדברים. השיקול המפורסם של "אל תגידו כגת" תקף גם היום. האין בפיסוסם העלי-בות כרי העניק לה גושפנקה רישמית ובכך להנציח אותה? כסופו של דבר החלטתי לפרסם. ארבה, היו הדברים גלויים.

ובכן, בעד שיחת רדיו על סיפור של תומאס מאן בית בודנברוק, שיחה שבה ריכתי במשך 22 דקות, מהן שודרו כ-13 (חרגתי מגבולות הזמן שהוקצב לי), קיבלתי את הסכום — לא איש מידידי לא אבה להאמין עד שהראיתי לו את המחאה כפי שאני מראה אותה לכם כעת — ובכן, את הסכום האגרי של 2.80 שקלים, וכדי שלא תחול טעות אני חוזר עלינו: שני שקלים ושמונים אגורות.

בקפה פראק שבו אני נוהג לשבת אני יכול לקנות בזה ספל קפה חצוי סהרון. לחילופים: אני יכול לקנות בזה גליזון של העולם הזה ועוד לקבל עודף.

אז מה אני בעצם מתלונן? מי שיוקא מתחשק לו לדבר על בית בודנברוק ברדיו — שישלם ולכנן — את דמי פיריון המחאה. אני עצמי כמובן לא פדתי ולא שלימתי. מה אני, טיפיש?

אבל גם לא שוער קבוצת כרוזגל, כנראה. נתן זך ■

ספרים

שמות לשווא

איתמר לוי

זליג מיינץ וגעגעויעו אל המוות ספריית הפועלים

איתמר לוי, מחבר צעיר שבספירו נקלנו בחוברות פרוזה, פירסם לאחרונה, "רומאן" בשם זליג מיינץ וגעגעויעו אל המוות, שהוא, למעשה, מעין פארסה אליגורית או אליגוריה פארסית על ההיסטוריה היהודית.

גיבוריו של סיפור זה, שמציאות היסטורית, פאנאסטיקה וגרוטסקה משמשת בו בעירוביות, הנהג בנייהן של שתי מישפחות: מישפחת מיינץ ומקונסטנצה. רומניה, מזה, ומישפחת "העזתיים" מעזה, ארץ-ישראל, מזה. הסיפור הוא מעין "סאגה" מוגהכת של שתי המישפחות העתיקות הללו (מישפחת מיינץ מושכת את קו ייחוסה עד לתקופת יציאת מצרים). והוא מישפחת מפה של ניאשה-ניצה מיינץ-העזתי, בתו של הרמאן מיינץ, אשתו של נתן העזתי ואמו של רו העזתי, הנצר האחרון לשתי השושלות. היא, אגב, גם נכדתה של רדיויל הגרמניה, בתה של נצרת ריינץ-רומנית ובתו המאומצת של כריטי צנום בעל פיאות לחיים צהובות. כתב טיימס הלונדוני, בקצה, היא הכל בכל מכל, נקודת המיפגש של כל הגורות הגיאולוגיים והלאומיים של הסיפור. המיינצים מייצגים כאן, כנראה, את היהדות

לתוך פארסה היסטורית-מיטאפיסית" זו הטיל איתמר לוי מכל הבא ליד: נער, המפתח אבריימין נשיים ובנימישפחתו (המיינצים) וצוחים אותו; פרופסור גרמני שגילה מיתולוגיה בלתי-קיימת ונאלץ, מתחת הפגיעה בשמו הטוב המרעי, לנטוש את מולדתו ואת מוסדותיה האקדמיים; אשה צעירה המטילה עצמה אל תוך הים השחור בעת מסע בספינה לארץ-ישראל ושמא היא מוטלת אל תוכו כסיועו של בעלה (הוא זליג מיינץ); אשת מידבר פראית ואיומה, שגדולי הגיבורים חוששים מפני ההתייחדות עימה כמערתה; מוזימה ערמומית לגזול מאת יהודי גרמניה הנרדפים את אצרות האמנות היהודית שלהם (בטענת מירמה, שכתמורה יקבלו היתרי כניסה לארץ-ישראל המנדטורית) וכו' וכו'. אבל מכל אלה אין אני יכולים ללמוד שום דבר שיש בו טעם או חידוש אמיתי או אפילו הברקה של ממש. סמליו הגרוטסקיים של איתמר לוי אינם מתפקדים. הם מטילים על גבי הנניר מתוך רמיון סבילי ובולתי-מומושע וללא אהגה לליכודם ככפי אידאה ברורה ולעצובנם הצורני. הסינאטי העקיב, משום כך אין זליג מיינץ בכל זריותו והפתעותיו, מאיר את ההיסטוריה היהודית באור חדש כלשהו. אנו קולטים ממנו במעומעם אמימות שגיריות וחכמות כגון זו, שהעם היהודי העתיק היה מורכב מ"גלותי". דתי ומיסוד, "ארצי-צרי, ושני היסודות הצטיינו בתכונה של אלמותו כעתיקי, או כגון, שהציונות הפגישה בעם מחדש את שני היסודות הללו. אפילו בתיאור התגוננותו של העם למעמד של סוחרים רמאים אין חידוש, וכן לא בהנחה שעם הקמתה של מדינת-ישראל (ניאשה-ניצה) כתב את הסיפור בשנות החמישים הראשונות) הופקעה ההיסטוריה היהודית ממעגל הקסמים של הגלותיות והאלמותיות: זליג מיינץ מצליח בשלב זה לרסק את עצמו סופית אל ארמת הגליל (אחר שהוא הופך את גופו למטוס וצולל צלילת קאמיקאזו) וגם נתן העזתי נפטר סופית. כל שנתר עתה הוא "ר"ד" סתום ואנונימי.

זליג מיינץ הוא בעת-ובעונה: דאחה גרוטסקה מורה וגבב של רעיונות כנאליים, בסופר-שלי דבר טובעו ככוונת המחבר בערפל של עמימות. לא ברור אם הוא מתכוון לבקר את ההיסטוריה היהודית או את האופי היהודי הלאומי או את עליבותה של מדינת-ישראל, שהיא המשכה וסיומה של ההיסטוריה היהודית גם יחד. אבל כסיפור פוגעים לא רק חוסר המיקוד הקונצפטואלי והבהירות האידיאית, אלא גם חוסר ידע וחוש היסטוריים. אליגוריה היסטורית, תהיה פנאסטיקה או גרוטסקית ככל שתהיה, מחייבת אחיזה מוצקה בעובדות ההיסטוריות ובנסיונות המקשרות אותן (וכגון אחיזה בפרטי ההיסטוריה הבריטית של סוף המאה ה-19 וראשית המאה ה-20, המתגלה לעיני הקורא שפיענה את הסמלים האליגוריים כסיפור מסעו של גוליבר לארץ ליליפוט), וחוסר אחיזה כזו מתגלה בלגי מיינץ בכל פינה, בפרטים הקטנים ובהכללות

הרחבות כאחד.

למשל: זליג מיינץ מגיע לארץ-ישראל בהשפעת הקונגרס הציוני הראשון, אך הוא יוצא לדרך, "בשנת 1890" (עמ' 101), שבע שנים לפני הקונגרס. הוא נשלח לסקר קונגרס זה מטעם עיתונה הרישמי של המפלגה הקומוניסטית הרומנית, הנתונה למרותה של "רוסיה, הממנת את הפעילות הקומוניסטית בארצות הבלקן" (עמ' 19); זאת, למרות שבשלהי המאה ה-19 עדיין לא קיימת שום מפלגה קומוניסטית, לא ברוסיה ולא בארצות הבלקן (קיימות, כמובן, המפלגות הסוציאלי-דמוקרטיות והסוציאלי-רובולוציונריות, וכן מפלגות סוציאליסטיות אחרות); המיסלגות הסוציאליסטיות פועלות בתקופה זו במיוחד איוופה כתנועות מחתרניות ואינן שולחות כתבים רישמיים לסיקור קונגרסים ויועורים, ורוסיה, כלומר הקיסרות הרומנובית, עוסקת בתקופה זו לא במימון הקומוניזם בארצות הבלקן אלא בדכוינו האכזרי של המחחרות הסוציאליסטיות בתוך תחומיה ובשילוחם של פעיליהן אל הגרדום או אל מחנות-ההסגר שנסכיבו. אבל אצל איתמר לוי ההיסטוריה מעורבת כולה. "העיר העברית" תל-אביב קיימת כבר ב-1899. ב"משיאת ענק" וכו'.

לרצף הטעויות וההטעות "הקטנות", השוללות מן הסיפור כל תחושה של זמן ומקום, מצטרפות גם אטימות ביחס לתהליכים היסטוריים וכן אטימות אפילו ביחס לסמלים ההיסטוריים שהמחבר משתמש בהם. כך איתמר לוי אינו רואה צורך ליישב את בני מישפחת (כלומר, מיינץ) בעמק הריין, אותו חבל ארץ, שהיה מקום גיבושה של היהדות האשכנזית וממנו יצאה למסעותיה ההיסטוריים השונים. הוא אף אינו שואל את עצמו מניין נטלה המישפחה את שמה, אם אומנם, כתיאור, היא עברה היישר מרומי ככיוון "מיוחה, מיוחה, מעבר למישורים הרחוקים, עד לשפת הים השחור" (עמ' 12). מהיכן לה, ליהודת "האקית" מקורית זו, שם גרמני? באתה מידה מתכחש לוי לתוכן ההיסטורי של השם נתן העזתי. נתן היה "נביאו" של שבתאי צבי, התיאורטיקן הקבלי של המהפכה המשיחית שלו. אך ניאשה-ניצה טוענת כי הדיעה על הקשר בין בני המישפחה למשיח השקר "אינה נכונה ומכוננת אך לפגוע בשמם הטוב" (עמ' 153). אם כך מדוע נזקק לוי לשם זה בכלל?

זליג מיינץ וגעגעויעו אל המוות הוא סיפור מוטושטש וסתמי, הנושא לשואו את שמות ההיסטוריה היהודית, גיבוריה וסמליה. הוא נוגע כעניינים גדולים, שהטיפול בהם כאמצעים אליגוריים וגרוטסקיים איננו פסול מעיקרו כלל וכלל (ארבא). כיריים אמונות עשוי רווקא טיפול כזה לאפשר הארה חדשה, אך הגניעות הן קחות, רופפות, מגושמות, וההוויות ההיסטוריות הכבדות והנכבדות נשארות אטומות בפניהן. דן מירון ■

אזכרה בקפה

בבית-הקפה שבו נהג בשנים האחרונות לשבת כל בוקר ולצייר, התכנסו ידידיו של הצייר שמשון הולצמן, במלאת שלושים למותו, להעלות קווים לזמרתו ולאוכל את המעדנים שהכינה המארחת. בעלת קפה פראק, הגברת באום, בין הבאים, רבים מוותיקי הציור הישראלי: אהרון גלעדי, ציונה גר, נחמה שטנצל, רוברט רובקה בזר, חיה שורף, לאה ניקל, אליה גת, רחל שביט, אלאחנן הלפרין, צפורה ברנר, גניה ברגר, שי קינפניס ואחרים. בין ידידי הצייר שנשאו דברים: יעקב אורלנד, שמעון פינקל, אליעזר רוזנפלד, נתן זך, דוד גלעדי, גיאק ארדיטי, שלמה שבא. בתצלום: אהרון גלעדי מדבר. המיפגש הבלתי-רגיל בקפה הפתוח אל המולת דיונגון בשעות הרועשות ביותר של היום — חמש עד שבע בערב — החל בהקרנת העתק של סרט הטלוויזיה הלימודית על האמן. "חבל שהוא לא יכול היה לבוא. הוא היה נהנה", סיכם הבן, גדעון.

זיכרונות מאפריקה

זיכרונות מאפריקה — רבה המכר שהפך לרביסט עטור שיבעה פרסי אוסקאר — מוסיף להיות בחדשות במהדורת מבט לחדשות דווח על ההתנגדות שהסרט מעורר בקניה, שבנופיה הקסומים צולם. יש להניח כי את סיפורה של האפריקנית בליקסן, המכונה איסק דינסן, לא קראו מרבית המוחים, שטענותיהם נשמעות מוכרות: אין די כבוד למורשה שלנו, לא מראים את הצדדים היפנים שלנו, יש כאן יחס פטרונות של הלבנים כלפי השחורים. עתל ברויזרס היתה בקונסהאן בעת שדנמק חגגה את יובל המאה להולדתה של קארן בליקסן-דינסן. היא קראה את הספר באנגלית והוקסמה ממנו. מירה הלפרין מתארת את הצמי לנו בעולם שבו נתוודע אל ספרינו באמצעות מסך הקולנוע.

לבנה בין השחורים

זכרונות מאפריקה
איסק דינסן
מאנגלית: ליאורה הרצוג
זמורה, ביתן, 261 עמודים

בכורך יום שישי רטוב בקופנהאגן, בחורש יוני אשתקד, רדף אותי ריוקן חיוור זה בעל הגבות הכבדות והעיניים השחורות היקרות אשר הופיע על גבי כרזת פירסומת בכל רחבי העיר. מלאו או מאה שנה להולדתה של קארן בליקסן בעיר-השרה רינגסטדלונד ודנמארק חגגה את יובל המאה של איסק דינסן, ששיעט שבו נתפרסמה קארן בליקסן. אף כי פירסומה הפעם לפעם ככתיבת רניים (תחת פסכרונים נוסף), היתה זו הופעתה של סיפורה שיבעה סיפורים גותיים, שנכתבו במקורו אנגלית, אשר ציינה את תחילת הקריירה הספרותית שלה. אחר-כך, כי הופיעו הזיכרונות האוטוביוגרפיים והסיפורים המכונים יחד תחת מתוך אפריקה (השם תורגם לעברית כזיכרונות מאפריקה). כעיקבותיהם יצאו לאור עוד כמה ספרים — באנגלית וברנית בעת ובעונה אחת.

מתמיד היתה בי איזו רתיעה מפני ספרים על יבשת אפריקה, בעיקר מכיוון שברותי הגמורה בנושא זה יצרה חומה של התנגדות שמעולם לא ניסית לגבור עליה. והנה אני מוצאת את עצמי שקועה כל-כולי בפואמה-כפרוזה מוקדשת לאפריקה, לחוותה של קארן בליקסן, לידידיה ולאנשים הסובבים אותה.

נשיתם הספר היא זו של משרור, בעצם משוררת — כל מיספט נכנס מעצמו וכמו שלא כמתכוון למתכונת מיקצבית. כשחפף מעל לראשך קול הרחש הגובר והולך במהירות, היתה בהרי הנגונג...
בהרי הנגונג. ברסס הראשון שבשמו רת-הצידי. היה מקום שאני עצמי בתקו פה שהאמתי כי אחיה ואמות באפריקה, הצבתי עליו לפני דינסן כמקום קבורתי בהגיע היום. בערב. כשישבנו והבטנו בהרים מכיוון ביתי, אמר דינסן, שאם כך ברצוני להיקבר שם גם הוא. מאז, כש היינו נוסעים בהרי הנגונג היה דינסן אומר לעיתים: בואי ניסע עד לקברים שלנו. נעם אחת, כשהינינו בהרים לצדי התאו, ניגשנו אחרי-הצהריים אל המיד רון להתבונן במקום מקורב. מראה הנוף היה מרהיב מעין כמותו; באור השקיעה ראינו את הר קניה ואת הקתילימנ'ארי. דינסן שרב בדשא ואכל תפוז. אמר לי כי היה רוצה להישאר שם. מקום הקבורה שלי היה מעט גבוה יותר. משני המקומות גם יחד יוכלנו לראות את בתי שבעד, הרחק מיוצרות. עמדנו לחזור לשם למחרת, לנצח. כך חשבתי אז, בניגוד לדיעה הרווחת, כי הכל סופם למות.

זכרונות מאפריקה

לעיתים, במאות העמודים של מילחמה ושלוש, יוכלו לקנות להם, מתוך חוויה שבהנאה מושלמת וקיצרת מועד (שלוש שעות?), את עולמם של נטאשה-אורדריי-הפכוון דקת-הגיורה והחיננית, הנסיך-אנדריי-מלפרר כחול העיניים, ופייר-באוואובי-הנרייפורה הרציני, ממש כמו בחיים? הקרתה הסרט זיכרונות מאפריקה במקומותינו בימים אלה מאפשרת לנו הצצה לעולם עתירי מעורר קניאה זה. לכאורה עושה הסרט שירות לספרים ולסיפורות. עד שלא הוקרן אצלנו הסרט העוסק בחייה של הסופרת איסק דינסן, המבוסס על ספר שכתבה ואף נקרא בשמו של אותו ספר, זכתה דינסן לשימת ליבם של קוראים מעטים בלבד; זאת עם העתקת סיפורה שיבעה סיפורים גותיים לעברית. והנה, כאמצעות האחד מבין ספריה ששלעצמו, באין בו עלילות גבורה, אהבה, מתח או גיבורים שהם ועלילותיהם גדולים-מ'החיים — לא היה לו סיכוי להפוך לאירוע סיפורי אצלנו — זכתה הסופרת המנוחה שתהיה מוכרת למאות אלפים של מבקרי בתי-הקולנוע — אולמות מלאים, כרטיסים בבקשה להכין מראש; כסיוע נתוניה הפסיכומיים המשוכחים ומה שמכונה כישרון המישחק ששיבחו אינו נפקד בשיחות הסלון שלנו — של מריל סטרין.

הצופים מזומנים להתוודע לנסיכות השעוררית של חייה, למאהבה דניס פינץ' האטון, הוא רוברט רפרוד, ולבעלה הראוי לכל גיגיו הבארון ברור בליקסן, הוא קלאוס מריה ברנאואר, שללא כל התחשבות מדביק אותה

זיכרונות מאפריקה: מריל סטרין עם ידידים

בסיפילים וזנח אותה למען נשים אחרות. אבל בעיקר יתוודע הצופה לתפאורה מרהיבה: תלבושות-ברוזה-התקופה, כובעיה, שימשות ומיטריות, צעפים, מכוניות אותנטיות, רהיטים הרבה, חפצים, כפי שהם מכונים בסרט, ההופכים לסמל המרכזי שדרכו מנסים מעצבי הסרט להעביר לנו מסר רבי-משמעות שאנו אמורים להאמין שהוא פילוסופיית-החיים של הסופרת עצמה.

כשבראשית הסרט מתנחלת מי שהיתה זה עתה לבארנית בליקסן בביתה החדש עם כל כבודת רהיטיה וכלייהבית שהביאה מדנמרק — לאיזור מיוחד וזוכים כליי-החסינה היקרים וצורת לימוז' — היא מכריזה ללא בוששה שהיא קשורה אליהם בקשר של אהבה; ואילו בסופו אחרי כל המסות הקשות שנתנסתה בהן, והיא אשה שידעה אהבה, כגידה, מחלה ואסון, ביתה ריק מחפציה האהובים שנמכרו כולם והיא מארחת את מאהבה שארגזו מיטען משמש להם שולחן, היא אומרת: אולי כך צריך היה להיות הבית תמיד. ואילו מאהבה דניס, שבחילת הסרט מלגלג על התקשרותה לחפצים ודוגל בשיחרור מוחלט מרחיבויות וקשרים, משיב: ואולי לא! החפצים הם הגיבורים האמיתיים של הסרט, עד כדי כך שגם הנפים עוצרי-הנשימה ובעלי-החיים של אפריקה הופכים ללא יותר מסוג מסויים של אצורים המשרתים את העלילה הבנאלית של הסרט. אריות של חסינה, נופים של חסינה ואנשים — נובות של חסינה.

מה לא ימצא הצופה ברסט? אפריקה אינה ברסט, האפריקאים אינם בו: קאי מאנטה, וואמי, צ'ץ קינאג'ואי, עיסא וכל האחרים הנזכרים בספר בשמותיהם, האיילה לולו,

אפריקה זו שהיא נחלת העבר. אינה יכולה שלא לתהות מה היתה חושבת ומרגישה אילו היתה כיום.
קארן בליקסן נפטרה בשנת 1962 בבית האצילים שבו נולדה. את קניה עזבה בשנת 1932. עתל ברויזר

על סיפורות וכלי חרסיה

האם הגיע הזמן להספיד את הספרים? האם המעבר מדפי נייר לדיסקים שתכולתם תוקרן על המירקע היא חלק ממהפכת-תרבות שבה תופסים מיסחקי טלוויזיה, וקודיזאד, טלוויזיה-כבלים והמשחק האישי את מקומה של הסיפורות? נבואתם של סיפרי המרע הכרוני המתארים את האותיות-הקריאה-הספר כחטאם של יוצאי-הרפואה. ההרפתקנים הבלתי-נלאים של הרוח בתרבות עולם המח, הולכת ומתגשמת. כך עולה מתוך רבישה שמבאי כתבי-העת האמריקאי הארפרס' תחת הכותרת, האם ישרו הספרים? אנחנו, שגדלנו על ברכי הספרים, שהתבדדנו אתם בחדרי-החיים או בחדר-המישפחה היחיד והצפוף, אוטמים עצמנו מפני קולות המשאומות של החיים סביבנו, או ברהו איתם לפינת-הצר — האם נקנא בילדי העתיד שבמקום לרכוש על רפם של סיפרי גיאוגרפיה, אנציקלופדיה וסיפרי מדע-הטבע, ויכולו לחוות בלחצות כפתור כהרר-הבריאה בכל נקודה ביקום שיבחרו בה, כשהוא מוצג לפנינו, כמו ח"י כטייטיבע מופלאים. במקום להשקיע שעות קריאה רבות, ומייגעות

הכלב פאניה בעל חושי-ההומור, השוורים בעלי המחשבות, החסידות ועדרייה-תאו. אפילו קארן בליקסן או איסק דינסן אינן ברסט. הבארנית בליקסן של הסרט זיכרונות מאפריקה היא אשת חברה חרת לשון, נחושת רצון, אשת-אהבים סובלת ונגדת, נלחמת על כבודה כאשה וכאוהבת, גיבורת סרטים למהדרין. אין זו האשה המתארת את פגישתה כאדם בוגר עם עולמם של הילדים באפריקה כמיפגש של אוהבי-עירות מטיבעו, שנכנס בגיל עשרים לראשונה בחייו ליער, או כזה של אדם שניחן ברגישות מוסיקאית השומע מוסיקה בפעם הראשונה אחרי שנגיע לגרות. אחרי שפגשתי את הילדים כיוונתי את שיגרת-חייל לקצב התיזמורת הגרולה הו", היא כותבת. היא איננה אפטרופוס

האופנות משתנות...

האופנות משתנות. ואמנות ההאזנה לסיפור נשתנה באירופה. הילדים ב' אפריקה, שאינם יודעי קרוא, עדיין בו-חס יפה בה; מיספט המתיהה כגון, איש אחד יצא לטייל בערבה ופגש באיש אחר. וכבר עיני הכל נשאות אליך, ודמיננס תועה בנתיב הנעלם של האיש בערבה. לבנים, לנמות זאת, אפילו כש הם חשים שמה יעשו אם יטו אוזן, אינם מסוגלים להקשיב לסיפור. בשאינם חס' רי-מנוחה או נזכרים בדברים שיש לבצי עם בלי דיחוי, נופלת עליהם תרדמה. אותם אנשים יבקשו ממך דבר מה לק' רוא, ואז אפשר שישבו ערב שלם שקו' עיס בכל חומר קריאה שתיתן להם. אפילו נאום. מורגלים הם לספוג רשמים באמצעות העין.

זכרונות מאפריקה

לארסייה, לאנשי משק ביתה, למישפחותיהם ולשכטיהם. היא מתכוננת, לומדת בתהליך רבי מיכשולים ומלא אהבה את נפשתיים ואורחות מחשבתיים הזרים והקוסמים לה, ושותפה להם. ג'אוה", אומרת דינסן, פירושה אמונה באידיאה של אלוהים בעת שברא אותנו. אדם גא הוא מי שמכיר באידיאה ושואף להגשימה. הוא אינו חותר לא לאושר ולא לנוחות, שאולי אין להם ולא כלום עם מה שראה אלוהים כשיצר אותו. הצלחתו (של האדם) היא כיצעה המוצלח של האידיאה האלוהית והוא (האדם) מאוהב בגיורת גורלו... אנשים נטולי גאוה אינם מורעים לכך שעמרה איוו אידיאה לפני אלוהים בעת שברא אותם... הצלחה כעיניהם הוא מה שהאחרים נוטנים לו גושפנקה, אושרם, ואפילו עצם יישותם, נמדרים לפי שעה-החליפין הנהוג. הם רועים, ובצדק, לפני גורלם".

נשוב לענייננו. לפני שאנו מתקנאים בדרות הבאים העתידיים לקבל תחליפי סיפורת ארוים בקלטות וידיאו, אולי ננווד להם, הנדונים ללקט את האידיאה שלהם על אודות האדם ותכליתו מתוך עולם מופיטי של כלי-החסינה ונוכח-החסינה, ואפילו היא חרסיה לימוז'. אין ספק שעושי סרטים כזיכרונות מאפריקה ממירים את הסיפורת המוסרת לנו את האש הבורעת שהיא נישמת הסיפור, ואת האידיאה האלוהית או זו ההומאנית של דינסן, בהצלחה לפי שעה-החליפין הנהוג.

מירה הלפרין

זוטות

באירוע בלתי-שיגרתי קרא התובע המחוזי עורך-הדין סברין שרטט בבית-המיספט המחוזי בתל-אביב שיר כחלק מחומר הראיות במישפט פלילי. מאיר פריין, בן 28, עומד לדין באשמת הריגת אשתו ב-22 דקירות סכין בספטמבר של השנה שעברה. לי כבר לא תהיי/ימך חלפו/אוהבת שקר היית/ותחתי על הכל/ראשית דרכך/הינה גם קיצר' — כתב פריין בעוד אשתו בחיים. התובע ביקש להוכיח באמצעות השיר — שהאותיות הראשונות של שורותיו מצטרפות לשם ליאורה — כי הנאשם איים על אשתו במות עוד קודם שהרגה. פסק-דינו של המשרר עוד לא ניתן.

עמוס עוז מסר את כתבי-היד של רומאן חדש להוצאת הקבע שלו. עם עובד. ההוצאה נתבקשה בינתיים לא לשחרר לפירסום שום פרטים על הספר. אגב, גם זו דרך טובה לפירסום.

הגדי של רוד גרוסמן יחייך גם בתיאטרון. תיאטרון החאן בירושלים החל בחזרות על ההצגה חיוך הגדי שעל פי הרומאן. ההצגה הראשונה נקבעה ל-21 ביוני.

(המשך מעמוד 29)

סטורן, וכשהשפעה זו חולפת, הוא נקלע לעמדות חריף עם כוכב אחר, הלא הוא אוראנוס, ששמו הוזכר כבר קודם. מה שברור הוא, שלמרות מיקומו הטוב של כוכב יופיטר, לבני תאומים לא יהיה קל להגשים את השאיפות שלהם בתחום הקריירה. לא שזה בלתי אפשרי.

אין ספק שלמרות הקשיים הם יוכלו להתקדם ולהגיע להישגים חשובים. אבל כל זאת לאחר קשיים, תקלות עיכובים ותיסכול. יתכן שיצטרפו להמתין לחודש אוקטובר, ויתכן שלפני דצמבר 1986 לא יזכו ליהנות מיציבות, שקט וביטחון. אבל לפחות כדאי לדעת שמה שלא הושג ב-1986 יושג ב-1987. כך שאין מה להתייאש - כדאי להמשיך לפעול במלוא המרץ ולשים דגש דווקא על תחום העבודה והקריירה, שכן תקופה זו מדברת על אפשרויות חדשות - ומה שיותר חשוב, כדאי לננות לטטחים חדשים.

כספים

לאותם שנולדו בתחילת המזל קורים דברים מזוירים. הכסף שמגיע נעלם. נזול מבין האצבעות ולא ברור לאן. זה לא שאין כסף, אבל נוצר מצב שבכל פעם קורה משהו המאלץ אותם להשתמש בכל מה שיש, וכשהדאגות כבר אינן נותנות מנוח, לפתע מתקבל סכום כסף מקרובי מישפחה, מהגרלות או ממקורות אחרים, ואז הסיפור חוזר על עצמו.

לאחרים המצב יותר קל. השנה יש להם הזדמנויות להרוויח כסף, וכל מי שלוקח מעט סיכון ומגלה יוזמה ימצא את עצמו נשכר. מלבד התקופה שבין יוני לאוגוסט - בחודשים אלה צפויות בעיות, ובאותו זמן פשוט אסור להסתכן - אפשר להמשיך במה שהתחיל קודם לכן, אפשר לפעול בכיוונים חדשים, אך לא לסמוך על המזל. מספטמבר המצב שוב נוח יותר.

בית ומישפחה

השנה אינה מתאימה להחלפת מקום המגורים. מי שאינו מוכרח לשנות את מגוריו, עדיף שישאר במקומו. לאותם שיתעקשו לקנות דירה או לבנות בית ייגרמו די הרבה אכזבות, קשיים ועיכובים. בני מישפחה, או יותר נכון הורים קשישים, גורמים דאגות. זמן רב יוקדש השנה לטיפול בהם ובבעיותיהם.

ומה שבינו לבניה

נושא זה הוא הרגיש ביותר השנה, וזאת כפי שכבר הוזכר בגלל נוכחותם של סטורן ואוראנוס בבית השביעי. את ההפתעות יחוו בעיקר אותם שנולדו בין ה-9 ל-17 ביוני, אבל גם האחרים לא יוכלו שלא להיות מושפעים. כוכב אוראנוס עלול לגרום לניטוקים, פרידות מכאיבות ובמיקרה הטוב התחלה של קשר חדש, מרגש ומסעיר, שיסתיים באותה פיתאומיות כפי שהתחיל. קשר מסוג זה יהיה קשור במזוירות, שיגיונות והתעלמות מהמוסכמות של החברה. גירושין יכולים להיות בהשפעתם של שני הכוכבים שהוזכרו, כשאוראנוס מביא את הדבר במפתיע.

אותם שיושעו מכוכב סטורן הם בעיקר ילידי ה-24 במאי עד ה-10 ביוני, וגם שאר בני תאומים. דרכו של סטורן שונה משל אוראנוס, אם הוא גורם לניטוק זה רק לאחר תקופה ארוכה. בעמים בת שאר רבות, שבהן שני הצדדים יודעים שככה זה לא יכול להימשך ואם אין אחד לא מוכן לוותר ולבוא לקראת רעהו - הסיום הבלתי נמנע יגיע. עד כאן דובר רק על פרידות, אולם השפעתו של סטורן לא תמיד שלילית.

3 גוויות על המצפון

הקירות נעצר נתן. הוא הכחיש הכל, אבל אקדחו של הנרצח נמצא ברשותו. המיטרה השתילה בחדרהמעצר סוכן מיטרתי סמוי בשם צ'יקו, אשר רוכב את נתן. נתן ביקש מצ'יקו, שעמד להשתחרר, כי ילך לחברו חי, ויבקש ממנו שלא לדבר ולא לספר דבר למיטרה. כך עלתה המיטרה גם על השותףלאחר-מעשה. אז נשכר נתן וסיפר הכל.

התובע, שימחה תקוע, הגיש נגד נתן כתביאישום על הרצח. אולם

פרקליט שינפלד להודות בהריגה

סניגורו הצעיר של נתן, עורך-הדין אבשלום שינפלד, ברך את התיק וטען כי לא היה כאן מעשה-רצח. הוא הסביר לבית-המשפט כי נתן מוכן להודות באשמת-הריגה. לטענתו של הסניגור, לא היה כאן

אותו, והוא גם ידע כי הפרשה עלולה לגרום לשלילת חופשתו לזמן ארוך, ולשובו לכלא.

תחת לחורר לביתו, נסע נתן למקום עבודתו, בית-החולים שיבא בתל-השומר. הוא הסתובב שם חסר-מנוחה ועצבני, עד שפגש את ידידו, השומר אהרון רוג'רס. השניים התיידדו מהיכרותם במקום-העבודה. שניהם עבדו בתל-השומר והיו להם הרבה הזדמנויות להיפגש. בשיחות שניהלו בלילות הארוכים סיפר נתן על עברו בבית-הסוהר, ועל כך שמעו כי קרוביו של נהגיהמונית המת מחפשים אותו כדי לנקום בו. רוג'רס הציע להשיג לו אקדח, ונתן שילם 300 דולר על החשבוך.

מפעם לפעם שאל נתן את רוג'רס על האקדח, אולם העניין התמהמה. כאשר חזר נתן לבית-החולים אחרי תאונת-הדרכים, היו עצביו מתוחים, והוא ררש את האקדח שהובטח לו, ואשר את מחירו כבר שילם. רוג'רס הרגיע אותו, והשניים יצאו לטיול ארוך מסביב לבית-החולים. הם ערכו יחד את הקפות-השמירה שהיו מוטלות על רוג'רס, שוחחו ועישנו סיגריות. אחר כך פנו לחדר-הדורים, שכבו על מיד רונים, שחו קפה ונרדמו.

הם קמו בבוקר ויצאו לערוך עוד סיבוב-שמירה אחד ביער. כאשר הזכיר נתן שוב את האקדח, התרגו רוג'רס, שלף את האקדח שנשא ברשינו לצורך השמירה בבית-החולים, נופף אותו ואמר לנתן: "נמאס לי ממך, נורניקי! תרד ממני כבר! ובכלל, מה תעשה לי אם לא אביא לך אקדח?"

המריבה בין השניים פרצה כאשר היו בתוך מינהרת-איורור חשוכה, שבה לא היה באותו רגע איש. נתן נבהל מהאקדח, ברח, התחבא בכוח אפל וחיכה. כאשר עבר השומר לידו, תפס נתן מקל שהיה מונח על הארץ, והנחית שלוש מכות בשומר.

שתי המכות הראשונות פגעו בראשו של הקורבן והוא התחיל להתמוטט. המכה השלישית פגעה בגרונו ככוח עז, והיא היתה המכה הקטלנית.

סוכן

בחדר-המעצר

כאשר התכופץ נתן לכרוך את חגברו, התברר לו כי לפניו הגוויה השלישית שאת מותה גרם. הוא משך

השופטים לא קיבלו את גירסתו זו של הנאשם. הם אימנם לא שוכנעו מהראיות שהביאה התביעה שהיה זה רצח ככוונה תחילה, והרשיעו את נתן בהריגה בלבד. אולם באופן יוצא-דופן לא הסתפקה התביעה במיקרה זה כפי-האישום החמור של רצח, וצירפה אליו גם אישום של שוד. "ייתכן שרצו להעמיד את המערער מראש על טענת הקטיגוריה, שבין אם נגרם מותו של המנוח במעשה-הרצח ולבין אם לאו, על כל פנים היה כאן מעשה-שוד, אשר המערער נדרש לתת את הדין עליו", כתב בית-המשפט העליון בפסקה-דין שבעירעור.

בית-המשפט המחוזי בכאר-שבוע גזר על נתן עונש של 15 שנות-מאסר בגין שתי העבירות שבהן הורשע. רעת המיעוט היתה להטיל עליו עונש של 10 שנים בלבד.

נתן עירער לבית-המשפט העליון רק על הרשעתו בשוד. אבל אחרי דיון כנסיבות המיקרה ובטענות המיש-פטיות שהעלה סניגורו, נדחה העירעור וההרשעה והעונש נותרו בעינם.

מריבה

בתוך המינהרה

נתן הוא גבר גדול חזק, והשניים נכבלי לא שברו אותו. כאשר השתחרר מן הכלא ב-1980, חיפש

בגיל 22 טעם שמואל נתן לראשונה את טעמו של משפט רצח. אז הוא נאשם ברצח ושוד של נהגיהמונית חיים כ'עזרא. בית המשפט כבאר-שבוע זיכה אותו מאשמת-רצח, אך הרשיע אותו בהריגה יגור, וגזר עליו עונש של 15 שנות מאסר.

כאשר השתחרר מהכלא ב-1980, כאסיר ברשיון, אחרי שריצה 10 שנים מעונשו, החליט נתן להיטיב את דרכו ולהתחיל את חייו מחדש. הוא השתדל למצוא מקום-עבודה ולקיים חיים של אורח מן השורה.

חמש שנים הצליח נתן במשימתו. הוא חי והתפרנס מעבודתו ולא הסתכר עם המישטרה. ואז, לפתע, תוך שלושה ימים, גרם למותם של שני אנשים. כיום הוא יושב שוב על ספסל-הנאשמים, כאשרמת רצח השומר אהרון רוג'רס בבית-החולים שיבא בתל-השומר.

נסיעה אל הפרדס

כאשר הרג את נהגיהמונית, התגורר נתן במושב בדרום הארץ, והיה מאורס לאשה. הוא גנב אקדח, הראה אותו לארוסתו ואמה, והתפאר לפניהן.

את המזימה הזמין בתל-אביב וביקש מהנהג להסיעו לאשקלון, סמוך לאש-

קלון שלף הנאשם אקדח מחולצתו, וציווה על הנהג לנסוע לתוך אחד הפרדסים בסביבה. "כשהיינו בתוך הפרדס אמרתי לו לעצור. הוא עצר. אמרתי לו: תוציא את כל מה שיש לך בכיסים. הוא הוציא כל מה שהיה לי בכיסים. מסר לי את זה..."

לאחר מכן נורתה ירייה מן האקדח ופגעה בערפו של הנהג. היריה נורתה ממרחק של 20 סנטימטר, והביאה למותו המיידי של הקורבן.

כאשר נעצר נתן, סיפר כי היריה נפלטת מהאקדח כתאונה, וכי הוא לא התכוון כלל להרוג את הנהג. אולם

בגיל 37 עומד שמואל נתן (מימין) לדין פעם נוספת בחייו על גרימת מותו של אדם

את הגופה לכך האפל, והחביאה שם. הוא לקח את אקדחו של הקורבן והסתלק מהמקום. נתן לא חזר לביתו ולא פנה למיטרה. הוא הלך לחברו חי ארכלי, שגם אותו הכיר מעבודתו. הוא סיפר לו על תאונת-הדרכים ועל מצבו הנפשי הקשה. כאשר ראה החבר כי נתן מחזיק באקדח, חשש שהוא עומד להתאבד וניסה לעורר את רוחו. הם יצאו לטייל יחד, ולאט-לאט החל נתן מספר לו על רוג'רס. הוא סיפר כי הגופה עורנה במקום שבו השאיר אותה, וביקש מחברו שיעזור לו להסתירה. באמצעות צגלת בית-חולים העבירו השניים את גופת-השומר למיזבלה של בית החולים, וטמנו אותה מתחת לערימת פסולת. אחרי יומיים גילה טרקטוריסט, שעבד בשטח, את הגופה, ואחרי

שלווה ימים בילתה שושנה עם ארנסט יפת כשהיה זקוק לה — ומאז היא מנסה לחזור לחיים שיף — עכשיו היא גרה בוילה המשותפת לחיים ולה, ומנסה להחזיר גם אותו לשם

ארנסט יפת הבנקאי הכליכול, הודח עליידי ועדת בייסקי. אחרי מילחמת-מאסף נואשת.

אבל בזה לא נגמרו הצרות שלו. בעיקבות המפלה כמערכה הבנקאית נחל גם מפלה בחייו הרומאנטיים. שושנה ויגרי-שיף, מי שהיתה במשך 12 שנה אהובתו הנאמנה של המלונאי חיים שיף, ושעזבה את שיף לטובת יפת כשזה היה בשיאו, עשתה "חושבים". היא רוצה לחזור לחיים שיף.

דברים

אחרים בגן

ל משולש הבלתי-ימצחי של שיף-שושנה-יפת יש היסטוריה ארוכה, וכבר נכתב עליו לא מעט. שושנה לא יכלה להתחתן עם חיים שיף, מפני שזה לא הצליח להתגרש מאשתו. איילת, שהיא לא רק אם בנו אלא גם, למגינת ליבו, שותפה לחלק מרכושו. אבל שושנה חיה איתו כאר שר ובעושר — הרבה אושר, וגם הרבה עושר — במשך 12 שנים טר בות. היא גם ניסתה להביא לו ילד, אחרי שכבר עברה את גיל ה-40, ושלוש פעמים נכשלו נסיונותיה. לשושנה היה גם ירד, ירד מיישפת-הרעיקי בלבד, מעטים ידעו כי ארנסט יפת, הבנקאי המהולל, מיודר איתה. היא אמרה עליו לא פעם שאינו סתם בנקאי, הודע לצרף טוררי מספרים, הוא גם יודע לצטט קטעים משקספיר ומהשירה הגרמנית. כל הזמן חשבו — מי שחשבו — כי יפת הוא רק ירד שקיבל על עצמו, ברוח-בלב, לטפל בעסקים שלה, אחרי

ויזוה, ויזלה!

מדוע? טוענת שושנה: "ראגתי לה אבל מרחוק, בדרכים שלי. שאלתי אותו אם לחזור, והוא אמר שלא." חיים שיף לא הודקק לה כשהיה בצרה. אבל ארנסט יפת הוא, כנראה, אדם מסוג אחר. כשהוא נקלע לצרה הגדולה של חייו, הוא דווקא קרא לה. שושנה חזרה מלונדון, והיתה לצידו במשך שלושה ימים — אותם הימים שבהם היה עליו להחליט אם להתפטר מרצונו מניהול בנק לאומי. או לא. באותם ימים נמצאו השניים בחדר מס' 310 במלון דן-קיסריה. משם הגיע יפת לישיבת מועצת-המנהלים של הבנק, שבה הגיש את התפטרותו. אחרי מעמד זה לא חזר ארנסט יפת למלון ולשושנה. הוא נסע ישר לארצות-הברית, לכמה ימים, כדי לסדר עסקים.

שושנה עברה לוויולה המשותפת לה ולחיים, ועשתה שוב "חושבים". אומנם, יפת אוהב אותה ורוצה להתחתן איתה, אך המצב השתנה ככל זאת.

"אני ערבי!"

את הוויולה הזאת בתל-בינימין ליד רמת-גן רכשו חיים ושושנה במי שותף לפני כמה שנים. הם בנו שם את וילת-החלומות שלהם. היא עדיין לא נגמרה. בריכת-

שהתאלמנה בגיל צעיר, יפת כיהן כאופטרופוס רישמי של בנה ובתה. היתה מי שדאגה לכך שלא יהיה מחסור בשמועות אחרות על יחסי שושנה-יפת. היתה זאת, כמובן, איילת, אשתו החוקית (עדיין) של חיים שיף. היא האשימה את שושנה בעל-פה, בכתב, ואף בבית-המישפט, שהיא מנהיגת לת רומאן עם ארנסט יפת.

אולם מי האמין ללשון רעה כזאת? הכל ידעו כי היחסים בין שושנה ויפת הם יפים ותרבותיים. היא ליוותה אותו — או הוא אותה — לקונצרטים. אחרי שהתגרש מאשתו, אלה, לפני שלוש שנים, היתה שושנה ויגרי-שיף האשה היחידה שיפת נראה איתה בפומבי, ומכיוון שזה היה פומבי, איש לא רצה להאמין שיש דברים אחרים בגן.

לדאוג, אבל מרחוק

לפני שובעיה חודשים יצאה שור שנה ללונדון, ורכשה שם דירה של שישה חדרים בשכונת סוויסי קוטג'. מי ביקר אותה שם? איש לא ידע. אבל בלילה-הסדר היא ערכה סדר ל-14 איש, ולצידה ישב ארנסט יפת. בינתיים נכנס חיים שיף לצרות עמוקות. הוא לחם על חייו העיסקיים. שושנה לא היתה לצידו. היא השאירה אותו להילחם לבדו.

גן הוויולה (מאחור: הבריכה הבלתי-גמורה) שישה חדרים בלונדון

גרם-המדרגות עם ציור משה רבנו, ששוויי רבבות דולארים
הכלב כושכוש יותר חכם מכל הגברים ביחד!

שיף ושושנה
ירקות מהגינה הפרטית

כמה נאגלות, כי ברוך-השם יש לה בגדים הרבה, שהיו צריכות להגיע לוילה. אבל שיף לא הסכים לדרת אליה.

בהיעדרה של שושנה מהארץ, טיפל חיים כווילה במסירות. במיוחד דאג לי גינת-הירקות, המצורפת אליה. שושנה הכירה חולשה זו, ועל כן שלחה את אחת החברות לחיים, כשהמכוננית עמור סה בירקות מהגינה כשבילו. זה נגע לליבו של חיים, והוא התחיל להתרכך.

רק
שיהיה שקט!

ה מהפך בא, אולי, לרגל זיכרון
ה טראגי. לפני 38 שנים נהרג בהגנה

השחיה הגדולה נחפרה, אך עוד לא רוצפה. חרריהמיטות הענקי לא הושר לם. שושנה קנתה בשוק-הפישפשים רהיטים במחיר 30 אלף דולר, ושיפצה אותם. זה היה צריך להיות הקן המיש-פחתי של הוג.

שושנה נמצאה שם לברה. ולא מפני שחפצה בכך.

להיפך. אחרי שחשבה מחדש על יחסיה עם ארנסט יפת, שקלה כנראה את שתי האהבות שלה ומצאה כי אהבתה לחיים שיף גוברת.

היא צילצלה לחיים כרי להיפגש עימו, אך חיים סירב להיפגש. הסיפור עם ארנסט יפת שפורסם ברבים, חרה לו מאוד. הוא חש נפגע בגבריותו. "אני ערבי" אמר, וסירב לסלוח.

"כל מה שאני רוצה זה בעל, שיצחק איתי, שיילך איתי..."

על קיבוץ ירמרכי אהיו של חיים שיף. הרבר פגע בשיף קשה, כי הנער היה בן 14 וחצי בלבד, וחיים הוא שחתם — במקום ההורים — על ההסכמה

הוא לא אמר מילה נגד ארנסט יפת. להיפך, הוא הגדיר אותו כ"ג'נטלמן מושלם". הוא גם יצא להגנתו נגד ועדת-בייסקי. אבל לשושנה לא רצה

יפת ושושנה בנמלה-תעופה, בשובם ארצה
בעל בשביל קונצרטים

להתגייסותו המוקדמת. לכן האשים את עצמו.

ביום-הזיכרון, אחרי האוכרה לא היה שיף מוכן לראות איש. הוא הסתגר בסוויטה שלו במלון, והיררה על חייו. לאחרונה עשה זאת פעמים רבות. הוא איבד כ-10 קילו ממשקלו, והרבה משימחת-החיים שלו. היו לו ימים של דיכאון, ואז הסתגר בסוויטה ופשוט לא יצא.

בימים אלה יש ריונים על קונסוליי-רציה של חובותיו של שיף, המגיעים ל-35 מיליון דולר, שאותם הוא חיב בעיקר לבנק לאומי — הבנקיל-שעבר של יפת. נראה כי המשבר הדיכאון בעסקיו עבר, וכי לפחות חלק

לסלוח. הוא גם אסר עליה לבוא למלון דיפלומט בתל-אביב, שבו הוא מתגורר, וששם שוכן מטה-הפעולות שלו. הוא לא רצה שהעובדים יראו שם את שושנה, שהשיפילה אותם.

לשושנה יש מכוננית מדגם אולד-סמוביל. יש לה גם כלב, פורל קטן, ששמו כושכוש, מתנת השגריר המצרי, סעד מורתדה, כשעוב. כשהיא כועסת על גבר, היא נוהגת לומר שיש לכוש כוש יותר שכל מאשר לכל הגברים גם יחד.

היא נכנסה למכוננית, בחברת כוש כוש, נסעה לדיפלומט ושלחה חברות למעלה, כדי להביא את המיוודות שלה, שבהן נמצאים בגדיה. כך נסעה

ניכר מן החובות יידחו, כך שנמנע ה' אסון ששיף פחד מפניו.

ביום השישי האחרון התרצה חיים שיף, סוף סוף, והגיע לוילה. שושנה והוא ישבו שלוש שעות ושוחחו.

עוד קודם לכן אמר שיף כי הוא יחתום בלי בעיות על ניירות שיעבירו את הווילה כולה לרשות שושנה. אחרי הפגישה הוא אמר: "אין מה להגיד. זוהי אשה חכמה ופיקחית".

אחת הבעיות התלויות ועומדות: מי נכנס לאן, ומי לא. זה התחיל בזה שחיים שיף השיג צו מישפטי האוסר על אשתו, איילה, להיכנס לבתי-המלון שלו. במלון דיפלומט בירושלים שולט בנם של חיים ואיילה, דובי. וזה אסר על שושנה להיכנס למלון הזה. עכשיו דורשת שושנה כי ייאסר על דובי להיכנס לדיפלומט בתל-אביב.

אבל יש בעיה חמורה יותר. אמרה שושנה השבוע: "הבעיה של שיף זה לא ארנסט, אלא העניינים שלו. לפני חמש שנים הוא הבטיח שקט. יש לי די רכוש משלי. התחננתי לפניו למכור חלק מהרכוש שלו, ושנחיה בשקט. כל מה שאני רוצה זה בעל, שיצחק איתי, שיילך איתי לקונצרטים ולתיאטרון. הייתי רוצה לעשות את זה עם חיים. שנמור ביחד מה שהתחלנו לבנות".

תחזית? חיים יחזור לשושנה, וה' ווילה תהיה למוקד חברתי. לא אתפלא אם בין האורחים יהיה ארנסט יפת.

אמא

אמא של יפעת היא סימה. עגלגלה, המנהלת בית מאוד מסודר עם ארוחות קבועות ודשנות. והי טוענת בחיך: "ליפעת יש נטיה קלה להשמנה. לכן היא שומרת משקל!"

מנית איפורה את אמה והשתדלה ככל יכולתה שהאמא שלה תיראה הכי טוב. צללית ורודה הוחלפה בצללית אפורה, שפתון סגול הורד לטובת שפתון אדום לוהט, תלתלים הורמו והורדו, חצאיות קוצרו ונתפסו בעזרת סיכות ביטחון, וטפחות של הרגעה חולקו ביד רחבה. ואז התחילה התצוגה, והדוגמניות הצעירות עלו לבימה והשאירו את שש האמהות לבדילבר.

הבנות בעלות הנסיון, 'עשו את המלאכה בקלות, אבל החיוכים שעל פניהן כמעט הסגירו שעוד מעט תהיה כאן הפתעה גדולה. ואומנם ההפתעה אכן באה.

אילנה מרגלית עצרה לרגע את התצוגה, ובקול דרמטי סיפרה לקהל שעכשיו יעלו הדוגמניות פעם נוספת, כשלצר כל אחת מהן תצעדי אמה. מחיאות הכפיים הרעידו את האולם, ולקולן עלו הבנות, כשעל כל יד צעירה מונחת יד אמא חוששת, מת רגשת וגאה.

הקהל השתולל.

ציפורניים
* **ב-10 צבעים**

ר **אשונות עלו** למסלול ספיר קאופמן ואמה, יהודית. יהודית היא מדריכת-תיירים נאה, מטופחת ויוצאת-דופן. ציפורניה הארוכות היו משוחות בעשרה צבעים שונים. על כל אוזן מאוזניה היו תקועים כמה עגילים, ומעל כל אלה משך את תשומת-הלב צבע שיערה, הלוהט כאש.

אחריהן עלו יפעת שכטר ואמה, סימה, שהיתה העגולה ביותר בין האמהות. סימה עובדת בבית-מירקחת, ובשעות-הפנאי היא דואגת שיפעת לא תאכל הרבה, כי אצלן השמנמנות היא תכונה מישפחתית.

כך עבר שבוע שלם של מתח: תבואנה, לא תבואנה? מוצאי השבת, כשעתיים לפני מועד העליה על המסלול באו שש דוגמניות ושש אמהות, השביעית, קלרה, לא באה, למרות העובדה שאמה עשתה דיאטת-רצח והורידה שיבועה קיי לוגרמים ממישקלה לקראת הערב המיוחר.

לדעתה של קלרה, היתה האם צריכה להוריד עשרה קילו לפחות, כדי שתוכל להופיע בכבוד ליד בתה הרוזה. כשעתיים שלפני תחילת התצוגה אפשר היה לחתוך בסכין את אוזרת ההתרגשות מאחורי-הקלעים. כל דוגי

הגירושין הקשים השפיעו על היחסים המורכבים בין האם והבת הדוגמנית. אומרת האם: "דנה עוזרת לי ממש. ומגשימה למעשה את כל מאוויי וחלומותיי!"

שלה, והיא לא מסירה את גומיית הקוקו הירוקה שלה, היא מאמינה שזה מביא לה מזל! אבל, ללא ספק, היא קלת-מישקל. עובדה שיהודית מאשרת.

אמא של ספיר היא יהודית, העובדת כמדריכת-תיירים ו" שהיתה מוכנה לגלות: "ספיר ישנה כל לילה עם הדובי

א גודת ירדני בית-הספר לאמנות הציור החליטה, כמו כולם, שהיא זקוקה לכסף. פעיליה שכרו את בית אסיה בתל-אביב ואירגנו שם הגרלות, מכירת פומבית, הופעות ושאר שואביי כסף מהקהל. אבל גולת-הכותרת של הערב היתה תצוגת-אופנה, שבה הציגו כמה מהחברות המובילות בענף-האופנה בארץ.

מארגנות תצוגת-האופנה ידעו שקהל הנשים שיבוא, כבר ראה תצוגות-אופנה מאוד מוצלחות, והן חיפשו גימיק שיהפוך את התצוגה מעוד תצוגה למשהו שיכתבו עליו.

קיצורים
* **בסיכות**

ר **בך נולד** רעיון בראשיתן של אילנה מרגלית וציפי עצמון. הן קבעו את שבע הדוגמניות שישתתפו בתצוגה, ואחרי-כך קראו להן כדי לשתף אותן ברעיון המקורי.

הרעיון היה, שכל דוגמנית תביא את האמא הפרטית שלה ושזאת תדגמן בגד אחד — ואז הקהל יווכח שוב שהתפוחים אינם נופלים רחוק מהעץ. הדוגמניות הצעירות התלהבו מייד, אבל הבעיה היתה כיצד לשכנע את האמהות לעלות על המסלול בפני קהל רב.

אמא של דנה היא רודיקה, שעברה לאחורונה תהליך גירושין קשים עם אביה של דנה לאחר 24 שנות נישואין.

יְקָרָה לִי!

של רווחה. עברנו גם את זה. כל בת חילקה לאמא מנה גדולה של מחמאות, וכל אם חיבקה את בתה, ונדמה היה שכל אחת מהן אומרת לעצמה: "זה היה טוב, אבל לא נחזור על זה שוב!"
אולי הוכיח המופע המשותף לאמהות שבמיקצוע הרגומנות, מלבד

ביניהן הם יוצאיי־דופן. יותר מאוחר הסתבר שרודיקה התגרשה מאביה של הנה, ומאז האם ובתה תומכות האחת בשנייה.
אחרונות צעדו שני הבלר ואמה, מתי, העובדת במישרד יחסי־ציבור. גם הוריה של שני מתייחסים למיקצועה של הבת כאל מיקצוע חולף. הוא נועד

ללמוד מיקצוע של ממש. אחר הכל, כבר למדה רינת שמונה שנים ריקוד וארבע שנים פסנתר.
פזית כהן הובילה את אמה המתרגשת, יונה. יונה שומרת המסורת אינה רגילה לתצוגות ולהופעות, למרות העובדה שבתה משתפת בהן זה זמן רב. יונה היא מזכירה וגם

שש מהדוגמניות המפורסמות ביותר בארץ עלו למסלול יחד עם אמהותיהן, שדיגמנו לראשונה בגדים. לכל אחת מהן יש סיפור על הבת

זוהר והילה, יש גם עבודה קשה, הת־רגשות, מתח וזיעה, שלא לדבר כבר על הדיאטות ועל ההימנעות מהמא־כלים הטעימים בעולם.

לממן את המשך לימודיה במישחק. כשירדו מהמסלול ליוו את הרוג־מניות־הבנות והרוגמניות־האמהות מחיאות־הכפיים עוד זמן רב, אבל בתוך חררי־הלבשה היה רחש אחר. רחש

כשלינית, המתמחה במאכלים תימניים, להנאת בני מישפחתה.
רנה וקסלר גבוהת־הקומה הובילה כגאוה את אמא רודיקה. מהמבטים בין השתיים אפשר היה להבין שהיחסים

עובדה
לנשים יפות ★
ריצאה מהאולם אפשר היה לשמוע את הקהל מרבר. צופה אחת אמר לשניה: "היא נורא דומה לאמא," אבל אחרת הוסיפה מיידי: "אני מכירה את האבא. והיא דווקא דומה מאוד לאבא."
נדרמה שהנשים הבוגרות שישבו בי־אולם קיבלו, מלבד ההנאה שבתצוגה, גם אישור מחדש לעובדה, שלפעמים שוכחים אותה, כי נשים יפות יכולות לזכות במחיאות־כפיים גם אם יש להן יותר מ־20 שנה ויותר מ־20 קילו.

אמא של רינת היא מואיזה, העובדת בבנק. רינת היא בתה היחידה, וחשובה לה כבבת־עינה. מואיזה: "הדוגמנות זה דבר זמני, אני רוצה שרינת תמשיך ללמוד!"

אמא של פזית היא יונה, המגדלת עוד שני ילדים והעובדת כמזכירה, והמספרת על פזית: "היא מאמינה גדולה בהורסקופ, ואוהבת לאכול, ביחוד המאכלים התי־מניים שאני מכינה." ומוסיפה: "הבית שלנו הוא בית מסורתי, אנו חוגגים את החגים ומדליקים נרות שולמית יריב

אמא של שני היא מתי, העובדת עם האב במישרד ליחסי־ציבור, והרואה במיקצוע של שני עיסוק זמני העורך לממן את ההוצאות שלה. "אבל היא תמשיך, כנראה, ללמוד."

ישר למים הקרים

הסיפור הזה הוא מהסניף הבראזילי של ישראל. בתו הצעירה והבלונדית של קונסול ישראל בריודרהז'ניירו, אלי תבורי (שימו לב לידור), מתחנת ב' 31 באוגוסט עם המנהל הכללי של בנק אמריקה בבראזיל. עד לחתונה גר הוג הצעיר בדירה מאוד מיוזרת, הנמצאת בתוך בית מאוד מיוחד בחוף איפני מה הירוק. מה זה דירה מאוד מיוחדת? דירה עם עשרות חדרים, שבתוכה יש בריכת-שחייה בגודל טיבטי, ובן-אדם שקם מהמיטה בחזרה-השינה

אלי תבורי
ברוכה בדירה

שלו. עוד לפני שהוא משפשי שיניים, הוא פותח את הדלת ומזנק למים החמים של הבריכה שבדירה. איך הוג זה יחזור ארצה יום אחד לחיים הפשוטים שלנו כאן, קשה לדעת.

הם יצאו מהצרות

לכל מי שעדיין זוכרים את היפהפיה של שנות ה-50'60, בתיה בנדיקט, ושכומן האחרון היו מאוד מודאגים מהשמועות שהגיעו מניו-יורק בקשר אליה, הנה ההודעה האחרונה: אומנם, נכון שהיו צרות גדולות במישפת בנדיקט-בניצבי. בעלה של בתיה, סוחר-הבשר אלי בניצבי הסתבך באיזה עניינים שאני לא מבינה בהם, כי הם שייכים לבשר. אמרו לי שהוא פשוט לא קנה את הבשר הנכון לנקניקים שלו, וממש באותו הזמן בתיה לא זרקה את הקוביות הנכונות על השולחן במקומות-ההימור שבהם היא מבקרת לעיתים תכופות. עכשיו נודע לי שאיכשהו, אולי בעזרת השם, הם יצאו מהצרות, ושניהם ממשיכים את החיים כרגיל. הוא קונה בשר נכון, והיא זורקת קוביות נכונות. שיהיה להם לבריאות.

בתיה בנדיקט ובעלה אלי בניצבי
הבשר כבר בסדר

סתם ביקור-מולדת

לאחרונה הגיעה לארץ ליהי חנוך. למי שלא זוכר, זאת היא אמה של מאיה, בתו של שלום חנוך. ליהי חיה לאחרונה בארצות-הברית, עם בעלה, הרוקטור הצרפתי אנדריוז'אק. אך שמועות עקשניות שהגיעו מעבר לים מספרות על משבר קשה בנישואין של השניים והביקור של ליהי בארץ הוא, למעשה, הפרידה מהבעל. ליהי מכחישה את השמועות על פרידה, ומודיעה שזהו סתם ביקור-מולדת.

רחוק מן העין

במשך שנים היה בעיר הזאת רומאן אחד שכולם חשבו שהוא רומאן כמו מהסרטים. הוא — נעמן שקולניק, מראשי הטוטו בישראל — היא אשה נאה, גרושה ואם לשני ילדים, בשם אוני. במשך שש שנים הם אחוז ידיים ככל מקום, ונראו מבליים ערבי-ערב, כשעיניהם מלטפות אחד את השני. היו להם הרבה מאוד חברים, וכיניהם גם חבר קרוב מאוד של נעמן בשם מרדכי. ביום בהיר אחד, לפני יותר משנתיים, קמה אוני כבוקר והודיעה לנעמן שהיא עוזבת אותו. מיד אחרי ההלם הראשון קיבל נעמן גם הלם שני, כשנודע לו שאוני פשוט עברה לידורו הטוב, מרדכי. אנשים חשבו שהוא יתמוטט. במשך חודשים רבים הוא נראה שבור ועצוב ומיסכן, עד שלפני כמה זמן הוא הכיר עולה חדשה מארצות-הברית, ומאז הם ביחד. כל החברים נשמו לרווחה ואמרו אחד לשני: „איזה מזל שהוא שכח אותה לגמרי!“ אבל נעמן, כנראה, לא שכח אותה לגמרי. ברגע שנודע כי אוני ומרדכי התחתנו השבוע, הוא לקח את החברה החדשה שלו, סרל, ויחד איתה המריא לחופשה לארצות-הברית. שם הם היו כשאוני עמדה מתחת לחופה. יש, כנראה, גבול למה שבן-אדם מסוגל לבלוע.

במקום ראש ממשלת אנגליה, צרפת ופורטוגל

ברוך לי לגמרי שאילו היו לי הפנים והגוף של ירדן לוינסון, הייתי כובשת את העולם ומתמנה כראש ממשלת-אנגליה, צרפת ופורטוגל. איך הילדה היפה הזאת פיספה את ההודמנות לעשות בומים עליקוליים בעולם, אני באמת לא מבינה. כרגע היא גרה בניו-יורק עם בחור בשם ארנון קדם, הרוצה להיות בריסטיין דיור.

ירדן לוינסון
חולצות בבטיקים

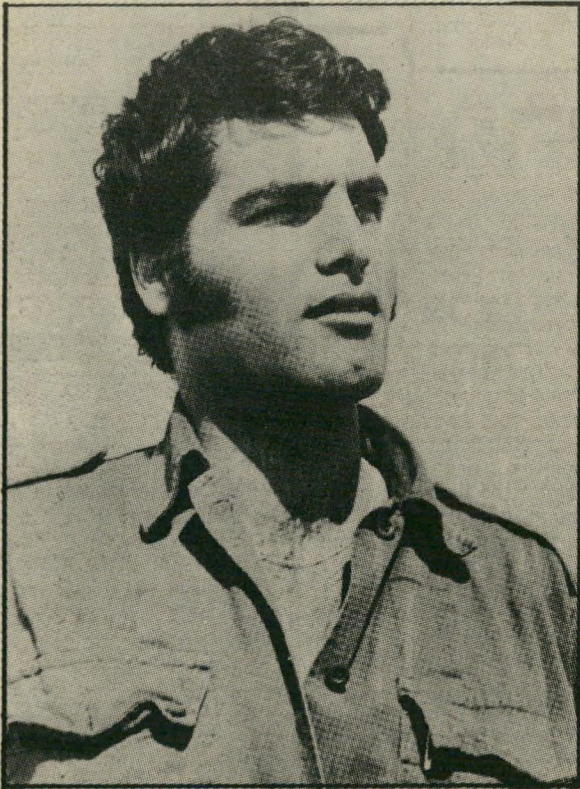
אבל בינתיים שניהם מסתפקים במגורים ברירת-חריזוחצי קטנה. ארנון מעצב חולצות, וירדן רצה בין הבטיקים למכור אותן. הצלחות נוסח אמריקה. חבל.

מאיר פלבסקי ונטע רימון
אחרי ניבה לניר

בפעם השלישית

בהתחלה הוא חשב בלש פרטי, כמעט אנונימי שגר ברמת-גן עם אשתו הצעירה אתי. אחר כך הוא התגרש מאתי, ומהר מאוד הוא התפרסם בכל הארץ, גם מפני שהפך בלש מאוד מצליח, גם מפני שהשתתף שלו לעסקים היה מרדכי רחמים, שהתפרסם כאיש-כחול של אל-על כשירה והרג תוקף באירופה, וגם מפני שהוא התחתן עם ניבה לניר, שכבר אז היתה דמות ידועה. מאיר פלבסקי וניבה לניר נישאו בהתנהגות יפה מאוד במרתף מועדון התיאטרון בתל-אביב, ומאות החברים שבאו להרים איתם כוסית חשבו שהפעם זה סופי אצל שניהם. אלה היו נישואיה השניים של ניבה, בת קיבוץ עין-החורש, שהיתה נשואה פעם לאחיו של עמוס אטינגר. כבייתם של ניבה ומאיר התארחו פוליטיקאים ואמנים. ידידיהמישפתה הקרובים היו לאה ויצחק רבין, למשל. עד כדי כך היתה הידידות קרובה שרבין לקח את ניבה כיועצת שלו, כאשר התמנה כשר-הביטחון. אבל נעזוב את ניבה ונחזור למאיר. אחרי שלוש שנות-נישואין טובות נולדה לווג הבת הבכורה שלהן, הדים, אבל כשהיתה הדים בת 4 התחילו הצרות בין ההורים שלה, וניבה ומאיר התגרשו. מאיר, שהוא גבר נאה מאוד בשנות ה-40' המוקדמות שלו, הכיר מאז הרבה נערות ונשים ונילה איתן כמה שבועות בכל פעם. כל זה עד שפגש בקיבוץ-ניקית בשם נטע רימון, והחליט שזה בדיוק מה שהוא רוצה. ביום השישי בעוד שבועיים תיערך מסיבת-החתונה בביתו של חבר. אני בטוחה שבין האורחים יהיו גם מי שבאים כבר בפעם השלישית לחתונה של מאיר, ואולי כבר נמאס להם. לי ידיעתך, מאיר.

עמוס אהרוני
הזכרון עיכב את הילד

עכשיו

כבר

כל המישפחה שם

כשהמיליונר הירושלמי עמוס אהרוני ברח מהארץ ומנושיו, ממש ריחמתי על אשתו המסכנה, קלרה, שנשארה כאן עם ארבעה ילדים. חשבתי לעצמי: איך היא תוכל להסתדר, ומאיפה יהיה לה כסף ואיפה היא תגור, אחרי שיעקלו את הבית המפואר שלהם באברטור?

אבל קלרה אהרוני לא ידעה, כנראה, שאני כלייך רואגת לה, ולכן היא החליטה לדאוג לעצמה. לפני שהמישטרה הספיקה לפזר בכל תחנות הגבול את צו-העזיבה היציאה נגדה, לקחה קלרה את שלושת ילדיה הגדולים והתחפפה מכאן, ישר לזרועותיו של בעלה, שכבר נחת באופן רך מאוד על אדמת אמריקה. רק הילד הכי צעיר שלהם, ג'ון, שנקנה בכראוויל כמה חודשים לפני הצרות, נשאר בארץ אצל הסבא בנתניה כי הוא לא היה רשום עדיין בדרבון.

או שוב ריחמתי קצת על קלרה אהרוני המיסכנה. איך היא חיה לה בניוירוק, והילד הקטן שלה נמצא רחוק ממנה, ובטח היא לא עוצמת עין כל הלילה מגעגועים?

כיום הרביעי בשבוע שעבר לקח הסבא את נכדו הקטן, וביחד הם עלו לטיסת-הלילה של אל-על, ולפני שמישהו בארץ הבין מה קרה, כבר נחתו הסבא ונכדו והתקבלו בנמל-התעופה קנדי על-ידי עמוס אהרוני וקלרה, וביחד הם נסעו בשימחה ובגילגול לבית החדש שעמוס קנה למישפחתו בניוירוק.

ברוך השם שהסיפור הזה נגמר, ומשימת קירובי-הלכות הושלמה. סוף-סוף אני אוכל להפסיק לדאוג למיסכנים.

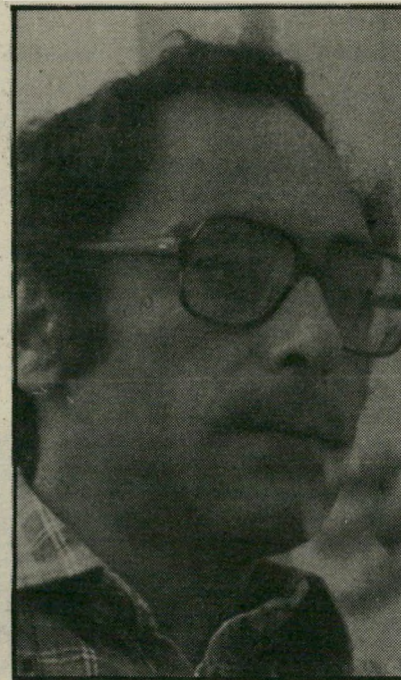
שנה

מאוד

לא

מוצלחת

לסינים יש שנת-חזיר, שנת-הדגים, שנת-הפיל ועוד שנים משונות כאלה. אצלנו זה אחרת לגמרי. אצלנו זה הולך בשלוש. שלוש שנות-מילחמה שקוראים להן שלום הגליל. שלוש שנות איתנו אינפלציה היסטורית. שלוש שנות כלכלה נכונה, שלוש שנות צרות וכו' וכו'. לפי הסימנים

יגאל בורשטיין
מה קורה להם -

ירידה למען עליה

שאריות עסקיו, ואולי להשכיר את הדירה היפה והגדולה שיש לו באחד הכניינים המפוארים של יד לינקולן סנטר. אגב, באותו בית יש דירה לחיים טופול, לאברהם (פושגל) דשא, לסוחר הנשק יעקב נמרודי, למנכ"ל התעשייה האווירית לשעבר אל שווימור ולעוד כמה נוצ'י

ויקי, שמאוד רצתה להיות אמריקאית. הת-חילה לחפש את עצמה ולהשתחרר, ותוך זמן קצר מרוב השוונג היא השתחררה גם מבעלה, אילן. כשאיילן נשאר לבד, הוא לקח את הראש שלו לירדים וחשב מה בעצם הוא רוצה לעשות עם החיים שלו. תנחשו מה יצא מהמחשבות האלו?

לפני יותר מעשרים שנה השתחרר אילן אקסלרוד מהצבא ורצה לעשות עסקים. מישהו שלח אותו לאלבם מוסים, ואילן התחיל לעבוד ולטפח חלומות על עסקים גדולים. אבל באמצע התוכנית הוא פגש כאן בארץ זמרת אמריקאית צעירה ויפה בשם ליסה נאש. ותחת להמשיך ולחשוב על הקריירה שלו הוא התאהב בה ונסע אחריה לארצה. שם הם נישאו וחיו ביחד כמה שנים, שבמהלכן אכן עשה אקסלרוד כמה עסקים לארבעים לגמרי. אבל אחרי זמן מה הוא פיתאום נוכח שהעסק הכי כושל מכל עסקיו הוא רווקא הנישואין שלו.

אילן עזב את הזמרת האמריקאית, אבל לפני שהד קולה נעלם מאוזניו כבר היה אילן ברומאן חדש ומלהיב עם בחורה איטלקית וסוערת. תיכף אחרי החתונה ראה אקסלרוד שהאיטלקיות זה בדיוק מה שהוא צריך. מפנקות את הגבר שלהן, עושות לו פאסטה, מלטפות לו את האגו ועוד כל מיני דברים שגברים אוהבים לקבל מנשים שמוכנות לתת.

אלא שאמריקה הגדולה משפיעה לרעה על כולן, ואפילו על נשים איטלקיות. כיום בהיר אחד, אחרי שהאיטלקיה, ששמה אגב ויקי רוטי, גמרה לקצץ את האורגנו בשביל הסלט של הצהריים, ואחרי שהיא שלחה לבית-הספר את שלושת הילדים המשותפים לה ולאילן, היא יצאה לפגישה עם חברה אמריקאית, שהסכירה לוויקי כי כדי להשתלב היטב בחברה האמריקאית מה שהיא צריכה זה להתחיל להפיש את עצמה, לרצות להשתחרר, להיות עצמאית וכמובן לקחת לעצמה איזה שרינק (מכווץ מנות) ידוע.

דרוויאנוב כדת משה וישראל, ולכן אי-אפשר פיתאום להיפרד, וצריך לעבור כמה וכמה פגישות אצל עורכי-דין ורבנים למיניהם. ליעל וליגאל שני ילדים משותפים, אבל נראה שגם זה לא עזר, וההחלטה להיפרד אחרי הרבה שנות נישואין היא סופית. כרגע הם כמה שנקרא, בעברית יפה, "בהליכים".

רוצים עוד אחד? בבקשה. הבימאי יעוד לבנון, שהיה נשוי בשבע השנים האחרונות עם אירין, אם בתו הקטנה, התחיל ממש בימים אלה בתהליכי-הגירושין ממנה. באמת די להיום.

יעוד לבנון (עם עיריית שלג)
- לכל בימאי הקולנוע!

בשטח, מתחילות אצלנו עכשיו כמה שנים של הרס חיי-המישפחה של בימאי ישראל. ממש בימים אלה זה התחיל. יהודה (ג'אר") נאמן הרופאי-הבימאי נפרד מחברתו הפסיכית אטריה. אצל הבימאי יגאל בורשטיין העניינים יותר מסובכים. כי הוא נשוי עם יעל

אילן אקסלרוד וידידות
שיהיה לו מכל טוב!

לא תאמינו! הוא החליט שמה שהוא רוצה לעשות בחיים שלו זה לחזור ארצה. קם ועשה. עכשיו הוא כאן. כבר הספיק לשכור לעצמו דירה במיגדל-ידויד בתל-אביב, בקומה ה-12, ולוועד כמה זרעים לעסקים על אדמת הקודש. הוא רק חוזר לניוירוק לחסל שם את

רים בלתי-ידועים במקומותינו. אבל זה, כמוכן, סיפור אחר. מה אגיד לכם. לא שמעתי בזמן האחרון הרבה סיפורים על ישראלים מצליחים החוזרים הביתה. אז נדמה לי שמגיע לאילן אקסלרוד איזה מכרוב. נכון?

הקטיפות הרגישות בפרט. בדיקות מעבדה ואשפרה מיוחדות הם רק חלק מן התהליכים אשר יעניקו לסלון שלך מראה חדש גם לאחר שנים.

נוחות, זה שם המשחק
הנדסת אנוש מעולה הבאה לידי ביטוי במבנה השלד, טבועה עמוק בכל רהיט. מערכת קפיצים גליליים אורכית, מערכת קפיצית רוחבית ושכבת גומי ספוגית, מעניקים את הפינוק והנוחות התואמים רהיט איכות כ-BRETZ. אתה מוזמן לשבת.

BRETZ בישראל
מערכות BRETZ משווקות בכל חנויות היוקרה באירופה ואף בסקנדינוויה יצא להם מוניטין רב. המשווק הבלעדי של BRETZ בישראל הוא בית מרס. 4500 מ"ר של תצוגת BRETZ מחכים לך ברשת בתי מרס. היכנס לאחד מהם עוד היום.

סנוב? על BRETZ כבר ישבת?

ה מודעה הזו מיועדת למי שעבר את גיל ה-30. אלה המבוססים, בעלי הדירות המחפשים ריהוט מודרני אבל לא "משוגע". אופנתי אבל מספיק נוח. בקיצור, קלאסי-מודרני.
BRETZ. קונצרן רהיטים גרמני המוכר היטב לכל סנוב אירופאי, ויש אומרים אפילו בארמונות השייחים במזרח.

אגף ריפוד שהוא מעבדה
3000 עובדים במפעל רהיטים הפועל כבר 70 שנה. אליו זורם מבחר אדיר של ריפודים ועורות מכל אירופה. רק אלה העוברים את כל המבחנים הקפדניים רשאים להיכנס לאגף הריפוד של BRETZ.
עורות יעלים, נאפה, צביים ועוד המיועדים לריפוד הסלוניים נטרקים במיקרוסקופים עייי טכנאי מעבדה. שריטות מסרק, כוויות קלות וקמטים טבעיים הם סיבה מספקת לפסילה מיידית של העור המיועד. BRETZ הוא

המרצדס של הרהיטים בגרמניה והם מאוד רוצים להמשיך בכך.

כולם רוצים קטיפה
מכל הבדים, לבדי הקטיפה של BRETZ יצאו מוניטין רבים. טקסטורות קטיפתיות בדרגות צפיפות רבות ובכיוונים שונים, יוצרים אפקטים שאין להם מתחרים.
ב-BRETZ עושים הכל על מנת להבטיח את עמידותם ויציבותם של בדי הריפוד בכלל ושל

Bretz
Polstermöbel
zum Verlieben

תל-אביב - הרצל 158 • חיפה - הרצל 52 • באר שבע - דרך חברון 4
ירושלים - שלומציון המלכה 16 (בנין האחים ישראל) פתוח ביום ג' אחה"צ

העולם הזה

**רחל המרחלת מדווחת:
ארנסט יפת הפסיד לא רק את
מישרתו, אלא גם את חברתו!**

שושנה

חוזרת

לחיים

שיד

